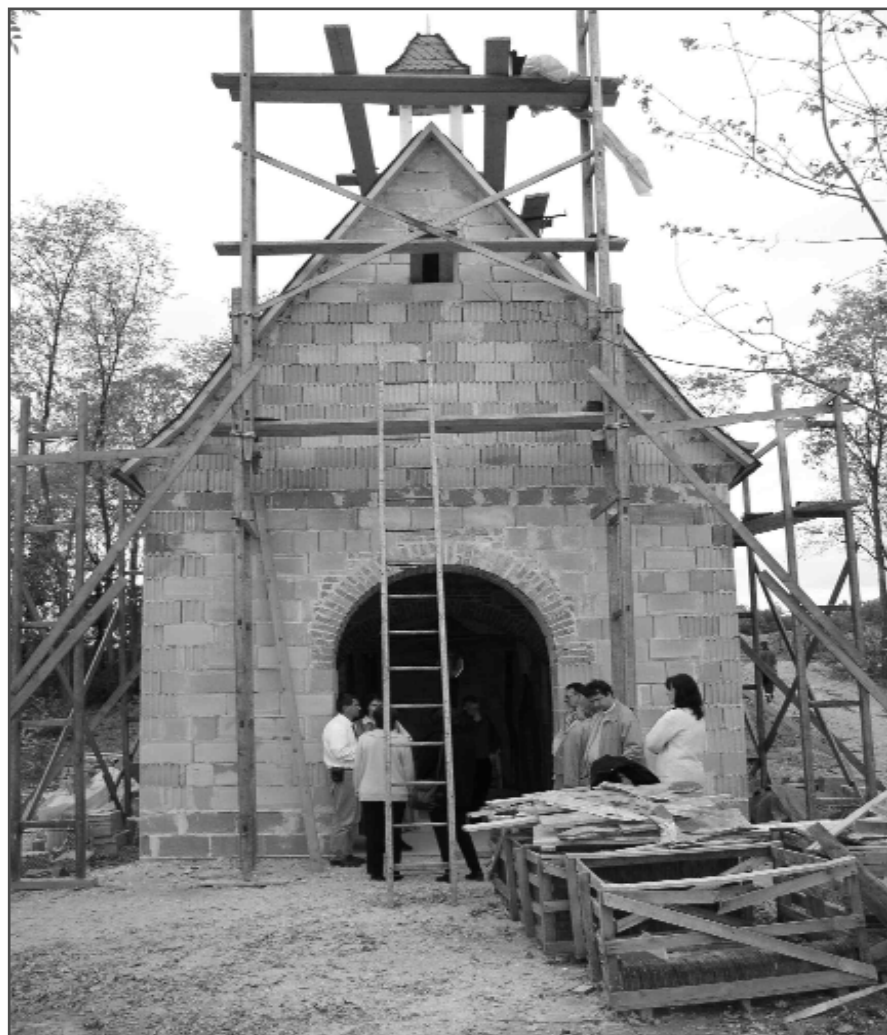

CSALÁDNAPOK

2007

**HALK SZAVADRA
HŐSIES BIZALOMMAL**

P. Tilmann Beller
Endrédy István és Cecília, Fleischer Zoltán és Andrea,
Csermák Kálmán és Alice

HALK SZAVADRA HŐSIES BIZALOMMAL

CSALÁDNAPOK
2007

Családok a Családért Egyesület
Óbudavár, 2007

Szerkesztette:
Csermák Kálmán és Alice

Lektorálta:
Fleischer Zoltán és Andrea

Kiadó:
Családok a Családért Egyesület
8272 Óbudavár, Fő út 11.
Tel: 87/479-026
www.schoenstatt.hu
e-mail: iroda@schoenstatt.hu

Felelős kiadó:
Endrédy István

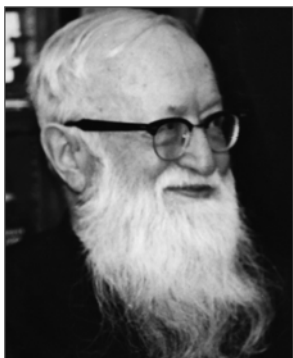
Nyomdai előkészítés:
Demeter Zsuzsanna
Nyomdai munkák:
Tradeorg Kft., Balatonfüzfő

Tartalomjegyzék

Tilman Beller: Halk szavadra...	5
Tilman Beller, Fleischer Zoltán és Andrea: A fiatalok közösséget keresnek	9
Tilman Beller, Fleischer Zoltán és Andrea: Keressük az egységet (szexualitás)	15
Csermák Kálmán és Alice: A női szépség	21
Endrédy István és Cecília: Félelem a váratlan dolgoktól	28
Endrédy István és Cecília: „Régen szebb volt”	34
Fleischer Zoltán és Andrea: Félelem a munkahely elvesztésétől	39
Csermák Kálmán és Alice: A műszaki fejlődés	41
Csermák Kálmán és Alice: A jó tanár	45
Csermák Kálmán és Alice: Sport, edzettség, munkabírás	46
Endrédy István és Cecília: Kötődés	51
Tilman Beller: MÁRIA	57
Új ember az új közösségben	57
Mária életének állomásai	61

Halk szavadra...

Az Isten egészen halkan beszél hozzánk, olyan halkan, hogy el is engedhetjük a fülünk mellett. El is engedhetjük a fülünk mellett, ezért van Schönstattban egy saját módszerünk. Összeülünk, és beszélünk egymással arról, hogyan éltük meg azon a napon a Jóistent. Szívesen mondjuk, hogy keressük a halk hangot. Az együttlétünket a halk hang keresésének nevezhetjük, vagy a halk szó keresésének. Ebből szeretnénk szokást kifejleszteni. A házaspárjaink este egymás mellé ülnek és keresik Isten halk szavát. Ezt egy családcsoport összejövetelének az elején is megtehetjük. Talán nem értjük meg mindig, amit Isten mond nekünk, de azt, amit mond, megőrizhetjük a szívünkben. A Szűzanya sem értette meg mindig, hogy a halk hang mit mond neki, de mindent befogadott a szívébe. És azzal a meggyőződéssel élt, hogy Isten folyamatosan beszél hozzá.

Kentenich atya ezt a folyamatot három lépésben írja le.

1. Látjuk az Istent az események mögött.
2. Szeretetteljesen beszélünk Vele.
3. Lépést teszünk Isten felé, és meghozzuk azt az áldozatot, amit a konkrét helyzet igényel.

Pl.: Itt van egy ember, aki fájdalmat okoz nekünk. Első lépés: Meglátjuk Istent mögötte. Második lépés: szeretetteljesen beszélünk Istennel. A harmadik lépés, hogy az illető emberhez szeretettel közeledünk, akkor is, ha ez fájdalommal jár. Mindez végbemehet egészen csendben, a szívünkben. Valaki az idegeimre megy. Most éppen távol van, nem tudom személyesen elérni. De a szívemben felé-

je fordulhatok akkor is. Fölfedezem Istent az illető ember mögött, szeretetteljesen beszélek vele, és az illető emberhez belsőleg közeledem, és megajándékozom egy szeretetteljes rá gondolással.

Így élünk a jelmondatunkkal. Keressük és meghalljuk Isten halk szavát, beszélünk vele, és közeledünk a másik felé. És arra számítunk, hogy ez jó lesz. Lehet ez egy élethelyzet, egy feladat, aminek neki akarunk látni, egy probléma, amit meg akarunk oldani. Szívesen mondjuk erre a magatartásra, hogy hősies bizalom. Miért mondjuk azt, hogy hősies bizalom? Mert nekünk, magyaroknak, ez a helyzet veszélyt rejteget. A rejtett szomorúság veszélyét, vagy a rejtett bátortalanság veszélyét. A lelkünk azt mondja, hogy itt úgysem tudunk semmit előrevinni. A keresztényeknél ennek a bátortalanásnak van egy sajátos jellege: a mai világra való panaszkodás: rossz ez a világ! A gazdaság embereinél ennek a bátortalanásnak más színárnyalata van. Azt mondják, hogy a nagy cégek mindent felvásárolnak, és nincs esélyünk velük szemben. A nagy cégeknél is előfordul ez a bátortalanság. Azt kérdezik az emberek, meddig marad még meg a munkahelyem? Holnap a részlegünket eladják egy másik nagy cégnek. Ők a saját embereikkel töltik fel a helyeket, mert annak a cégnek munkahelyekre van szüksége a saját emberei számára, ezért vásárolták fel, a mi rész-

legünket. Minket pedig az utcára tesznek. A félelem és a bátortalanság a gazdaságban is jelen van. Nem akarom ezt tovább ecsetelni.

Ha összejövünk, szívesen mesélünk valamit magunkról. Arról mesélünk, amit átéltünk az utóbbi időben. Ezt szoktuk tenni, amikor meghívjuk egymást születésnapra, ezt csináljuk, ha a családcsoporthoz találkozunk, és ezt csináljuk akkor is, amikor családnapokon találkozunk. Mint házaspár is szoktunk mesélni egymásnak – talán este –, hogy mit éltünk át a nap folyamán. És most valami nagyon szépet állapíthatunk meg: amögött, amit megéltünk, amögött, amit elmondunk egymásnak, amögött ott van a Jóistennek a halk szava, vagy a Szűzanyának a halk szava. Nem úgy van általában, hogy amit megtapasztaltunk, és amit ebből egymásnak elmondunk, az már önmagában az Istennek a szava, vagy a Szűzanya szava. Hanem amögött, amit átélünk, megtalálhatjuk Isten szavát. És ezt keressük. Tehát amögött, amit megéltünk, ott van anyánk és királynőnk halk szava. Mondhatjuk így, azért mert a Szűzanyát mi a Jóisten eszközeként tekintjük. Mondhatjuk, hogy minden, amit megéltünk, a Szűzanyának az ajándéka. Az egyház számára ez annak a kérdése, hogy a Szűzanya Isten kegyelmének általános közvetítője. Ez nem kérdés számunkra. Hanem mi, schönstattiak, azt mondhatjuk, hogy amit ajándékkul kaptunk, azt a Szűzanyának köszönhetjük. Természetesen a többi ember imádságának is köszönhetjük, köszönhetjük a mennyben lévő rokonaink imádságának, és természetesen köszönhetjük Krisztus megváltó szenvedésének, és magától értetődően minden kegyelmet a mennyi Atyának köszönhetünk. És természetesen a Szentléleknek. Érthető? Ha ebben az esetben, amikor ilyesmit mondunk, valaki a mutatóujját fölemeli, hogy VIGYÁZAT!, akkor nem értette meg az illető, hogy minden összefüggésben van a katolikus hitünkben. De ez nem a mi nehézségünk. Azt mondhatjuk, hogy mi, schönstattiak, a szeretetszövetségben a Szűzanyához kötődően kapcsolatban vagyunk az 1918-as alapítással és Kantenich atyával. Tehát ilyen értelemben mondhatjuk, hogy mindent a Szűzanyának köszönhetünk. Ő a mi anyánk, és gondoskodik rólunk, és ő a királynőnk, és vezet bennünket. Ez nagyon érdekes, hogy minden esemény mögött, amit tapasztaltunk ma, a dolgok mögött meg lehet találni, észrevenni, látni, megnézni, szemlélni a Szűzanyát. Természetesen a Mennyei Atya vagy Urunk Jézus Krisztus is ott van.

És ez nagyon érdekes. Mert itt különbséget kell tudnunk tenni. Vannak schönstattiak, akik túl könnyen vesznek. Pl.: én nagyon szeretem a kávékat. Amikor a városban vagyok és akarok vásárolni egy füzetet, megyek, keresem, hol van egy papírbolt. Egyszer csak mit látok? Egy kávéházat.

És akkor azt mondom: Íme, a Szűzanya hív, hogy gyere be kávézni. Aztán megyek tovább. És találom még egy kávéházat, ahol nem csak sütemény kapható, hanem lekváros kenyér is. És akkor természetesen bemegyek oda is. Miért? Mert mindig tudom a Szűzanyának a halk szavát hallani, aki mondja: Tilmann atya, egyél lekváros kenyeret! És természetesen nemcsak lekváros kenyeret, hanem kávékat is. Igyál még egy kávékat is!

Abban az esetben, amikor a Szűzanya halk szavát akarjuk meghallani, szükségünk van a szellemek megkülönböztetésének az adományára. Különböztetjük a saját kívánságainkat a

Szűzanya kívánságaivá tesszük. És ez nem mindig egyszerű. Két oldalról is fönnáll a tévedés veszélye. Az egyik oldal a szívem, onnan jön az egyik veszély. A szívnek van mindig egy bizonyos természetes irányultsága. Néha bűnös, néha rossz, néha jó, finom. De ez a természetünknek a vágyódása és nem lehet mindjárt eldönteni, hogy melyik jó és melyik nem. A kávé vagy a lekváros kenyér? Érthető? Nem lehet mindjárt mondani, ez a Jóisten hangja, ez meg nem.

Sőt a másik oldalt, a kort is tekintetbe kell vennünk. Amit a korunk általában jónak tart, az is befolyásol bennünket és az is a tévedés veszélyét jelentheti.

Az a mi feladatunk, hogy meghalljuk a Szűzanya halk szavát. Vagy azt is mondhatjuk, hogy keressük ezt a halk szót. A feladatunk: a halk szó keresése. Azt is gondoltam, jó lenne, ha hangsúlyt kapna a jövő évben a halk szó keresése. És ha megtaláltuk magunknak ezt a halk szót, akkor lehet és kell a hősies bizalmat éleszteni. Tehát most még először a halk szó keresése a fontos. Most 5-7 perc szünetet tartunk, s minden házaspár külön ül és beszél egymással. Feltesszük a kérdést magunknak, hogy hol és hogyan szólt ma Isten hozzánk. Hol volt ma ez a halk szó. Ez lesz most a mi feladatunk: a halk szó keresése. És ha mindenki megtalálta, egymásnak elmondjuk. Keressük és közöljük egymással. Ez lehetséges, mert a házasság szentség. A házasságban jelen van a Szentlélek. És a Szűzanya kísér minket és segít, hogy a Jóisten tudjon vezetni minket.

Most a családmozgalmunkon belül egy gyakorlatot kezdtünk el, egy fontos dolgot. Egy szokást kezdtünk el. És 50 év múlva így fogják majd mondani: Ti Schönstatt-család vagytok? Akkor ti minden este keresitek a halk szót, minden este végzitek a halk szó keresését. És mindenki tudja az egyházban: keresni kell a halk hangot. A többi családmozgalmak Magyarországon kérdezni fogják egymástól: Önök is végzik ezt a gyakorlatot, a halk szó keresését? És ők mondják: Természetesen, ebből jön a megújulás. És ti nem, hát szegények nem. Ez a Schönstattiaktól jövő dolog. Természetesen mindenki tudja, ők a vezetők.

Szent Ignác a lelkigyakorlatokat ajándékozta az egyháznak. Kentenich atya a gondviselésbe vetett gyakorlati hitet. Ezt most a házasságra, a házaspárra alkalmazzuk. És ez a mai kor számára valami hasonló ahhoz, amit a lelkigyakorlatok jelentettek az ő korában. Miért? Szent Ignác lelkigyakorlatai, az igazi lelkigyakorlat négy hétig tart. Ezt a lelkigyakorlatot az életben egyszer végzi el az ember, és ennek eredményeképpen megtér. Ezt második megtérésnek nevezik. Ez olyan értelemben megtérés az Istenhez, hogy ő lesz az életüknek a mindene. Ez régebben lehetséges volt, mert a viszonyok ugyanolyanok maradtak. Egy döntést 50 évig érvényben tudtak tartani.

Múlt időben ez lehetséges volt, de a mai időben ezt nem lehet. Azért, mert a körülmények, a viszonyok olyan gyorsan változnak. Pl.: Egy parasztfiú a paraszti gazdaságban nőtt fel és beletanult. Dolgozott a földön és szép lassan ő is paraszt lett. Utána kapott gazdaságot és gazda lett. Nem volt más választása. És hogyha a paraszt egészen megtért, akkor minden mögött Istent látta. Részt vett a négyhetes lelkigyakorlaton, döntött Isten mellett és a döntése mellett kitartott. Az egész életére rányomta a vallás a bélyegét. Amikor egy keresztény a templomban van, akkor ott vallásos légkörben van. Ugyanígy aki elvégezte a négyhetes Szent Ignác-i lelkigyakorlatot, az ő számára az egész világ templom lett. Ezt nevezik a

második megtérésnek. Minden ember, minden munka, minden szenvedés Istentől jön. És ez a mai ember esetében nem lehetséges. Hogyha valaki a mi korunkban négyhetes lelki-gyakorlatot tart, akkor ez ma is egészen biztos, hogy jó dolog, de fél évre rá minden elszállt. Talán már három hónap után is. Mert az élet folyamatosan más és más. Állandóan változik. És most azt mondja Kentenich atya, mi minden nap keressük a halk szót. A programunk a halk szó keresése. És ezt minden este csináljuk. És holnap újra meg újra ezt tesszük. Napközben egyedül, de nagyon fontos, hogy kettesben is, mint házaspár együtt is keressük. És kedves barátaim, a házastárssal való beszélgetés, a házasság szentsége nagyon fontos szentség a szellemek megkülönböztetésére. Azért, mert gyakran csatlakozunk. Egy kicsit beszéltem róla. Hogy önámításba esünk. Éppen arról beszéltem, hogy mi saját magunk ámitjuk magunkat. Megyünk a városban, látunk egy kávéházat, és azt mondjuk, hogy ez az Isten akaratát. Bemegyek, iszom egy kávé. És barátaim, ebben az esetben a házastársunk tud segíteni. Ha beszélgetnek egymással, és ha tanulnak egymástól, akkor megtalálják a Jóisten akaratát. Tehát ez az első lépés az éves jelmondatunk megvalósításához: A halk szó keresése. Fontos, hogy meg lehet érteni ezt a halk szót, meg lehet keresni, de figyelni kell, mert ez halkabb, mint a világ hangja. És ezekben a napokban ezt elkezdjük. Önök alkották ezt a jelmondatot, nem én: „*Halk szavadra hősiez bizalommal*”. Azt mondják, hogy nem Önök találták ki?! Akkor Kentenich atyánk volt! Ő a mennyből jött és vezette a zsinatukat. Ez nagyon szép, ő vezeti a mi mozgalmunkat.

A fiatalok közösséget keresnek

A fiatalok nagyon keresik egymás társaságát. Valami ösztönösen vonzza őket egymáshoz. Állandóan együtt akarnak lenni, és nagyon jól érzik magukat egymás társaságában.

Szeretnének szórakozni, de érznek valami ellentmondást a szórakozás és a „jó kereszténynek lenni” között.

Időnként rosszállóan nézünk fiataljainkra, máskor irigykedve. Ahogy öregsünk, belőlünk kihál a vonzóerő, pedig milyen jó lenne, ha az idősebb párokat is ösztönösen húzná valami egymáshoz. Mennyivel könnyebb lenne akkor egymást szeretni a házastársaknak.

Mindenhol a szexualitás árad. Mit akar ezzel a Jóisten? Miért engedi ezt meg a világban?

Tehát a mai gyerekek szórakozni akarnak, az életet élvezni akarják, és keresztény katolikus életet akarnak folytatni, és utat keresnek. Általában ez nem lehetséges kívülről jövő segítség nélkül, mert a serdülőkorban lévő gyerekeknek nem a szüleikre, hanem hasonló beállítottságú fiatalok közösségére van szüksége. Ezzel még nem oldottuk meg a problémát.

A fiataloknak szükségük van egy feladatra, tenniük kell valamit, mert szép, hogy együtt vannak, de aztán hazamennek, és minden marad a régiben. Tehát egy szép közösségi élmény nem segít.

Egy ismerős idős férfi kórházban volt. Kétágyas szobában feküdt egy 16 éves fiúval. A fiú a látogatási idő közeledtével izgatottan mondogatta: Nemsokára jönnek a „feleségeim”. Élvezettel figyelte az idős férfi reakcióját, remélte, hogy sikerült megbotránkoztatnia, és már előre örült a közelgő látogatásnak. Felvette a köntösét, lement a parkba, ott figyelte az érkező látogatókat.

A látogatási idő elmúltával, szomorú képpel állított be a szobába. Így ment ez a következő napon is.

Aztán este szipogás hallatszott a takaró alól. „Megfáztál?” – kérdezte ismerősöm. „Igen... is...” – jött a válasz.

Aztán egy szép és őszinte beszélgetés alakult ki közöttük, amelyben a fiú elmondta, milyen szomorú, hogy nem látogatta meg senki a barátai és barátnői közül.

Mindent együtt csináltak, mindenhol együtt mentek, de nem akarják meglátogatni beteg társukat. Nem akarnak áldozatot hozni a másikért. Egy nagy ifjúsági közösségben mindenkinek magányos. Ez a nehézség.

Ilyenkor a közösség olyan, mint egy footballstadion. Az emberek örömeiket fejezik ki azzal, hogy egymás után felállnak, és egy hullám vonul végig a stadionban.

Egyszerűen szép a tömegben lenni: mi együtt. Ez egy nagy élmény. De a személyiséget nem érinti.

Ez az egyik oldal.

A másik, ahol erős személyiségek vannak együtt, akik személyesen és mélyen kötődnek egymáshoz. És akkor ez olyan, mint egy áramlás az emberek között.

Ez igazán nehéz. Lehet, hogy valaki él a szeretetáramlásban, és elveszíti a személyiségét. És lehet a szeretet áramlásában élni, és erősíteni a saját személyiséget. Ezt nem könnyű

megkülönböztetni. Ez az első. Emberek között van egy áramlás, ami áramlik közöttük. Ezt lehet érezni. Ez nagyon szép.

Honnan lehet azt tudni, hogy mikor isteni ez az áramlás és mikor emberi, ill. démoni?

Akkor származik ez az áramlás az emberi oldalról, amikor valaki csak élvezni akarja a másik embert.

Ha azért keresem ezt az áramlást, hogy élvezzem, akkor használom a másikat. Saját magamat keresem ilyen esetben. Arra használom a másikat, hogy nekem jó legyen. És isteni oldal az, ha azt akarom, hogy a másinak jó legyen, a másik javát akarom. Szeretném, hogy jó legyen neki.

A döntő kérdés tehát: élvezni akarom a másikat, vagy boldoggá akarom tenni.

Kentenich atya azt mondta, hogy ez a szeretet első formája. De ez a primitív természeti szeretet szűk és önző. Folyamatosan tanuljuk, hogy egyre inkább a másik javát tartsuk szem előtt. A szeretetünk így egyre érettebbé válik.

Nézzünk még egyszer a fiatalokra. Az egymás közti szeretetet megélik. De ez a szeretet primitív. Azt jelenti, hogy ilyen az emberi természet. A saját maga iránti nagy szeretet jó dolog. Ez nagyon fontos, ez nemcsak tömegemberi dolog. De ez a szeretet éretlen, önző. Mindegyik jár a körbe, mert jó neki. Nem az a kérdés, mit tehetek a többiekért. Ezért ha az egyik kórházban van, elvesztik szemük elől.

Tehát akkor ebből a kapcsolatból már nem marad semmi. Az nem ízlik.

Hogyha éretté vált egy szeretet, akkor az ember a másikért tesz valamit.

Érett, éretlen szeretet

Ebből következik, hogy úgy tudunk megkülönböztetni érett és éretlen szeretetet – ez nemcsak a fiatalokra vonatkozik –, ha megfigyeljük a mozgató momentumot:

1. Csak nekem,
2. Érted is.

Csak magamért, ez az egyik. Érted is, ez a másik. Értem... ez is jó, de nem minden. Fontos, hogy ez növekedjen, és azt is tudjuk mondani, hogy érted is.

Ez gyakran egy nagyon finom megkülönböztetés. A szakirodalom ezt így fejezi ki: kettős önzés. Egymásra találunk, mi ketten, és mindegyik élvezheti a másikat. Ez hosszantartó lehet. Élvezi egyik a másikat, jót tesz neki, a másik mondja ugyanazt, és így kölcsönösen kizsákmányolják egymást. Egy ilyen kapcsolat egyszer szétszakad, mert érzik, hogy ez így nem megy. Az is megtörténhet, hogy valamelyik jelleme tönkremegy. Az egyik élvezi a másikat, és a másik élvezi, hogy használják őt. Az a szadizmusnak és a mazochizmusnak a kombinációja. De erről most nem beszélünk, ezek végletek. Sokkal gyakoribb valami más. Ez a kettős önzés. Ilyen pároknál a társak egymást kihasználják, kellemetlenné lesz az egész, és akkor a kapcsolat szétmegy. Olyan, mint egy ösztönfüggőség. Tehát ha valaki iszik, és szomjas lesz, nemsokára újra növekszik a vágya: még egyszer.

Vagy mind a ketten fájdalmat okoznak egymásnak, és akkor elválnak, és akkor újra

vonzódnak egymáshoz. Megint egy darabig megy, aztán megszakad a kapcsolat. Ez a ketős önzéssel járó folyamat. Ezt mérgező kapcsolatnak is nevezhetjük. Erről van szakirodalom.

Térjünk vissza a fiatalok problémájához! Sokat vannak együtt, keresik az együttlétet a saját csoportjukkal.

Az ilyen csoportokban magától értetődő közelség van és nincs közösség, és senki nem tesz a másikért semmit, csak szép együtt lenni. Ha valaki beteg, nem megy oda senki, hogy meglátogassa a kórházban, mert az túl fárasztó, a kérdés az, hogy mit teszünk? Megváltozik-e valami nálunk? Szórakozni akarunk, élvezni az életet, és katolikusok maradni, és utat keresünk. Tehát szükség van egy csoportra, amely akar valamit, és valami olyat tesz, ami fárasztó, megerőltető. Most éppen a cserkészek itt vannak a házban. Mit csinálnak? Vándorolnak elég kemény módon. Hideg van, nagy a hó, és elég egyszerű a ház. Nemcsak összejönnek, énekelnek, hanem túráznak. Ez fárasztó. Tesznek valamit, ami nehéz.

Mit tudunk tenni, mint apák és anyák?

Mit tudunk tenni, mint apák és anyák, ha nem létezik a családonkon kívüli ifjúsági közösség? Az apák és az anyák is tudnak tenni valamit. Mit tehetnek az apák? Csinálhatnak valamit, és magukkal vihetik a fiaikat, engedhetik őket csinálni valamit. Ne nagyon gondoskodjanak róluk, hanem sok bizalmat ajándékozzanak nekik.

Ha egy gyermek kicsi, és mindig a közelünkben akar lenni, igényli, hogy mi gondoskodjunk róla, nem annyira nehéz a Jóistenre bízni a gyermekünket. De ha egy gyermek már félig felnőtt, és gyakran van távol tőlünk, nem tudjuk, mit tesz, vagy nem azt teszi, amit mi szeretnénk, nem tudjuk befolyásolni őt, akkor nagyobb tere lesz a bizalomnak. Néha, amikor teljesen kicsúszik az irányításunk alól, igazi hősies bizalom tere alakul ki.

Volt egy sáttortábor egy VW-busszal. Táborozott ott egy fiatal fiú, akinek volt jogosítványa, de elég sokáig tartott, amíg megszerezte, és ezért a többiek kicsit megmosolyogták. Kb. 5 km hosszú kanyargós hegyi út volt a vasútállomásig. Amikor néhányan érkeztek az állomásra a táborvezető odaadta az autókulcsot a fiatal fiúnak, és azt mondta neki: Most érnek az állomásra, hozd el őket! Kisbuszt még soha nem vezetett és a jogosítványát is nehezen szerezte meg. Egy kicsit nehézkesen indult el, a többiek nagy színházat rendeztek, de ő viszszaért az újonnan érkezőkkel és az autóval. Őrangyal nélkül nem lehet fiatalokat vezetni, bizalmat kell ajándékoznunk, és kockáztatnunk kell valamit. Ez az anyáknak nem mindig sikerül.

Hogyha egy anya lett volna ott a képen, hosszasan elmagyarázta volna neki, hogyan kell egy VW-buszt vezetni, és akkor a hatás már elmaradt volna. Vagy semmit se mondott volna, és szívinfarktust kap. Tehát teszünk valamit a fiatal fiainkkal. Ha a fiúkkal kifestek egy szobát, akkor nem mondhatom nekik állandóan, hogy hogyan kell ezt csinálni, valahogy majd odakerül a szín a falra. Pontosan nézi, hogy az apa ezt hogy csinálja, csak nem enge-

di, hogy észrevegyék amint az apát nézi, de ellesi tőle, és nehezebbre esik kérdezni. Így van ez. Amikor férfiak együtt dolgoznak, nem sokat beszélnek. Az apa a fiúkkal együtt tud valamit csinálni, és amit a fiú csinál, annak egy igazi munkának kell lennie.

Az anya beszél a lányával, és úgy beszél vele, mint nő a nővel. Személyes dolgokról, kapcsolatokról beszél. Itt van egy határterület. Az anyának kellene az apáról is beszélnie, de ez itt egy határ. Ha az anya az apáról beszél, akkor nem aktuális problémákról beszél, mert veszélyes, de mondhatja azt, hogy akkoriban ez nem volt nekünk könnyű, de összefogtunk. Amikor nők a férfiakról beszélnek, akkor ne maradjanak nyitva aktuális problémák. Pl. A te édesapád mindig olyan későn jön haza, és ez nekem fáj. Ne maradjon nyitva nehézség. Egy nehéz ügyünk van itt. Beszélünk róla egymással. És az anya mondhat valami jót az apáról. De érződnie kell annak, hogy ez nemcsak egy jámbor beszéd. Hanem itt tényleg egy problémát oldanak meg. Az anya mondhatja, hogy meg kell kérdeznem apádat. És ennek őszintének kell lennie. Akkor a leány érzi, hogy az apa fontos az anyának. Mi nők a női ügyeinkről is beszélünk egymással. Ez nekünk, férfiaknak, nem érthető. A női témák nekünk nem érthetőek. Ha beszélnek egymással, akkor azt beszéljük, hogy ki, kivel, mi, mivel, miért, kiért, hogyan és már kettő óra van. És ha egy normális férfi belehallgat ebbe a beszélgetésbe, akkor beleőrül. Három percig még érdekes, még öt perc az unatkozás és utána borzasztó. De a nők a lányokkal tudnak így beszélni, ki, kivel, miért, veled, teveled, látják ez a jelmondatunk, igen, veled, ez egy igazi női jelmondat. Jó lenne, ha a mi családmozgalmunkban lenne egy férfikör és egy asszonykör. A fiúkkal beszélünk valamiről, a lányokkal pedig személyes kapcsolatokról beszélünk.

A kor szelleme: szeretetünk ajándék

Tehát fiataljaink problémája: együtt lenni és jó kereszténynek maradni.

Az iskolában, és mindenhol, ami körülveszi őket, általános, hogy a fiatalok nagyon korán lefekszenek egymással. Sok jó keresztény ember mondja, hogy milyen rossz ez. Mi nem egyszerűen elítélünk. Mi megfigyeljük, hogy mi van emögött. Mi látjuk a korszellemet, ami elég szabados szexuális lelkület. A fiatalok élvezni akarnak, élvezni akarják egymást, és az együttléstüket. Szép az együttlét. Csak az út, amelyen járnak, az helytelen.

De hát ez a korszellem. Tehát szexuális szabadság, szép közösség, testi kapcsolat, gyengédség, és így jön létre a mai ifjúság világa. Ez a korszellem. És mi, mint keresztények, azt mondjuk, hogy ez így nem megy, helytelen.

Most gondolkozzunk egyszer úgy, mint Kantenich atya. Akkor azt látjuk, hogy a fiatalban ott van a szeretet utáni vágy. Szeretne a fiatal szeretni valakit, és szeretne valakit a szeretetével megajándékozni. Szeretné más valakinek a szeretetét érezni.

A fiatalember konfliktusban él a tekintélyekkel. Ez egészséges. Nem maradhat jó gyerek, különben sosem válik önállóvá. Tehát szüksége van a szülőkkel való összeütközésre ahhoz, hogy önállóvá válhasson. És most magányos. Most talál valakit, valaki mást, aki szintén magányos, és aki szintén a serdülőkorban van. A fiúk és a lányok között van egy különleges vonzerő. Keresik a közösséget. Megölelik egymást, és a régi erkölcsről már nem tud-

nak semmit. Tehát testileg is egyesülnek. Van a kornak egy szelleme, ez a korszellem. Azt jelenti, hogy szeretetet keresnek. Pontosabban szeretnének valakit szeretni, és ebben boldogok lenni. Szeretnék megélni, hogy valaki szereti őket. És szeretnék azt, hogy ebben a közösségben, történésben a másik is boldog legyen. Ami ezekben a fiatalokban történik, az egy nagyon keresztény történés, mert így hangzik: „Szeresd Uradat, Istenedet és szeresd felebarátodat.” Néha házasságban élnek az emberek, de már nem csókolják meg egymást. Egymás mellett élnek. Ki keresztényibb? Tehát jelen van ebben az erkölcstelen magatartásban a kornak egy bizonyos szelleme. Hogyan nevezhetjük meg a korszellemet? Úgy, hogy az ember szeretet utáni vágyának az eltévelyedése. És hogyan látjuk a kor szellemét? Ez vágyakozás arra, hogy szeressünk, és hogy szeressenek bennünket. Ez Istentől jön. Mert az embernek az a hivatása a mennyországban, hogy szeressen, és hogy szeressék. S mert az életének az értelme, hogy szeresse Istent, és az Isten szeresse őt.

Keressük az egységet (szexualitás)

A testi kapcsolat a lelki kapcsolat kifejezése. Odaadom magam neked. Egészen a tiéd akarok lenni. Erős kapcsolatban akarok veled lenni. Megfigyeljük a kötődésnek egy isteni formáját. Látjuk, hogy Isten egymásnak gondolt bennünket. Örökre egymáshoz tartozunk, döntünk egymás mellett, egymáséi vagyunk, szeretjük egymást, és ez végleges. A nemi közösség ennek a szeretetnek a kifejezése. És ez a végleges szeretet egészen a másikért van, de saját magunkért is. Ez egy adok és kapok. A szexualitás egy tökéletes önátadás, az egész személy adja magát, és ez végleges. Jeleket látunk. A szexuális egyesülésben a mag átvitele történik, és ennek az átvitelnek a benső értelme a gyermek. De nem kötelező, hogy gyermek szülessen, de mindig nyitva van ez az út. És ez azt jelent, hogy mi egymásnak ajándékozzuk magunkat, hogy legyen egy hely, ahol egy kisgyermek tud növekedni. Tehát egy olyan térséget hozunk létre, ahol egy élet növekedhet. És ez a térség azért jön létre, hogy mi egymás mellett döntünk. Tehát a szexuális szeretet a személyes odaadásnak a kifejezése. Ez egy kifejezés, és ez fontos. Ezért a szexualitás házasságon kívül értelmetlen, nincsen benső értelme a cselekménynek. Hogyha a nemi kölcsönös odaadásról van szó, akkor az azt jelenti, hogy végérvényesen kötődök hozzád. És anélkül, hogy ez a végérvényes egymás melletti döntés megtörténne, ez a szexuális kapcsolat mérgezett. Egyik használja a másikat. A megoldás tehát az, azt mondja az egyik a másiknak, érted vagyok, és ez végérvényes.

Lelki és testi egység a házasságban

Egy házaspár mesélte: az asszony a lelki egységet keresi, a férfi a testi egységet. Igen, ilyen van. Ez sok házasságban nehézség. Nem csak itt, ebben a házasságban, hanem általában. Mit jelent ez? Miért rendezte a Jóisten így? Mert azt ő csinálta, nem mi.

Mi az értelme ennek a ténynek, ennek a körülménynek? Az asszony életének az értelme, hogy magában hordozza az életet. Hogy hordozza az életet, hogy védje, magába rejtse, hogy otthont adjon az életnek. A férfi-létnek az értelme pedig az, hogy valami újra vállalkozzon. Tovább megy, tovább vándorol. Lehetséges, hogy vándorolni akar, és azt mondja a feleségének, hogy gyere velem. Van, aki velem vándorol, és mindig van vándorlási szent helyem.

Ha az egész élet olyan lenne, ahogy azt az asszony szeretné, akkor nemcsak unalmas lenne, hanem idővel beteggé válna. Hiányozna a valaminek való fölkerekedés. Egy fa leveti magáról a gyümölcsseit, és újra kivirágzik. Ez történik akkor, amikor egy férfi fölkerekedik.

És most nézzünk az egyesülésre. Azt mondja az asszony lelkileg, gyere ide hozzám, maradj nálam. És a férfi azt mondja, hogy jövök hozzád, fogadj be megint. De nem maradok nálad. Újra elmegyek. És ezt nagyon érezhetően mondja. Hogyha azt csak lelkileg mondaná, akkor azt nem hinné el az asszony. Hogyha nincs testi egyesülés, és akkor jön a férj a

feleséghez, és ő befogadja a férjét, most a lelki kapcsolatról beszélek, és akkor befogadja, magába fogadja lelkileg, és aztán újra elmegy, akkor a feleség azt, hogy elmegy, azt nem is észleli. Hiszen ott van nála. Tehát az, hogy a férj lelkileg nála volt, benne volt, az nem tűnik el. Tehát az ő lelke, szelleme ott van továbbra is a feleségénél. Tehát a feleség bírja, birtokolja tovább, nem kell, hogy újra meg újra jöjjön. Mindig nem kell, hogy jöjjön. A feleség egyedül is tud lenni. Tehát a feleségnek éreznie kell, hogy jön és megy. És azt a testével észleli. S gyakran ez nem is tetszik neki. Nem tetszik neki, hogy jön, mert ő békében akar lenni. Ez nem csak a test és lélek kérdése. Ez a kérdés: jönni, megmaradni, elmenni. És ez az érzés keményebb, erősebb. A testet jobban látja az asszony, mint a lelket. A lelkében nem észleli a különbséget. Mert ott van a férje az ő lelkében. S hogyha egy héten keresztül egy szót sem szól, ő, a feleség, érzi a férjét saját magában. Ezért a feleségnek meg kell tanulnia, hogy a férje jön és megy. És ezt jobban tudja érezni, észlelni a testével, mint a lelkével. A férjnek pedig észlelnie kell, észre kell vennie azt, hogy itt van az én otthonom. Ő nem jön igazán haza. Hazajön, és a lelke, a szelleme a munkájánál van. Hazajön, és beszél a munkájáról, és a szolgájának kell vele beszélnie az ő munkájáról. Nem hozzá jön, hanem a felesége menjen el vele. De vele. A férj szeretné a feleségét. S a feleség meg azt mondja, nem, nem jövök veled, te jössz hozzám. És akkor ő ennek jelét adja, és ez az ő teste. Ez a test azt mondja, hogy én befogadlak téged, és azt is mondja a test, hogy magamat ajándékozom neked. Kantenich atya azt mondja, hogy az asszonynak a teste jelent valamit, az öle azt mondja, hogy befogadlak téged, a melle azt mondja, hogy neked ajándékozom magamat. És a férfinak a nemi jellemzője, jellege azt mondja, jövök és szeretnék téged megajándékozni, és megölelek téged, és tartalak. Tehát a gondolatot érzik, ugye, hogy befogadlak téged, és az asszony számára fontos, hogy befogadja a férjét.

Vannak nők, akik egyáltalán nem érdeklődnek a férjük munkája után, iránt. És hogyha a férjnek van egy ötlete, eszméje, akkor nem tud erről a feleségével beszélni. Akkor kénytelen egy munkatársával megbeszélni az ötletét. És végül az a kérdés, kivel házas? Azzal a munkatárssal, akivel minden nap 8 órát beszél a munkáról, s a munka neki fontos? Tehát beszél 8 órát minden nap egy asszonnyal tiszta módon. Testi kapcsolat nélkül. Beszél vele, és az neki érdekes, és az hallgat, és mond valamit. S akkor hazajön, és a feleségének mesél valamit. S ő azt mondja, ez nekem nem érdekes. „A kutyának kis kutyája lett... Ha jól látom, új szőnyeg kell... A kisgyermek az iskolában úgy döntött, hogy...” Érthető a nehézség? Így a férj lassan kivándorol a házasságból. Ezért fontos, hogy asszony azt mondja: Gyere hozzám! Ne csak a tested, mindened jöjjön! És fontos, hogy a feleségnek ne csak az otthona legyen.

Egy házasságra felkészítő tanfolyamon részt vett egy alacsony termetű tv-szerelő, és a menyasszonya egy komoly személy, ő is kistermetű volt. És ez a férfi elmesélte: „Hogyha a munkámban valamilyen problémám adódik, és ezt a problémát nem tudom megoldani a televíziókészülék megjavításánál, fogok egy másik készüléket, és akkor este elmesélem a menyasszonyomnak a problémát. El tudják képzelni ezeket a szeretetteljes beszélgetéseket, ellenállásokról, kondenzátorokról, vezetékekről? És akkor közben eszembe jut a probléma megoldása.” Nem azért, mert tanácsot kap, hanem alkotó, teremtő erő jön elő belőle, azáltal, hogy a menyasszonyának ezt elmeséli.

Hogyha retorikát tanul valaki, akkor van egy Heinrich von Kleist írónak egy híres megfogalmazása. Azt mondja ez az író: ahogy beszél az ember, újra a gondolatait formálhatja. Beszél az ember egy dologról, elmagyaráz valakinek egy dolgot, és ez segít abban, hogy egy jobb beszéd, egy megtartható beszéd keletkezzen. A beszélgetés jobb, mint hogyha az ember csak otthon leül és elkészít egy beszédet. Ezt írta ez az író.

A testi egyesülés. A férfi termékeny lesz, hogyha befogadja őt a feleség. Tehát ez a folyamat egy lelki folyamat jelképe. Ez fordítva is áll. A feleség is jöhet a férjéhez a testi egyesülésben is. Nem kell csak várnia, hanem kezdeményezhet is. S van, amikor a férj vár a feleségére. Tehát mind a két oldalra nézve érvényes ez. Így hasonlóvá lesznek egymáshoz. Ebben az esetben a feleségnek nagyobb öröme telik a testi egyesülésben, és a férjnek pedig nagyobb öröme telik a lelki kapcsolatban. Tehát egyfelől jobban tudja a feleség a testi kapcsolat ajándékát elfogadni, másfelől meg a férfi jobban el tudja fogadni a lelki kapcsolat ajándékát. Mind a ketten ajándékoznak és elfogadnak. Ezt lehet észlelni, vagy látni a másodlagos nemi jegyeken. A feleség melle azt mondja, hogy neked ajándékozom magam, és ez nemcsak a kisgyerekeknek szól, ez a férjnek is szól. És a férfinak az a képessége, hogy átölelje, megölelje a feleségét, azt jelenti, hogy befogadlak magamnál. A testi egyesülésnek erőteljes jelkép-tartalma van. Egyesülünk és újra szétválunk. A második fontos. Gyakran úgy van ma, hogy mind a ketten mennek a munkába, aztán hazajönnek, és akkor újra egyesülnek, lelki, szellemi területen. Mesélnek egymásnak, kölcsönösen befogadják egymást, újra létrejön az egység közöttük (újra egy egység lesznek), és akkor újra szétválnak. És ennek jele a testi egyesülés. Összejövünk, egyesülünk. Ez jelképe a lelki-szellemi egyesülésnek, és aztán újra szétválunk. És ez is fontos. Nem maradunk egyszerűen együtt, újra szétválunk. Miért válunk újra szét? Mert az ember nem csak házastárs, hanem saját személyiség, tehát önálló, saját egyed, és ebben az ő egyedi mivoltában találja meg a kapcsolatot az Istennel. Legvégső soron minden ember magányos. Végső soron nem lehetséges, hogy tökéletes kapcsolatban legyek egy emberrel. És ez nem az Isten terve. Ő saját magának akar végső soron. Ilyen értelemben, a házasságban élő ember életformája és egy cölibátusban élő embernek az életformája – szerzetes vagy világi pap – között nincs olyan óriási nagy a különbség. Egyik is, másik is végső soron magányos. Magányos Istennel.

Szeretet megélése házasságon kívül

Az lehetséges, hogy szeretem a munkatársamat, azt tudom mondani neki, hogy szeretem. A szívem hozzá vándorol, és ez jó. De vigyáznom kell arra, hogy mit csinálok a kezemmel, mit csinálok az áramlással, ami tőlem kifelé indul. Lehet egymást élvezni anélkül is, hogy megérintenénk egymást. Tehát egy áramlás van, amelyik megy egyiktől a másikig, befonja a másikat, ez boldogságot jelent. És ebben nem időzünk el. Örülünk, hogy szeretjük egymást. Ez Jóisten ajándéka, de pont, vége. Van tehát egy ismérv. Ha ezt az egyesülést nem keressük, hanem ajándékba kapjuk. Tehát a testi kapcsolat ügye világos. Ilyenről nem lehet

szó, de a másikat sem keressük. Nem keressük az áramlást, ami egyikünkől a másikig megy. Ezt lehet érezni, ezt lehet értelmezni. Ez nemcsak egy öröm, amit a másik személyisége jelent, hanem ez valami benső, ösztönös áram köztünk. Ezt nem keressük. Ez nem először szexuális kapcsolat. Ez egy természeti kapcsolat, amit házasságon kívül nem keresünk. Ha van, örülünk. Ez Isten ajándéka és pont.

Érzéki szeretetet megéltünk a házasságon kívül is, mint ajándékot. Ilyenkor mindenki azt mondja: jaj, de veszélyes. De ilyen van. Te szimpatikus vagy nekem. De nem keressük, és újra meg újra lemondunk róla. Ennek van egy története. Ha egy szerzetesrendben ez előfordult, akkor azt szigorúan megbüntették. Menningen atya, Kentenich atya munkatársa mesélte ezt el nekünk, abból az időszakból, amikor Kentenich atya a fiatalokkal volt az iskolában. Együtt voltak az osztályban – mondja Menningen atya –, bejön a ház igazgatója és a nagy laikus testvér, és mindenki félt, és akkor két nevet említ meg, hogy a kettejük között egy magánbarátság alakult ki. Aztán a laikus testvér megfogta az egyiket és elverte, és a másikat, és őt is elverte, és pont, és vége. Ez azért volt, mert féltek a főnökök, és az egész egyház a szexuális oldaltól. Attól, hogy összebarátkoznak ténylegesen, és ez egy szexuális kapcsolathoz vezethet.

Kentenich atya a Mária-nővéreknek megengedte, hogy összebarátkozzanak. Mi szerethetjük egymást, nemcsak lelki vagy szellemi módon, vagy isteni módon, hanem szimpátiával is. De nem keressük ezt a kapcsolatot, és ha van ilyen természeti barátság köztünk, akkor újra és újra lemondunk. Számunkra, mint családmozgalom számára ugyanígy érvényes. Itt van egy feleség, aki szeret egy férjet, aki nagyon vonzó, a másik házasságból. És mi van most? Ha ketten összejönnek és szép lelki beszélgetést élnek meg, ez normális, örömről telik egymásban. De lemondunk egymásról. Nem telefonálunk állandóan a szerelmünkkel, hogy Tilmann atya előadásairól beszéljünk egymással. De szép, hogyha szeretjük egymást. Ezt tudhatja a házastársunk, de arra is gondolunk, hogy nem akarunk a társunknak fájdalmat okozni. És a társunk tudja, hogy mindig le is mondunk a másiról.

A Jóisten szava a szexualitás mögött

Olyan korban vagyunk, ahol a korszellem nagyon erős. Ahol a szexualitás uralja a területet. Azt mondja a Jóisten minden embernek: a te igazi és mély hivatásod a szeretet. Ebben az áramlásban van démoni és van isteni. Ha azt mondjuk, most a halk szó keresése a feladatunk, és elkezdjük a szexualitásban a halk szót keresni, akkor ez a szeretetre való meghívás.

Mindenhol a szexualitás iránti kívánság erősödik. Egy isteni törekvést látunk mögötte, meg egy emberi és ördögi törekvést is látunk. Az isteni hang nagyon halk. Az emberi, ill. ördögi hang nagyon hangos. Tehát a halk szó keresése a mi feladatunk. Mint férfi, látok egy nőt, aki olyan öltözkében van, ami szexuálisan vonz. Ennek két oldala van: egy hangos hang, ez a szexuális törekvés, és ott van egy halk szó, Isten a szeretetre teremtett.

A házasságon kívül szexualitásnak nincs helye. Amikor megélem, hogy valaki, aki nem a házastársam, megérinti a szívemet, nem kell kétségbe esni, csak észnél kell lenni. Három dologra kell odafigyelnem, hogy ne tévedjek el:

1. Szavaim kinyomtathatók legyenek. Amit mondok az illetőnek, mindig olyan legyen, hogy ha valaki titokban magnóra venné, újságban megjelentetné, akkor ország-világ olvashatná azt a szöveget.
2. Fényképezhető legyek. Minden mozdulatom olyan legyen, hogy ha titokban fényképet készítenének rólam, azt bárki megtekinthetné.
3. Kordában tartom a gondolataim. Nem gondolok arra az emberre. Nem táplálók semmilyen gondolatot vele kapcsolatban. Ha jön valami készítés, hogy rá gondoljak, azt azonnal elhessentem.

Ennek segítségével biztosan elkerülhető a házasságon kívüli testi kapcsolat.

Ha fiúkkal beszélek, azt mondom a fiatal embereknek, hogy nézzetek a lány szemébe. Látjátok a szemét, nemcsak a testet. A fiút vonzza a nő test, de nem maradunk a testnél, hanem a személyt keresem. A szemébe nézek. És nő esetében ugyanaz. Hogyan akarok hatni? A testem által akarok hatni, vagy a testem és a személyiségem által. És ma erős hangsúly van azon, hogy a nő a teste által hasson. Ez olyan valami, ami ma a levegőben lóg.

Mint nő, gondoskodnunk kell arról, hogy ne a testem által akarjak elsősorban hatni, hanem a személyiségünk által. De mint házas, nagyon fontos, hogy szép legyen a ruhám. Ez nagyon fontos, és ezért erről mindig beszélünk. A feleség szépsége kerülhet annyiba, mint amennyibe a férj autója. (Tilman atya mondja) Tehát a szépség kerülhet pénzbe. Aki a feleségét szereti, díszíti. Évente egy egészen új ruhatár: pulóver és nadrág... és minden új. Minden évben. Kérem. Ez fontos. (Egy résztvevő megjegyzése: ez megoldható, szépen körbeadják az asszonyok egymásnak a ruhatárukat.)

A feleség, aki szereti a férjét, nem táplálékot főz, hanem mindig valami finomságot. Jobban főznek a schönstatti nők. Az édesanyám mindig azt tanácsolta: etesd a vadállatot, és akkor békés lesz. Keressük a tökéletességet, és ez konkrétá válik az életünkben. Ez Schönstatt.

Látjuk a divatot, és ebben túl sok színház van. Ha a divatprogramokat követjük, akkor az asszonynak minden évben teljesen új ruhák kellene. Ez a korszellem. Ez nem a mi utunk.

De van ebben a törekvésben valami isteni, ezt nevezzük a kor szellemének. A Jóisten azt akarja, hogy egy feleség széppé tegye magát a férje számára. A ruha szépségéről a táborhegyi történet kapcsán olvashatunk, amikor Jézushoz jött Mózes és Illés, akkor olvasható, hogy a ruha olyan fehér volt, amilyen fehér sehol sem látható. És ez azt jelentette, hogy valami nagyon szép. Olyan, amelyet semmilyen ruhafestő a világon nem tud készíteni. Itt nem a színről van szó, hanem a szépségről.

Az étkezés a szeretet jele, és ezért az utolsó vacsoránál az étkezésről van szó. Ilyen a mennyországban is van. Együtt táplálkozás. A ruha szépségénél ott van az isteni fény, és az étkezésnél is. A Jóisten magát akarja ajándékozni. Aki szereti a feleségét, díszíti őt. Ilyen van a mennyben is. És aki szereti a férjét, jobban főz. Ilyen van a mennyben is. A szépség iránti érzék, és a jó ízlés iránti érzék valamilyen módon tökéletes mivoltában jelenik meg majd a mennyországban. Milyenek a schönstatti családok? Nálunk az asszonyok jobban főznek, és a férfiak mindig új ruhát vásárolnak a feleségüknek.

Hogyha Kentenich atya a primitív szeretetről beszél, és azt mondja, hogy ez egy jó dolog, de ez a szeretet szűk és önző, akkor kockázatos dolgot vállal. Azért, mert egy ilyen kapcsó-

lat átmehet egy mérgezett kapcsolatba, és az elején ezt nem veszik észre. Lehetséges, hogy nemeslelkű emberek, akik önzetlenül tudnak szeretni egy normális élet mellett, mérgezett kapcsolatot is fenntartanak. Pl. egy nemeslelkű ember alkoholista. Ez lehet.

Régi tanítók azt mondták, ez túl veszélyes, ezt nem szabad. Kentenich atyánk azt mondja, ezt lehet, de veszélyes.

Tehát lelki emberek saját magukat is szerethetik. Nemcsak lelki módon, hanem primitív módon is szerethetik egymást. Ez rendben van.

A második a szellemi lépés: mindig készek arra, hogy lemondjanak egymásról. Együtt egy közös nagy ügyet szolgálnak. Úrrá lehet lenni egy mérgezett kapcsolaton azáltal, hogy újra meg újra lemondunk egymásról. Kentenich atyának nagyon sok természeti kapcsolata volt. Ő ezt engedte. De természetesen soha semmilyen gyengédség, érintés nem volt. És jön a különválás. Tehát van az újra egyesülésnek az időszaka és van a szétválásnak az időszaka.

A női szépség

Pl.: Mindenki tudja, hogy ma egy nőnek szépnek kell lennie. És amikor most éppen kimondtam, hogy egy nőnek szépnek kell lennie, akkor mindannyian valószínűleg ugyanarra gondoltak. Pedig ez így nem helyes. Miért? Mert van szellemi szépség, lelki szépség, amit nem lehet látni, csak akkor lehet észlelni, hogyha valaki beszél. Mert a beszédből lehet látni a szellemiséget. S hogy valaki szellemileg szép-e, azt a testi szemeinkkel nem láthatjuk. És erre a szépségre, most ebben az előző pillanatban, nem gondoltak. Van szellemi élet. És jól kell ismerni valakit, és sok beszélgetést kell vele folytatni ahhoz, hogy be tudjuk fogadni a lelki képét. Gondoltak arra, hogy ennek köze van a szépséghez? És ott van még a harmadik oldal is. A szívünkben, lelkünkben, testünkben az isteni élet. A Jóisten ott lakik a szívünkben, az egész személyiségünkben és az is látható, az ő szépsége is átsugárzik, de természetesen ezt nem ezzel a testi szemünkkel látjuk. Sem a testi, sem a szellemi szemünkkel, vagyis az értelmünkkel, hanem csak a hit fényében láthatjuk. A szépségnek van ez a három oldala: a testi, szellemi és isteni. Nem nehéz megmondani, hogy melyik oldal a fontosabb. De a mai kor ezt már nem tudja. Valami módon manapság, ha a szépségről van szó, rosszul gondolkodunk. Ez a kor, amelyben élünk, ilyen apró dolgokban is hamis, hamisan lát. S most megkülönböztetjük a hangokat és odafigyelünk Isten halk szavára. Azt mondjuk, a test szépsége Isten ajándéka, de ez nem minden. Csodálatosan szép dolog az emberi értelem is, és még csodálatosabb a Lélekkel áthatott szellemi személyiség. Hogyha vesszük magunknak a fáradságot, hogy igazán megismerjük. Tehát a Lélekből, az isteniből fakadó szépség is bennük van. Ez gyakran nagyon elrejtve van. Gyakran annyira elrejtett, hogy az emberek nem is látják meg.

Pl.: Lisieux-i kis Teréz a főnöknővére parancsára írta meg az élettörténetét. Ő a leghíresebb szentek egyike. Franciaországban minden templomban megtalálható kis Teréz képe. De ott Lisieux-ben, a kolostorban ezt gyakorlatilag senki sem vette észre. Röviddel a halála előtt hallotta két nővértársának az ablak alatti társalgását. Szép idő volt és nyitva volt az ablak – gondolom. Az egyik nővér mondta a másiknak, hogy a Tereza nővér hamarosan meghal. Mire a másik megkérdezi, hogy vajon mit tud a főnök nővér majd róla a halottas könyvbe beleírni. Ebben a könyvben általában leírták a nővérek életrajzát, hogy mit csináltak életükben. És akkor a másik nővér szólott újra, hát azt írja majd, belépett a kolostorba, itt élt és meghalt. Pont. És ezek ketten tudták, hogy ez a kis nővér, hát kedves, de biztosan jelentéktelen valaki volt. Pedig Istennek a szépsége nagy volt ebben a személyiségben. Ez sokszor titok marad.

Keressük a kor jeleit, és a kornak ezek a jelei nagyon gyakorlatiasak. Most éppen tanulmányozzuk a női szépséget, divatot, mint jelet.

Látjuk a divatot, és ebben túl sok színház van. A divat szerint az asszonynak minden évben teljesen új ruhák kellenek. Ez a korszellem. Ez nem a mi utunk. De van ebben a törekvésben valami isteni is, ezt nevezzük a kor szellemének. A Jóisten azt akarja, hogy egy feleség széppé tegye magát a férje számára.

A korszellem

A nők szépségéről azért is kell külön is beszélni, mert ebben a vonatkozásban igen nagy szélsőségek és zavar van a mai korban.

Karen Homer kis könyvecskéjét¹ így kezdi: „Az egyik barátnőm egyszer elmesélte, hogy a nagyapja így írta le a három menyét: az egyik okos, a másik jó, a harmadik pedig szép. A barátnőm anyja volt az okos, s mi egyetértettünk abban, hogy ez a legnagyobb bók. Egyikünk sem vallotta be: kit érdekel az ész, mi szépek akarunk lenni. Attól tartok, a jószágot még csak számításba se vettük.”

A mai divattal és női szépséggel foglalkozó híres publicista, Dorothy S. Faux² kifejti „A női szépség története” c. könyv³ előszavában a mai különleges helyzetet: „A posztmodern légkörben sikerült elérnünk egy eddig ismeretlen egyensúlyhelyzetet: A szépség még soha nem volt olyan sokszínű mint manapság, ezért csakis egyénileg határozható meg... Rengeteg szépségstílus, viselkedési forma, irányzat és rendkívül bő kínálat alakult ki, mely-lyel szembe kell néznünk ahhoz, hogy megvalósíthassuk egvediségre való törekvésünket. Ezzel szemben a XX. század első felében korszakonként csupán csak egy-egy szépségideál született, s a nők többsége ahhoz az egyhez igazodott... Ma azonban a szépség természete-sebb, személyesebb, fesztelenebb és bizakodóbb arcot öltött.”

A sokféle szépségtypus, viselkedési forma és irányzat dzsungelében kifejeződik a korfor-duló útkeresése, a mai kor zavartsága, úttalansága. Aki tudja, hogy merre akar menni, annak számára lehet ezt szabadságként is felfogni. Vagyis minden nőnek lehetősége van úgy szé-píteni magát, olyan divat szerint öltözködni, mely egyéniségének a legjobban megfelel, hogy a külső megjelenése a belsővel összhangban legyen.

Talán az emancipált nők sértőnek tartják ezeket a megnyilatkozásokat és a női szépség mellett azonnal emlegetni kezdik a férfi szépséget is. Mégis ezen a területen főleg a nemek kiegészítése van az előtérben. Férfi és nő egymásért vannak. A női szépség a férfiert van. Vagyis a női szépségnek sajátos értelme és célja van a férfi életében. A mai könyvekben erről is lehet olvasni. Pl.: Gombás István és Illés Csilla rendkívül „heterogén” könyvének⁴ egyik fejezete azt taglalja, hogy vannak nők, akik helytelenül maguknál gyengébb férfi tár-sat választanak, hogy felette uralkodhassanak. Ezzel szemben „az örök asszonyi szerelem titka: igényes férfit választani. Nem elégedni meg kevesebbkel, mint a teremő tervét szolgáló hősse. A teremő koronái maguk izzadják ki önmagukból a hős, ha inspiratív mőzsára talál-
nak. A nő feladata várni és szemlélni az események alakulását. Lenni és nem tenni. Holdi követőként kívárni a férfi férrias nemesedési folyamatát.” Vagyis a férfi életében a nő hivatását, a női szépség értékét és célját az „inspiratív mőzsában” lehet összefoglalni. Ez természetesen sokkal többet jelent, mint külső megjelenést. Az „inspiratív mőzsa” milyen-

1 Karen Homer: A női szépség praktikái, 2006, Alexandra kiadó

2 Dorothy Schefer Faux az USA leghíresebb női szépség- és divatmagazinjainak közismert publicistája

3 Natalie Chahine et al.: A női szépség története, 1971, Glória Kiadó

4 Gombás István és Illés Csilla: Dallamok a szépség szimfóniájából, 2005, Pontifex kiadó, Bp.

ségét aztán sok minden befolyásolja. Az egyéni, személyes adottságok, hivatások, a kor... És az, hogy a férfi mennyire veszi komolyan. „Az idő, amit a rózsádra vesztegettél: az teszi olyan fontossá a rózsádat... nem szabad elfelejtened, Te egyszer s mindenkorra felelős letél azért, amit megszeliálttél. Felelős vagy a rózsáért” – tanítja a róka a kis herceget Exupéry könyvében.

Egy-egy kor női szépség ideáljában a kor igénye testesül meg. Pl.: Az I. világháborút követő „bűnbánó” korszakban, amikor az emberek próbáltak visszatérni a régi erkölcsi értékekhez, az özikeszemű, szelíd, romlatlan, a családjáért élő, áldozatkész nő lett a kor női szépségeszménye. Ez mintegy keretet adott nagyon sok párkapcsolatnak. „A szépség többre hivatott pusztán látszati csillogásnál, hiszen annál jóval többet jelent, olyasvalamit, ami a lélekhez szól” – írja Dorothy S. Faux is a már idézett könyv előszavában.

Problémák, gondok a női szépség körül

Kedves Feleségek! Abban az időben, amikor megismerkedtetek férjetekkel, a férjetek mindig olyan valakit látott, akit éppen akkor húztak ki a skatulyából. Vagy mint aki éppen akkor szállt le a mennyből. Nagy gondot fordítottatok arra, hogy a párokat kedvében járjatok: a kedvenc ételét főztétek és nagy beleérzőképességgel még a gondolatait is kitaláltátok.

Az együtt eltöltött évek folyamán azonban előfordult, hogy a férj, amikor hazaérkezik, éppen felmosás közben találja feleségét valami borzalmas házi ruhában. És köszönés, puzsi helyett az első szó, amit kap: „Vigyázz, ne piszkold össze a követ, most mostam fel!”

Egy férj ezt hallva így sóhajtott fel: „Bárcsak így látnám, akkor legalább lehetne hozzá szólni! Amikor én hazaérek, akkor általában az én édesem telefonál. Mobillal a kezében keveri az ételt, eteti a gyereket és közben fontos beszélgetést folytat. Amikor belépek, az első, hogy rámpisszeg: Csendesesen, nem látod, hogy telefonálok?!”

Mi jut ilyenkor egy férj eszébe? Talán hogy a házasság kereszt? Ennek nem kell így lennie. Ezen lehetne segíteni.

Kedves Asszonyok, talán azt gondoljátok most, hogy az évek során nagyon megszaporodtak a gondjaitok. És a férjetek gyengeségeit is megismertétek. Ez mind igaz lehet biztosan. De ugyanakkor gazdagabb, teljesebb is lett az életetek. Van már saját otthonotok, gyerekeitek, autótok, baráti körötök. Sokkal több minden köt ma össze benneteket, mint az elején. Miért ne történhetne meg, hogy a férjetekeket, amikor hazatér, egy szép feleség fogadja, aki úgy fordul feléje, mintha egész nap csak őt várta volna?!

Azért is fontos ez, mert a munkahelyeken, az irodákban a nők sokat adnak a szépségükre, és ezen nők nem mindegyike van tekintettel a mások házasságára. Nem szabad, hogy velük szemben otthon a férjet egy boszorkány fogadja.

Már hallani is az ellenvetést: *Megpróbáltam, de a férjem nem értékelte, szinte észre se vette! A férfiak vakok.*

Feszültségek közt élünk, állandóan ismétlődő stresszhelyzetek, néha háborút viselünk egymás ellen, miközben elszántan védelmezzük állásainkat. Szilárdan ülünk a saját nagysá-

gunk trónján és önmagunk körül keringünk. Elmélyülten foglalkozunk sérelmeinkkel, azok jóvátételével, társunk hibáival, gyengeségeivel. Mindezekből érveket, fegyvereket kovácsolunk a másik ellen. Ilyen körülmények között nem csoda, ha nem látjuk meg társunk Isten alkotta szépségét és nem tudunk szeretettel odafordulni, segíteni, kiigazítani. De még ha béke is van, akkor is kérdés, hogy a férjek mindig látják-e, értékelik-e feleségük szépségét, otthonuk szépségét, meleg légkörét? Ez a férfiaknak a szellemi formátumától függ. Ha felületes emberek, akkor nem látják. Ha elmerülnek a saját munkájuk világában, nem látják. De ha egyszer mégis meglátják, akkor se beszélnek róla, nem teszik szóvá!

Kedves Férfiak, gondoljátok meg, mennyi mindent mondunk egész nap folyamán! Talán némely dolog fontosnak tűnik a számunkra. De ha jobban belegondolunk, ezekkel a fontosnak tűnő dolgokkal nem változtatunk meg semmit. Megújítjuk az egész világot a szavainkkal?! Fontos, hogy a férfiak időről időre politizáljanak és megpróbálják megváltoztatni a világot. De ha az ember egy órán át beszél, anélkül, hogy valami is változna, ha egy órát szentel ilyesmire, akkor szentelhetne 15 másodpercet a feleségére is. Mert akkor itt tényleg történik valami, megváltozik, jobb lesz a légkör közöttünk. És ez elég.

Talán most valaki azt gondolja magában: *Hogyan találjam szépnek a feleségemet, ha nem találom szépnek? Mi van akkor, ha egy feleség rosszkedvű, házsártos, az arca tele van csúnya ráncokkal, ha a férj már nem a közelségét keresi, hanem inkább távolabb szeretne húzódni tőle?*

Először is a szépség megvan, csak fel kell fedezni! Itt van, mert a Jóisten él a társamban. Csak eltakarják dolgok, csak talán a szemeim vakok. Menjünk a Jóistenhez és kérjük Tőle: *Segíts, hogy újra felfedezzem a társam szépségét, kisugárzását!* Vannak esetek, amikor a társam melletti kitartáshoz, az iránta való szeretet megőrzéséhez is hősiességre van szükség. Isten hív a nagyobb szeretetre és én hősiek bizalommal válaszolok. Igen, jövök!

Ha Isten bevilágít a lelkembe, megláthatom, milyen vak vagyok! És ugyanakkor ösztönöz is, hogy tegyem félre sérelmeimet, nyíljak meg és a társamat nézzem az ő szemével. Ez egy bizonyos beállítottság. Ha ide feljutok, akkor társam hibáit, fogatkozásait el akarom takarni, és mentséget keresek rájuk.

Ha saját magára hagyatkozik az ember, akkor ez nehéz, és csak lélektannal, önneveléssel nem lehet elérni. De beszélek Istenemmel a társamról. Kérem, hogy hadd lássam meg benne azt a szépet, amit ő teremtetett bele. Ha ezt mondom, akkor érezhető, hogy megtámadom a hadállást, amit az évek során elfoglaltunk. Mégpedig azt a pozíciót, amelyben én ülök a trónon, és felülről nézek le a társamra.

Kentenich atya mondja: *Le a trónról! Szálljunk le a trónról és ültessük a társunkat a trónra!* Tehát most leszállok a trónról és mondom a férjemnek: *Te igazán nagy és értékes ember vagy!* Lejövök a trónról és mondom a feleségemnek: *Te vagy a legszebb! Te vagy a legjobb feleség!* Ha ezt mindketten csináljuk, akkor mindketten trónon vagyunk, csak így szebb. Szebb azon a trónon ülni, amelyet a másik készített számunkra, mint a saját beképzeltségünk trónja. Ez a Jóisten akarata, hogy a társunkat trónra emeljük!

Mi a szépség?

A szépség a dolgoknak egy bizonyos kisugárzása. A belsőből való kisugárzás. Ha egy virág szép, akkor azt érezzük, hogy megragad bennünket. Oda szeretnénk menni a virághoz, hogy jobban megnézzük. Ami szép, az olyan, hogy mellette el szeretne az ember időzni, és a közelében jól érezzük magunkat. Együttal a szépségbe valami csodálatosat látunk meg. Egy új ismeretre teszünk szert.

A nők szépsége Isten szépségéről beszél. Ez a szépség szándék nélküli kisugárzás. Egy olyan ember szívének a kisugárzása, aki szeret, és ez a szeretet egyszerűen kisugárzik. Ez vonzó, és ennél a szeretetnél, ennél az élménynél az ember szeret elidőzni ugyanúgy, ahogy egy szép kép előtt is elidőzik az ember. S nem lesz unalmas, mert kisugárzása van; a művésznek a szívéből jövő kisugárzás, aki szereti Isten teremtményét.

Ha visszagondolok, hogy életemben mikor tapasztaltam először egy nő belülről jövő és személyre szóló szeretet-sugárzását, eszembe jut egy nagyon-nagyon régi élmény. Kicsi gyerek voltam, még a rácsos ágyban feküdtem. Talán aludni kellett volna, de csak forgolódtam, unatkoztam. Egyszer csak fölém hajolt édesanyám. Ahogy hozzám szólt, mosolygott, ragyogott az arca és én is felragyogtam, boldog voltam. Szerettem volna örökre így maradni vele. Mások is sokszor hozzáfutottam, arcába néztem és kerestem és meg is találtam ezt az éltető sugárzást. De sokszor láttam fáradtnak, idegesnek is. Szerettem volna felderíteni, hogy újra mosolyogjon.

Az anyák szépségét, mellyel gyermekükre szeretetet sugároznak, régen is, ma is nagy örömmel figyelem. Sohasem felejttem el, ahogy nejem első babánk fölé hajolt. Este volt. Pici fiacskánkat megfürdettük a kis kádban. Kivitettem a fürdető vizet, kiöntöttem, aztán bejöttem és az ágyra dőltem. Olvasni kezdtem. Szokatlan édes kis hangokra lettem figyelmes. A baba és a mama „beszélgettek”. Anya föléje hajolt, gyengéden betakargatta, gügyögött hozzá és a gyermek válaszolt. És rúgkapált örömeiben. Akkor anya újra betakargatta és ez így folytatódott. Már a látvány is gyönyörűség volt. Az anya és gyermeke egysége, együtt rezdülése; a köztük ide-oda áramló szeretetfolyam; a szeretet és gyengédség érzélemmel telt gügyögő hangjai... Mind megannyi kis csoda és szépség!

A múltkor láttam egy fiatal anyát az utcán két kis iker fiával. A kisfiúk, lehettek úgy 5 évesek, biciklivel voltak. A forgalmas útesten akartak átkelni. Az anya gondban volt, az egyik kisfiú nekiindult a zebrán, a másik lemaradt. Nem tudta, mit csináljon, menjen vagy maradjon. Próbálta visszahívni az előresietőt, majd a lemaradozót sürgette: „Gyere már!” De mindezt nagy szeretettel, békével. Még most is itt van a jelenet a szememben. Szépek voltak!

Régen történt. Egyszer vendégek jöttek hozzánk. Jött velük egy hároméves kislány is. Valami gyönyörű volt. De nemcsak szép, hanem kedves is volt. Amikor rám nézett nagy sötét szemével, szinte beleborsózott a hátam. Boldog volt, ha foglalkoztam vele, nevetett, ha bolondoztam neki. És micsoda gyönyöröző kacagással! „Ilyeneké a mennyek országa!” „Angyalaik szüntelenül látják Mennyei Atyám arcát!” – jutottak eszembe Jézus szavai. Igen, a mennyei szépség visszfénye tükröződött a szemében.

Teljesen megértettem Jézus szigorú szavait is: „Jaj, annak, aki megbotránkoztat vagy rosszra csábít egyet is e kicsinyek közül! Jobb lenne neki, ha malomkövet kötnének a nyakára és a tengerbe vetnék!”

Később aztán, amikor saját kislányom szemébe nézhettem, a kislányok szépsége feletti csodálatot és örömet még mélyebben átélhettem. De nem is kellett a szemébe nézni. Amikor aludt, akkor is nagyon szép volt. Sokszor álltam az ágya mellett és figyeltem gyönyörű arcomskáját.

De átélhettem az aggodalom és féltés mélységét is, amikor kikerülve otthonról, saját útját kezdte járni. „Istenem, vigyázz a kislányomra! Hiszen a Te kislányod is ő! Őrizd meg lelke tisztaságát, szeretete őszinteségét, szépségét!” – imádkozom azóta is, naponta könyörögve.

Fiatalember koromban aztán én is megtapasztaltam a szerelmet. Ezzel a női szépség újabb vonásait fedezhettem fel szerelmesem arcán. Szinte új emberként, új szemmel néztem őt és mindent gyönyörűnek, nagyszerűnek, magával ragadóan szépnek láttam rajta és benne. Úgy véltem, nem emberi szépséget látok. De nem valami személytelen szépséget, hanem személyesen nekem szóló, nekem teremtett szépséget. A Jóisten hozzám lehajló szeretetét tapasztaltam meg öbenne. És azonnal eltöltött a méltatlanság érzése. Szerettem volna valami nagy tettel méltóvá lenni hozzá! Szüntelenül sarkallt az ösztönzés, hogy leküzdjem hibáimat, hogy megszerezsem a hozzá illő tulajdonságokat.

A szépség új vonásait figyelhetjük meg nőink arcán abban a különös időszakban, amikor babát várnak. Van a féltett családi értékeink között egy fénykép, amelyen feleségem első gyermekünket várja. Ezt a képet nem mutatjuk meg senkinek. Olyan szép rajta, sugárzik, nem akar másnak látszani! Ez a szépség aztán a gyermek megszületése után még fokozódhat. Sokan mondják, hogy a szülésben megszépülnek a nők. Belső boldogság sugárzik belőlük.

A szerelmes női szépségnek a ragyogása azonban nemcsak a fiatal nők sajátja. Sőt, az a tapasztalatom, hogy az évek múlásával az ismétlődő szerelmes egymásra találások élményeiben egyre mélyül, gazdagodik ez a sugárzás. A szegény, fáradt, elgyötört asszony arcáról ilyenkor eltűnnek a gondok szigorú ráncai. Felbukkan a mélyből egy kedves arc, melyről szépség, szeretet sugárzik.

Ha szépség alatt a személyes szeretsugárzást értjük, akkor apai nagyanyám mindenképp szép volt. Kicsi volt, ráncos volt, de csillogtak a szemei, mosolygott, amikor meglátott. Az volt az érzésem, amikor bekopogtam hozzá, hogy éppen engem várt. Minden érdekelt, amit meséltem, és figyelt lelkesen csillogó szemmel. És mindig meg is ajándékozott valamivel, zsebpénzzel a félretett kis nyugdíjából. Egyszerűen jól esett elidőzni a közelében. Mindig megkérdezte, mit szeretnék, mit főzzön. És nem riadt vissza merész újításaimtól sem. Szeretet, megbecsülés, hit áradt belőle felém.

Milyen ezerarcú a női szépség! Nem is tudunk minden vonatkozásáról beszámolni.

Mária, az eszményi szép nő

Nézzük a Szűzanyát! Az volt a hivatása, hogy Jézust befogadja és odaajándékozza magát neki. Mária, a tökéletes tiszta nő. Azaz az önmagát odaadó befogadás. Ez a nő lénye, lényege és ez a Szűzanya lénye.

Ha mi is, mint ő, nagy és mély közösségben élünk Jézussal, akkor ez a benső szépség forrása a személyiségünkben és a házasságunkban, családjunkban. A külsőn átragyogó isteni szépség, mely a Szentlélek adománya. Tehát, ha egy ember a szívével össze van kötve az Úr Jézussal, akkor az meglátszik a szemeken. Ez ragyog Mária szeméből is. Hogyha egy ilyen ember van a közelünkben, akinek szeretetet sugárzó szemei vannak, akkor szívesen hagyjuk, hogy ez a melegség átáradjon ránk.

Máriának ezt a szépségét próbálta meg Michelangelo is márványba faragni. Irving Stone ír a Pieta születésének körülményeiről: „Szentől szembe álltak egymással: a szobrász és a néma fájdalomba burkolt szobor. Messze maradtak mögöttük az engesztelhetetlen, sötét pieták, amelyek nem a szeretetet hirdetik, hanem a véres szörnyűséget... A két alakon ragyogás ömlik el...

Vallásos érzését a két alak emelkedett érzésébe adta bele. Anya és fia harmonikus egységben Isten teremtett világában uralkodó harmóniát éreztette... Mária finom vonalú arcán a firenzei szóltan, halovány szüzek vonásaival. Fenség áradt a vonásokból, de nem isteni, inkább a tökéletes, magasrendű ember fensége, az arcok, a testek szépségében a lelki nagyságot jelenítette meg. Úgy látta, sikerült a tapintható formák gazdagságával éreztetnie az odaadást, a szeretetet...”

Ennek a szépség-sugárzásnak a sajátossága, hogy nem függ attól, hogy visszhangra talál-e? Nem attól függ, hogy én visszasugározom-e, hanem a nélkül is sugárzik rám.

Másrészt ez a mosoly nagyon személyes, azaz egy konkrét személynek szól. Nem egy általános ragyogás, mint az utcai lámpa fénye, hanem egy meghatározott személynek szól. Azt sugározza az illető személy felé, hogy jól akarok neked. Az ilyen fény melengeti a szemben állót.

Ha Máriára tekintünk, ha vele kapcsolatba lépünk, ő törvényszerűen elvezet bennünket Jézushoz. Minden igazán szép nő is valahogyan ugyanezt teszi. Odaadó szeretettel befogadják a lelkükbe férjüket minden ügyes-bajos gondjával együtt, miközben a Jóisten szeretetét, szépségét sugározzák rá. A férfiak örök vágya, hogy szerelmükben Istennel találkozhassanak.

Félelem a váratlan dolgoktól

Sokan elmondhatjuk magunkról, hogy életünk nem nevezhető unalmasnak és egyhangúnak. Hála Istennek! Talán csak a regényekből ismerjük az unalom és egyhangúság problémáját. Életünkre inkább jellemző, hogy még fel sem ocsúdtunk az előző eseményből, máris szembesülünk egy újabb váratlan gonddal! „*Nincs nyugalom az Olajfák alatt!*” (Hori Nagypapa)

Egy fiatalasszony, akinek öt kisgyermek van, azt mondta: már két napnál tovább nem merek tervezni: mindig közbejön valami, legtöbbször a betegség. Már egészen gyakorlottan tudnak percek alatt programokat, napirendet változtatni!

Be kell vallanunk, sok minden veszélyezteti életünket, ideiglenes nyugalmunkat, melyektől természetes módon félünk: betegség, munkahely elvesztése, pénztelenség, gyermekeink sorsa, jövője, házastársunk elvesztése (fizikai, lelki), saját hűtlenségünk, hazánk sorsa stb.

Mit kezdünk mindezzel? Ha szabadjára engedjük ebbéli érzéseinket, hamarosan fizikai betegségben fog testet ölteni a félelem és a kör bezárul.

A világ számtalan menekülési lehetőséget kínál e gondokra: tv-csatornák felszínes programjai, fogyasztás, alkohol, drog, asztrológia...

Mi a mi utunk? Keressük, mit akar nekünk mindezzel üzeni a jó Isten?

Fontos, hogy a Jóisten adományait fölfedezzük. A legnehezebb az, amikor a szenvedés mögött próbáljuk felfedezni Öt.

A félelem egy prófétai, halk szó. Ha halk, akkor érzékeny fülre van szükségünk, hogy meghalljuk.

A dolgokat, eseményeket több oldalról lehet értelmezni. Melyik a helyes? Melyik a jó Isten szava?

Pl. Az iskolával, ahová gyermekünk jár, nem vagyunk megelégedve. A tanárokkal sem, a gyermekünk eredményeivel sem. Azt gondolom, bemegyek, és jól beolvasok az igazgatónak, mert úgy érzem, ezt mondja nekem a jó Isten halk hangja. Sok minden befolyásolja ezt a gondolatomat: indulat, másoknak sem tetszik, másban keresni a hibát, a gyermekünk általában ártatlan stb.

Vagy a politikai jogtalanságok, melyeket megfélemlítés követ.

„Amikor Jézus biztat: ne féljete, s oly gyakran teszi, valójában az ördög ellen ajánl védelmet.” (Czakó G.: Beavatás)

Ha valóban a jó Isten hangját keressük, ebben az esetben is szükség van a szellemek megkülönböztetésének adományára, hiszen könnyen összetéveszthetjük a saját, téves véleményünkkel és önámításba esünk.

Azoknak az érzékszerveknek, amellyel Istent tudjuk érzékelni, szükségük van a Szűzanya által történt nevelésre. A nevelés fájdalmas lehet. Gyakran csak utólag vesszük észre, hogy hasznos volt.

Mit mond a Szűzanya? A szellemek megkülönböztetéséhez először ajándékozott áldozatot a kegyelmi tőkébe! Ezután hallgassuk meg házastársunkat, mi az ő véleménye.

Közösen keressük, mit mond a Szentlélek, és mit mond az ördög! Az ördögök mindig kiabálnak, a bűn mindig hangoskodik. Isten hangja halk. A mi feladatunk, hogy ebben a *halk szóban* hősiessen bízunk, amely azt mondja: *Bennem bízatok!*

Miért hősiés a bízalom?

Mert az isteni hang az eseményekben halk. Ha a jó Isten szavában bízunk, és ezt kifejezésre juttatjuk, akkor ellenállásba ütközünk. Akkor is, amikor a saját lelkünkben megy végbe ez a folyamat és a halk hang mellett kellene elkötelezni magunkat. Ez a hősiés mozzanat.

A hős az, aki egy nagy ügyért odaadja az életét. Ehhez nem is kell vallásosnak lennie. Ezt a pogányok is megteszik. Sok szép példát ismerünk a történelemből erre.

Hősiés bízalom Kentenich atya szerint: *Bízni, minden bízalom ellenére.*

Amikor a természetes bízalom azt mondja: ez lehetetlen, akkor erre a természetes (reális) síkra mondjuk, hogy mindezek ellenére mégis bízunk!

Ez önevelés kérdése is!

Nézzünk Dávidra, amint Góliát ellen indul. Dávid pánccal és fegyver nélkül lépett fel Góliáttal szemben.

Kentenich atya: Mi van a mi kezünkben? Hősiés bízalom, hogy a Szűzanya gondoskodik rólunk. Ha mi egészen Neki adjuk magunkat, akkor ő bennünk és általunk mindazt meg akarja valósítani, amit az isteni terv öröktől fogva előirányzott. Ezért hősiesség, vagyis a bizalomnak, a teljes odaadásnak, és ezzel egy felbecsülhetetlen belső szabadságnak betű szerint vett hősiessége.

Megszabadulunk minden belső kötöttségtől, béklyótól, félelemtől. Teljesen szerető Istenünkre bízunk magunkat. Megengedjük Neki, hogy azt tehet velünk, amit akar. Ha a tervében áldozat, sok kicsi vagy nagy áldozat, ha az életünk feláldozása van: Tessék, készen vagyok! Feltétlenül bízunk Benne, és hisszük, hogy ő mindenkinél erősebb!

Amit Isten mond, azt nem lehet csak intelligenciával, ésszel megérteni, mert Isten végtelen.

Egy kétéves kislány súlyosan megbetegedett, hirtelen agydaganata keletkezett és hamarosan meg is halt. A kislány halála előtt a szülők ezt írták barátaiknak:

„Valamennyire nyugodtak vagyunk. Hogyha Isten le akarja szakítani tavaszi kis virágát, akkor csak imádkozni tudunk, hogy legyen meg a Te akaratom! Nem tesszük föl a történetek értelme után kutató kérdést. Isten maga az egyetlen értelme. Az ő kezébe tesszük az életünket és kislányunk életét.”

A halálról szóló értesítés pedig így szólt:

„A Földnek egy reménnyel kevesebbje van, a mennyországnak egy kincssel többje. Isten tervei nem a mi terveink, de Isten tervei szeretet-tervek. Az ő szeretetében élhet mindörökre, és segíteni akar nekünk a mennyországba vezető úton, mert Isten a szeretet.”

Életünk velejárója a szenvedés: Isten azt akarja, hogy ez által nagyobbak legyünk! Vágyunk a növekedésre, ezért nem menekülünk el a szenvedés elől. Szenvadás nélkül nincs élet. Ha kikerüljük a nehézséget, hamarabb elfáradunk; ha edzettek vagyunk, akkor szembe megyünk a nehézséggel. Boldogabb ember az, aki többet el tud viselni, a gyenge ember többet szenved! Ezért merészen mindig több szenvedést engedünk magunkra. Ha jön egy nehézség, akkor egyenesen neki megyünk. Ez új személyiséget eredményez és az egészet a Szűzanyának ajándékozzuk! Ez az alapmagatartásunk: Előre ígert mondunk a Jóisten tervére. Mintegy blankó felhatalmazást adunk Neki. Erről is szól a Miatyánk: legyen meg a te akaratod!

Esküvőnkör megcsókoltuk a feszületet. Ez azt is jelenti, hogy ha sikerül életem nehézségét – melyet Isten küld nekem – a Krisztus iránti szeretet titkában átölelni, megcsókolni, akkor le is tudom győzni! Az az ember, aki a nehézségnél nem torpan meg, boldogabb! Belsőleg minden nehézséget ki lehet kerülni „nem szeretném” lelkülettel, de ez vezet a pszichoszomatikus betegségekhez. Szalézi Szent Ferenc egyszer azt mondta, hogy a kereszt csak akkor jön létre, ha az akarat ellenkezik Isten akaratával. Amikor az akarat belerezeg (egy húron pendül) az Isten akaratába, akkor úrrá leszünk a kereszten. A kereszt elfogadása szabaddá tesz! (Altöttingi kegypálolna felirata) Áldozatkész apostoli lélekkel így fogadhatjuk a szenvedést: „Szüksége van valakinek rám!” Érte ajánlom fel a fájdalmat.

II. János Pál pápa, amikor a betegségében megkérdezték őt, hogy nem akar-e lemondani, visszakérdezett: „Leszállt Krisztus a keresztről?” A szenvedő pápa volt a katolikus egyház ütőkártyája. Élete végén olyan dolgokat ért el, amelyeket, mint fiatal, erős pápa nem tudott megtenni. Utolsó szavainak egyike volt, amit már nem tudott kimondani, csak írni: „Derűs vagyok! Legyetek ti is azok!” A Szentatyá halálának napja egybeesett szentélyünk felszentelésének napjával! (2005. április 2.) Számunkra ez is Isten halk hangja, mely azt mondja: Szentélyünk a mi szeretetiskolánk.

Kentenich atya a szeretet dómjának nevezte a Szűzanya schönstatti kápolnáját. 1934-ben mondta:

„A mi szentélyünk, korunk számára létesült szeretet dóm. Ahogy a hullámok megtörnek (a szirteken), úgy törjön meg az emberiség szenvedése a szentély falain! A szentélyben az Isten iránti és az emberi lélek iránti szeretet lakik. Az ő békéjében megnyugszik a legátkinzottabb szív is, azért, mert ott van az Atyánál és az Anyánál.”

Fontos, hogy ne hagyjuk magunkat megtéveszteni a szenvedések által, hogy ne kételkedjünk Isten szeretetében! Kentenich atya az Ég felé c. imakönyvében írja:

„Akkor is, ha az Atya szenvedést engedett meg, a gyermek képes arra, hogy azt szeretettel átölelje. Megcsókolja azt a kezét, aki minden szálát fog, és az imádságban megmarad az Atyára irányulva, nem fordul el. Nem teszi soha azt, amit a kutya tesz, hogy mérgesen harapja a követ, ami felriasztotta a nyugalmából. Minden kő mögött meglátja a gyermek az atyai kezét. Azt a kezét, amely szeretettel, barátságosan hív az Atya országába.”

Hasonlóképp szól Prohászka Ottokár is a Kő az úton c. versében:

*Gondolod, kerül Életed útjába
Egyetlen gátló kő is hiába?
Lehet otromba, lehet kicsike, hidd el,
Ahol van, ott kell lennie!
De azért nem, hogy visszatartsd Téged,
S lohassza kedved, merészséged,
„Jóságos kéz” utadba azért tette,
Hogy megállj mellette.*

*Nézd meg a követ, s aztán kezdj el
Beszélni róla Istennel...
Őt kérdezd meg, milyen üzenetet küld
Azzal az akadállyal Neked?*

*S ha lelked Istennel találkozott,
Utadba minden kő áldást hozott.*

Sokat tanulhatunk itt a gyermekektől: A 3 éves Ádám mosolyogva ül az autóban, amikor apja idegesen száguld vele a kórházba, mert életveszélyes állapotban van. Öröme ezt fejezi ki: Mindegy, hogy hova megyünk és miért, fő az, hogy Apa velem van!

Ha a Szűzanyát meghívjuk otthonunkba, hogy lakjon velünk és legyen a nevelőnk; ha schönstatti háziszentélyt létesítünk vele, akkor onnan a Szűzanya megajándékoz bennünket szívünk átalakulásának kegyelmével: észleljük a halk hangot és válaszolni tudunk neki a hétköznapi szeretetgesztusaival, a győzelmes hit és szeretet tetteivel. Kentenich atya költeményen ír erről az „Otthon-dal” imájában:

*Ismered az országot, a harcra készet,
Győzedelmeskedni szokott minden vészen...*

Vagyis a szentélyben a Szűzanya megajándékoz a harcrakész, győzelmes szeretettel. A győzelembe vetett hittel, mely erősen hisz abban, hogy Isten országa végül győzedelmeskedik. Kentenich atya ezt Dachauban írta egy olyan korban, amikor az volt az emberek benyomása, hogy az ellenséges ördögi hatalmak erősebbek. De Kentenich atya hitt abban, hogy végül Isten országa fog győzedelmeskedni. Honnan jön ez a hit? Kentenich atya rámutat, hogy az apostolkodásban magát bevető embernek küzdenie kell, hogy saját gyengesége egyesüljön a felülről adott isteni erővel. Egy nőnek sikerült ez a legjobban, a Szűzanyának. Ismerjük örömeinekét, a Magnificatot, mely éppen ezt fejezi ki. *Tekintetre méltatta szolgálója kicsiségét.* Tudatában volt kicsiségének, mint egy szolgáló, de így folytatja: *nagyot művelt velem a Hatalmas.* Feszültség van e kettő között, mely benne egységgé lett.

Pontosan ezt akarjuk Tőle megtanulni. Nem saját erőnkre építünk, hanem Isten és a Szűzanya erejére. Az „Ég felé” c. imakönyvben így imádkozik Kentenich atya:

*Ha saját erőinkre tekintünk,
elsüllyed minden bizalmunk és reményünk.
Feléd nyújtjuk kezünket, Anya,
és kérjük bőkezű szeretet-adományodat.*

Nagypéntek után jön a feltámadás: ha részesedünk a keresztből, részesedni fogunk a feltámadás dicsőségében is!

De nemcsak külső veszélyektől félünk, hanem a sokkal alattomosabb belső veszélyektől, a saját gyengeségeinktől. Példaként idézünk egy feleség vallomásából, aki víz alatti gyógytorna kezelésre járt. A kúra végén a gyógytornász további külön alkalmakat javasolt neki. Az asszony érzekelte a „veszélyt”, de mégis elfogadta a felkínált „lehetőséget”. A férfi gyakran megérintette, és a nő egészen beleszeretett. *„Olyan voltam, mint egy kamasz lány. Izgatottan vártam, hátha eljön hozzám, és persze a férjemmel szemben rossz volt a lelkiismeretem”* – mondta. Hosszú, kemény munkába került, amíg sikerült a szívét kiszabadítani ebből a csapdából.

Egy férj számolt be a következőkről: A munkahelyén új kollégánő került melléje. Először észre sem vette, aztán egy idő múltán vonzódni kezdett hozzá. Észrevette, hogy valami ide-oda áramlik közöttük. Élvezte beszélgetéseiket, majd rádöbbsent, hogy szerelmes lett! Ettől egészen megzavarodott. Hogyan eshet meg ilyesmi vele, hiszen eddig azt gondolta, hogy a házasságában minden rendben van! Mi segített neki ebben a helyzetben? Tudatosan elhatározta, hogy kerülni fogja a négy szemközi beszélgetéseket. Ez nem volt könnyű, mert a munkájuk is közös volt. Ekkor az az ötlete támadt, hogy egy másik kollégát is bevon ebbe a munkába. Beszélt a főnökével és ő egyetértett vele. Továbbá elhatározta, hogy a köztes időkben: kávézaskor vagy fénymásoláskor nem beszélget vele, csak röviden üdvözlí és egyetlen szükségtelen szót sem mond. És minden nap megújította a házassági ígéretét, a házasság szentségét: *Tisztelni és szeretni akarlak Téged!* Egészen tudatosan hangsúlyozta az *akarlak* szót. Arra koncentrált, hogy ne gondoljon a másik nőre. Az, hogy *akarlak szeretni Téged*, azt is jelentette számára ebben az időben, hogy a feleségének különleges figyelmet szentelt. *Nem gondoltam volna* – mondta –, *hogy ez az időszak ilyen nehéz lesz! Sokat segített a lelkiatyjával való beszélgetés, aki azt mondta: Igen, ilyesmi előfordulhat, hogy beleszeret valakibe az ember, de a hűtlenség veszélye a te esetedben nem áll fenn.* Ez a *bizalom* nagy erőt adott neki. *„Meg vagyok győződve, hogy abban az időben a Szűzanya rajtunk tartotta a kezét. Kb. fél év múlva észrevettem, hogy amikor elmegyek a kollégánőm szobája előtt, újra szabadnak érzem magam.”*

Utólag nagyon hálás volt a Jóistennek, hogy a házasságuk fölött tartotta a kezét. Azt is megtapasztalta, hogy az érzéseinek nincs gyámoltalanul kiszolgáltatva, hogy meg lehet küzdeni egy ilyen időszakkal, ha az ember bízik abban, hogy ez a Jóisten akarata. Megélte, hogy a házasságban egymás iránt új szeretetet kaptak ajándékba. Ez is egy halk hang volt.

Kentenich atya így tanít bennünket: *„Tanuljunk meg úszni Isten irgalmának és a saját nyomorúságunk tengerében!”* Egyáltalán nem kell kétségbe esnünk, ha sok nyomorúságunk

van, ha korlátainkba ütközünk, ha semminek érezzük magunkat, ha egymással kínlódunk. Minden azon múlik, hogy odavigyük és belemerítsük Isten irgalmának tengerébe. Nem félretolni, elfojtani a lelkünkben, mert ez beteggé tesz, hanem odamutatni és Istenre hagyni. Ezt az ajándékot kapjuk meg a gyónásban.

Nem kell tökéletesnek lennünk. Az üres kezünket is hozhatjuk. A szentség abban áll, hogy mindennap bátran újra kezdjük.

Kentenich atya a következőket tanácsolta egy gyónójának:

Ne csodálkozzon a sok kísértés fölött!

Ne hagyja magát összezavarni!

Ne veszítse el a bátorságát, mert ez az újrakezdésbe bezavar!

Ne váljék otthonossá a gyengéiben, mondván, úgyse sikerül soha!

Elégtételként azt a feladatot adta az imádságon kívül, hogy egy héten át minden este gyűjtse össze, milyen örömmel ajándékozta meg a Mennyei Atya! Írjon örömkatalógust! Ez is halk hangja a Jóistennek, mert a jó dolgokat természetesnek vesszük, könnyen átsiklunk felette és már el is felejtettük, az ördög pedig dörzsölheti a kezét, mert az örömből erőt meríthetnénk, ha felfigyelnénk rá...

„A nullpontnak is megvan a maga kegyelme. Onnan csak följönni lehet!” (Pilinszky J.)

A váratlan dolgoktól való félelem: Isten halk szava, mely azt mondja: *Ne félj! Bennem bízz! Azt akarom, hogy növekedj! Ha te is ezt akarod, akkor erősebb és boldogabb leszel, és jobban tudsz majd szeretni!*

Mondj rá IGENT! Ez szabaddá tesz! Nem baj, hogy vétkeztél, csak állj fel újra! Gyarapítsd a kegyelmi tőkét és az „örömkatalógusodat”!

Nagypéntek után jön a feltámadás: ha részesedünk a keresztből, részesedni fogunk a feltámadás dicsőségében is!

„Régen szebb volt!”

Gyakran halljuk idősebb munkatárstól, szomszédtól: *„Régen bezzeg rend volt és nyugalom! Mindenünk megvolt!”* Valóban, mindenkinek volt egy kis lakása, „kis” munkahelye, kis fizetése, kis telke, kis nyaralóval, és biztonságban érezte magát. Nem volt ugyan szabad, de gondoskodtak róla! Ma pedig minden bizonytalan. A diktatúra légköre újra itt van, csak még az egzisztenciális bizonytalansággal megtévezve. Valljuk be, ez az infantilis embervoltunk nosztalgiája, mely nem újdonság: az egyiptomi fogságból kiszabadult zsidók is visszavágytak az egyiptomi húsosfazekak mellé, a szolgaságba. A távolság még meg is szépíti a múltat, a jelenben pedig csak a rosszat, a nehezet látjuk (áteredő bűn).

Magyarságunkra még rányomja bélyegét, hogy nem tudunk távlatokban gondolkodni. Talán a történelmi körülményeink szoktattak rá a rövid távú gondolkodásra: jött a török, később a Habsburg, majd a szovjet, mind elvette, amit csak tudott. Így vált a magyar ember rövidtávú gondolkodóvá?

Könnyen átvesszük a környezet gondolkodását, értékrendjét, így válhatunk tömegemberre, akinek nincs önmaga felett hatalma, nincs saját ereje. Pl. amikor hagyjuk, hogy az általános depresszió minket is magával ragadjon, mi is tömegemberek vagyunk!

A keresztény ember pedig az átlagnál is passzívabb, mintha magaslesen ülve figyelné a világot. Hiányzik belőle a küldetésstudat, hogy formálhatná, formálnia kellene a körülötte élők életét. A keresztény ember a még régebbi időket sirja vissza, azt, amikor a széles társadalmi réteg kereszténynek vallotta magát, az iskolában is ugyanazt az értéket képviselték, amit otthon. Tény: a mai kor veszélyesebb...

Mit akar ezzel Isten nekünk mondani? Mi Isten halk hangja?

A régi keresztény Európa összeomlik, az új *még* nem keresztény. Hogyan lehet megkeresztelni ezt az új világot?

Kentenich atya: *„Hogyha körülöttünk a világ tele van sötétséggel, akkor is, vagy éppen akkor ragyognak fel a legtisztább eszmények.”*

Az élet Istenében való ilyen hit tette Kentenich atyát a remény és a bizalom emberévé. A korforduló sokféle változása, konfliktusa és katasztrófája nem tette borúlátóvá. A nagy összeomlásban egy új, történelmi kor eljövételének első jeleit látta. Így ír erről: *„Isten az élet Istene... Ahol ő engedi, hogy valami összetörjön és elpusztuljon, ott új életet akar alkotni. Az elveszett búzaszemnek is előbb meg kell halnia ahhoz, hogy termést hozzon. Elakad a lélegzetünk a sok borzalom láttán, amikor körülnézünk a mai fizikai, erkölcsi és szellemi világban. *Transitus Domini est!*”*

„A társadalomban most eluralkodó létbizonytalanság, erkölcsi és gazdasági válság és gátlástalanság közepette, bizonyos értelemben „háborús körülmények között” kell élnünk és szembeszállnunk a rajtunk is eluralkodni akaró félelemmel, önzéssel és tömegszellemmel. A nehéz körülményekre mi is inkább hősiessé önfeláldozó szeretettel akarunk válaszolni, úgy, hogy a magunkkal szemben támasztott erkölcsi követelményeket a lehető legmagasabbra fokozzuk.”

A Jóisten megengedi a problémákat, gondokat, melyek kihívássá lesznek.

Szép volt megélni az országunkat sújtó lehúzó gazdasági-politikai válság isteni oldalát: az összefogást, imahadjáratot, a püspökök Fatimába mentek és újra a Szűzanya elé vitték az országot. Ez nem történt volna meg, ha nincs ez a krízis.

A kereszténység a hősiesség vallása. A legnagyobb követelményeket kell támasztani magunkkal szemben. Olyan bátorságot vár el tőlünk, amely képes kockáztatni. Hősiessé szeretetet, reményt vár el tőlünk.

„Mi nem akarunk ezekbe a szédítő magasságokba merészkedni, amíg nem kapunk hozzá hivatást és kegyelmet. De azért így is van alkalmunk, hogy már most is gyakoroljuk az agere contrát (szállj szembe). Az egyik vagy másik munka nehezemre esik: Deo gratias (hála Istennek)! Most bizonyíthatom Istennek a szeretetemet azzal, hogy különösen jól végzem el. – Ellenemre van, hogy egy ellenszenves emberrel együtt kell lennem és dolgoznom: vagy másokat jobban megbecsülnek és elismernek, tehetségesebbek és sikeresebbek nálam, vagy rágalmaznak és megvetnek... Ezek az alkalmak nap mint nap kihívják hősiességünket!” – mondja nekünk is Kantenich atya.

A teremő Istennek nem probléma létrehozni valamit, mindent megtehet, csak egyvalami jelent számára nehézséget: a szívünk megnyerése, mert szabadságot adott. A szabadság pedig fájdalmas, mert felelősséggel is jár. Talán ezért sóvárgunk vissza az „egyiptomi húsofazekak” mellé (a szocializmusba)?!

A múltra való visszatekintésnek is van isteni és ördögi oldala.

Az ördögi oldal: Régen jobb volt, most nem jó. Tehát marad a szomorkodás, sirámkodás, panaszkodás, önsajnálát stb.

Az isteni oldal: Akármilyen is a múlt, IGEN-t mondok rá. A fény és árnyoldalára is igent mondok. A szépségekből erőt merítek. A sebekre pedig, amelyek még mindig véreznek, szintén igent mondok.

Erre saját erőből nem vagyunk képesek. Szükségünk van a Szentlélekre.

Nézzünk a jelenre! A vallás különvált az élettől. A jelen kor gyermekbetegségei: tömegember, fogyasztói magatartás, házasság válsága, média okozta felületesség stb. Isten biztosan azt akarja, hogy a vallás, a hit erejével megbirkózzunk a „gyermekbetegségeinkkel”.

Mi a válaszuk a Jóisten ezen halk szavaira? Ahol a legnagyobb a pusztítás, onnan jön a kibontakozás. A család ma az egyetlen térség, amelyet a nap 24 óráján át keresztény légkörrel lehet megtölteni. A családban dől el, hogy konzumidióta vagy eredeti személyiség fejlődik gyermekeinkből. A keresztény légkör két tartópillére: beszélgetés Istennel és beszélgetés egymással.

Hogyan lehet ezt ma megélni, megvalósítani? Íme egy lelki napirend vázlata:

Reggeli ima kettesben; délben telefon, fohász egymásért; délután a gyerekek mesélnek iskolai élményeikről; asztalközösség: nem a prédikáció helye, humor, üdítő együttlét; esti ima, imafelelős; házastársi beszélgetés: halk szó keresése. De ki az, aki ezt követni tudja? Bőséges napi isteni segítő kegyelem nélkül ez nem megy. Enélkül mi is hasonlókká válunk az alábbi házaspárhoz.

Egy pszichiátriai rendelésen történt. Egy 15 éve házas házaspár segítséget kér. A pszichológus kérdésére a feleség hosszadalmas, szenvedélyes és szívet tépő monológban zokogta el az elmúlt 15 év összes fájdalmát. Csak mondta, mondta: elhanyagolás, bensőségesség hiánya, üresség, magányérzet, szeretethiány, s egy egész lista a viszonzatlan, soha ki nem elégített érzelmekről, melyeket ki kellett bírnia. A pszichológus felállt, megkerülte az asztalt, majd egy hatalmas szenvedélyes csókkal magához ölelte az asszonyt. A nő elhallgatott, s mint akit elkábítottak, szótlannul leült. A pszichológus a férjhez fordult és így szólt: *„Látja, erre van szüksége a feleségének, hetente legalább háromszor! Meg tudja tenni?”*

A férj gondolkodott egy kicsit, majd válaszolt: *„Nos, el tudom hozni Önhöz hétfőnként és szerdánként, de péntekenként horgászom.”*

A média eszközeit „megszelídíteni” és a saját céljaink szolgálatába állítani

Most csak egy kis részletet ragadunk ki: Az elektronikus levél, mint halk szó. Felgyorsult életünk egyik új eszköze az e-mail. Nagyon örültünk a lehetőségének, hiszen gyors, nem zavarjuk a címzettet, ki tudja, milyen tevékenysége közben. Akkor olvassa el, amikor neki alkalmas. Nagy mennyiségű anyagot is tudunk pillanatok alatt eljuttatni egymáshoz.

Ugyanakkor ez a gyors lehetőség megnövelte a mennyiséget oly mértékben, melynek a befogadása már nehézségekbe ütközik.

Leülünk a gép elé például, hogy levelet írjunk valakinek. Mielőtt hozzáfognánk, szembe-sülünk a napi 15-20 hozzánk érkező levéllel. Elkezdjük megnyitni kb. a felét, mert a többi kéretlen szemét. Sietünk, hiszen csak egy levelet akartunk írni, tehát felszínesen olvassuk végig a leveleket. Mire a végére érünk, talán már el is felejtettük, hogy mit is akartunk írni és kinek! És valószínűleg valamennyi beérkezett levél – ha nem is a szemetesbe, de – a feledés homályába merül! Barátaink, munkatársaink bizalmát, munkáját, szeretetét veszélyeztetve ezzel.

Pl. Szétküldtem egy információs levelet, melyben van egy felhívás egy feladatra az illetékeseknek. Később, mikor kiderül, hogy elfeledkezett róla továbbadni, azt kéri, hogy küldjek egy újabb, emlékeztető levelet is a határidő közeledtével. Tehát a fogyasztói mentalitás ezen a területen is hatalmába kerítette az embert: ahogyan a reklámok ismételt bombáznak, úgy ezek a levelek is „bombázzanak”, mert ehhez vagyunk szokva!

Ha egy karácsonyi vagy húsvéti üdvözlő lapot kapunk, szinte ösztönösen felébred bennünk a kötelességtudat: viszonznom kell a gesztust! A hagyományos levelezés kultúrája ezt diktálja. Az új, elektronikus levelezésünknek is szükséges a kultúráját megteremtünk!

Mit tehetünk?

- Azzal a tervvel ülök a gép elé, hogy – lehetőség szerint – minden levelemre válaszolok.
- Ha nincs erre időm, akkor nem is nyitom meg a leveleket. Ezzel is emlékeztetem magam arra, hogy erre még időt kell áldoznom.
- Ha tehát – időt szakítva – végigolvasom a leveleimet, tartalmuktól függően kijegyzetelem, rögzítem az információt (programidőpont, továbbítás, megbeszélni való házastárssal vagy munkatárssal). Beírom a határidőnaplomba vagy a kalkulátorba! De minimum egy szóval reagálok: Köszönöm!
- Továbbításkor ne csak szolgálai cselekedjünk. Pl.: engedelmeskedve a felszólításnak: „ha van szíved, akkor továbbítsd ismerőseidnek...”! Ha valóban van szívünk, akkor figyelmes szeretettel – ahogyan ajándékozáskor figyelembe vesszük az illető egyéniségét – felmérjük, hogy kell-e ez neki, örülne-e neki?! (Ha az ember ugyanazt az információt már ötödször kapja meg, nem figyel oda és ezzel az ellenkező hatást érjük el: felszínesség, közömbösség.
- Legfontosabb: Lássuk meg az e-mail mögött a személyt, aki hozzám fordult! A személy mögött pedig a Jóistent és így bánjunk a levéllel!

Az új eszköz megkeresztelése nem csak azt jelenti, hogy vallásos témájú diakép sorozatokat és szép imádságokat küldözgetünk egymásnak, hanem azt, hogy a levél mögött meglátom az embert, az ember mögött a Jóistent!

Összefügg ezzel a kérdéssel az információ-éhségünk is.

Igényeljük az információt, de amint feladatot, munkát jelent a számunkra, már elfeledke-zünk róla. Szent-Gály Kata írja: „*Csak annyi információt fogadj be, amennyiért még tudsz imádkozni!*” Hiszen csak akkor van értelme az információgyűjtésnek, ha azt valamiképpen hordozom: teszek valamit, imádkozom érte. Nem a pletykaéhségről van most szó, amiből a bulvár sajtók meg akarnak gazdagodni! Az információ hatalom, és mint ilyen, felelősséggel jár. Erről a felelősségteljes információ begyűjtésről és hordozásról van szó, amely lehet nagyon halk (pl. e-mail), lehet hangos (újságok, híradók). A mi feladatunk az információk kiválasztása és felelős hordozása, mint a Jóisten egyik halk szavának kezelése és értelmezése.

A megkeresztelt család hivatása: hősiez bizalom

A házasság szentségében jelen van Jézus. A ház kis „templom”= ecclesiola.

Az otthon hasonló az ősegyház házához, melyek kis oázisok voltak a pogány környezetben. Itt ünnepelték az Eucharisziát, és az életük jelentette az „igehirdetést”. A mi otthonunk is templom és iskola egyszerre: templom, mert a házastársam közvetíti számomra Isten halk szavát, a szívében megtalálhatom Jézust, és iskola, mert gyermekeink, és mi is ebben a 24 órás légkörben tanúi és részesei lehetünk a gyakorlati „hittannak”. És ehhez használhatunk segédanyagokat is. Pl.: A „Családmesék” c. tv-műsort. Itt minden család

egyedi, szép történet, a közös bennük, hogy a megpróbáltatások megerősítették Istenbe és az egymásba vetett bizalmukat. Hit, erő és derű sugárzik belőlük.

A kiszáradt oázis mellett ne sírjunk azon, hogy milyen szép volt régen, amikor még víz volt a kútban, hanem „ássunk” a mélyre, hogy az éltető víz feltörhessen! Lényeges különbség van a forrás és a mocsár között. Bár mindkettő a földből jövő víz. A mocsár: állóvíz, nincs arculata, képe. A forrás: egy pontban összegyűlik és patakká dagad, folyik.

„Isten profi teniszjátékos, aki az összes labdát – melyet bárki, bármilyen ügyetlenül ütött el – el tudja kapni és tervszerűen az örökkévalóság óta látott cél felé képes irányítani” – mondja Kentenich atya.

„A család kapta Istentől azt a küldetést, hogy... tegyék a családot az egyháznak valóságos házi szentélyévé...” (II. vatikáni zsinat: 11.) Itt van a jövő Egyháza. A jövő tehát az erős családok kezében van, ahol a tömegszellemtől független, szabad, eredeti, hősiesen bízó személyiségek születnek és növekednek. Akik rendszeresen időt szakítanak egymás számára (naponta keresik Isten halk szavát), akik el tudják sajátítani a kiválasztás kultúráját, és így képesek megkeresztelni koruk új eszközeit!

Így válhat a család a kiszáradt oázis éltető forrásává, mely újra széppé és szeretettel telivé teheti a világot!

Félelem a munkahely elvesztésétől

„A munkahelyemen szeptembertől öt kollégával kevesebben leszünk. Ötnek mennie kell hamarosan, és mindenki tudja nálunk, hogy a következő évben újabb elbocsátások lesznek. Az igazgatónőnk januárban közölte az öt emberrel, hogy ők már csak néhány hónapig dolgoznak velünk. Néhányan félnek, hogy a következő körbe bekerülhetnek. Aki fél, rossz szemmel nézi azt a kollégát, amelyikről azt gondolja, hogy biztosan marad. Egyrészt görcsösen igyekszik mindenben megfelelni az igazgatónő elvárásainak, másrészt haragszik a kollégákra, akik úgymond biztonságban vannak” – mesélte egy tanítónő.

„Nagy átszervezések és elbocsátások várhatók a cégnél – mondja egy telefontársaság középvezetője. – Még senki nem tud semmit, de sokan féltik a munkájukat. A megbeszélések gyakran rendkívül indulatosak. Gyakran nem is szakmai megfontolásokról szólnak, hanem személyes ellentétekről, indulatokról. A munka féltése miatt van ez. Régen nem így volt.”

Tehát megfigyeljük a félelmet. Ez a bizonytalanság megélése. Ugyanakkor megfigyelünk bizonyos agressziót, valamiféle kicsinyességet a többi emberrel szemben. Ez az agresszió is a félelemből fakad. Valami felső hatalom veszélyezteteti a megélhetésemet. Ezzel szemben tehetetlen vagyok, de a másik ember itt van. A másik, aki ellenfelemmé válik. Hiszen valakinek mennie kell. Ki lesz az erősebb?

Hogyan beszél hozzánk az Isten a mai időkben?

A Jóisten beszél velünk a Szentírás által. Olvashatjuk a Szentírást, és a Szentírás szava együtt jön a Szentlélekkel a szívünkbe. A Jóisten beszél hozzánk akkor is, amikor a Szentatya, a püspök vagy a pap beszél az egyház szavával. A Jóisten beszél velünk a kor által is.

És beszél az által, ami az emberi lélekben mozdul, mozog. Hogyha arról beszélünk, ami a lélekben vagy a korban van, akkor azt kérdezzük, hogy mi mozgatja az embereket.

Megfigyeljük, hogy Magyarországon ezekben az időkben sokan félnek a munkahelyük elvesztésétől. A félelmet hosszasan leírhatnánk. De a kérdés, hogy mit mond ezzel Isten nekünk? Nem azt akarja, hogy bizonytalanok legyünk.

Ha az éves programunkra (jelmondatunkra) tekintünk, akkor éppen helyben vagyunk. Féltünk, de van hősies bizalmunk. Ez a feladatunk. Tehát valamilyen módon a félelem egy prófétai szó, mely azt mondja nekünk: Bízhattok bennem!

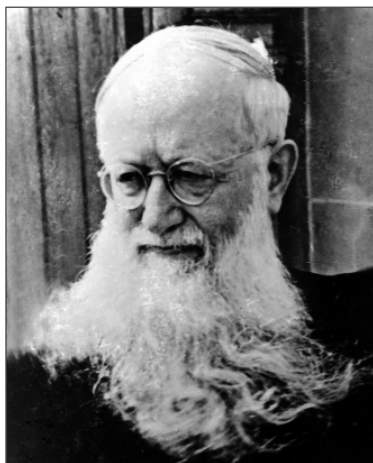
Számtalan példát tudunk felsorolni arra, milyen jól járt végső soron az az ember, akit valamilyen oknál fogva elbocsátottak. Ismerünk valakit, akit még a kezdet kezdetén bocsátottak el. Nem értette, miért kell elmennie, mikor arról beszélnek, hogy fejleszteni fogják az ő munkaterületét. Nagyon nehezen élte meg azt az időszakot. Aztán adódott valami, és újra fogott. Ma már azt mondja, jól járt, hogy újra kezdett – amit munkahelyének elvesztése nélkül sosem tett volna meg –, és ha ma kellett volna munka után néznie, már nem lett volna szabad lehetőség, mert olyan sok ember került utcára az ő szakmájában. Tehát örül, hogy az elsők között kellet elhagynia munkahelyét.

Egy másik ember mesélte: „Vőnknek kilátásban volt egy munkahely. De szerencsétlen

körülmények miatt ez eltűnt. Rossz telefonszámot adtunk meg. Teljesen arra volt beállítva, hogy elkezdi tanítani, és valamikor augusztus második felében tudta meg, hogy nincs állása. Ebben a helyzetben jutott eszembe, azt mondtam neki, hogy úgy látszik, a Jóisten valami jobbat tartogat a számára.”

Tehát ilyen eset mögött is ott van Isten.

Kentenich atya hatvanéves volt, amikor felettesei parancsára száműzetésbe ment. Nemcsak hosszú évek munkáját, életének fő művét kellett elhagynia, hanem lakóhelyét is. Németországból Amerikába, Milwaukee-ba kellett telepednie. Hogyan fogadta Kentenich atya a száműzetést? Így írt schönstatti munkatársainak: „A körülmények által Isten érthetően beszél. A Szűzanya segíteni fog, hogy a próbát kiálljuk és megértjük... Ahogy a vihar hatására a főgyökér mélyebbre nyomul a földbe, és a fát ellenállóbbá teszi a nagy viharok és orkánok ellen, hasonlóképpen lesz ez nálunk is... Ha sötétben is kell járnunk, akkor is állandóan Atyánk kezében vagyunk, aki elrejt és vezet minket, amíg újra körülragyog minket a fény. A Háromszor Csodálatos Schönstatti Anya mindegyikre garancia, amíg hűek vagyunk hozzá... Akinek rendkívüli a küldetése, annak rendkívüli a próbatétele is.”

Kentenich atya szavaiból nem félelem és bizonytalanság, hanem mély bizalom árad. A bizalom abból a bizonyosságából fakad, hogy Isten szolgájaként küldetése van. Egyedi, személyre szabott küldetés.

Általában nem látunk olyan világosan, mint Kentenich atya. Talán gyakran nem értjük, miért történnek meg velünk azok a dolgok, amiket elkerülni igyekszünk. Így bő tere van nálunk az Istenbe vetett bizalomnak. „Uram, nem értem, miért kell utcára kerülnöm, megélhetési gondokkal megbirkóznom, de tudom, terved van velem.” Így beszélgetés indulhat meg közöttünk. Köztem és a Jóisten között. Ebben a beszélgetésben gyámoltalanul odakuporodunk a Jóistenhez, és ő csak annyit mond: Gyere hozzám, szükségem van rád.

Az üdvtörténetben is történt hasonló: Krisztus kereszthalála. Az Olajfák-hegyén Krisztusra is rátört a félelem. Az egész a feltámadásba torkollott, ahol Isten azt mondta: *Gyere hozzám!* De a kettő között, a szenvedés és a feltámadás között ott volt Isten szeretetének megtapasztalása. Jött valaki, aki azt mondta: *Istennek valami jobb terve van Veled!* És ezzel azt mondja Isten: *Veled vagyok!*

Nemcsak a munkahelyünket féljtük, hanem a hétköznapi életünkben is jelen van a félelem: aggódunk az egészségünkért, a gyerekekkel, a kamaszokkal, a házastársunkkal való békéért. Az ember mindig gyenge. Ha körülnézünk az életünkben, mindig találunk itt is, ott is valami bizonytalanságot. És ez a Jóisten nevelése. Azt mondja: *Gyere hozzám!*

A műszaki fejlődés

Mit mond itt a Jóisten? Mi ebben a jó és mi a veszélyes? Mindig ugyanezt keressük, hogy mit mond a Jóisten, és mit mond az ördög, vagy legalábbis az eredeti bűnös ember? Ez munka.

- A műszaki dolgok által könnyebb lesz az élet.
- Még gyorsabb lesz.
- Több helyre el lehet juttatni általuk az evangéliumot.
- Az internetnek is nagy haszna van, Tilmann atya is beszél az interneten minden héten háromszor.
- Jobb a kapcsolat az emberek között.

És hol van a nehézség, az ördög?

- Rabságot okozhat, elvész a személyesség, növekszik a kapcsolatok száma, de a minőségük romlik.
- A tömegember növekszik, mindenki azt csinálja, amit a többiek.

Tilmann atya: *„A mai időben az egész világon az emberiség egyetlen nagy egység. Ez az egység erősebb mint akármilyen kultúra, pl.: a Coca-Cola jelen van az egész világon és a McDonald's is stb.*

Itt van egy barátom, és felhívnám telefonon, de nincs telefonom. Beszélni akarok vele. Mit csinállok? Vásárolok telefont. Van barátnőm, mint fiatalember. Mobiltelefon nélkül nem lehet kapcsolatot tartani vele, tehát vásárolok telefont. Sok barátunk van, és konferenciabe-szélgetést kell tartani. Természetesen ez készülék nélkül nem megy. Tehát a közösség és a fogyasztói társadalom segítenek egymáson. És most itt van ez az érdekes kérdés: A kereszténység a modern műszaki világ ellensége vagy nem? Inkább visszamegyünk a paraszti kultúrába, és pont, viszontlátásra modern világ?!

A kereszténység döntő kérdése nem az irgalmasság, hanem a modern technika és a modern társadalom. Vigyázni kell most, hogy jól értsük! Indiának nem nővérekre van szüksége, akik segítenek a szegényeken és a haldoklókon. Az utcán. Indiának gyárakra van szüksége.

Mert azok az emberek, akik ma ott fekszenek az utcán, holnap kapnak munkát a gyárban, és pénzt keresnek, és akkor nem halnak meg az utcán. Kicsit keményen beszéltem. Ma az a feladat, amit Teréz anya csinál, mert ma ott fekszenek az utcán. Ma nem segít, ha azt mondják, hogy holnap lesz majd itt egy cég, neked lesz munkád és pénzed, és nem kell majd meghalnod. És amíg én beszélek, ő meghalt. Természetesen ma fontos segíteni a szegény emberek, de hosszú távon nem ez segít. Nálunk is van ilyen „romantika”. Vannak ún. harmadik világ boltok, és akik segíteni akarnak az éhezőkön, ott vásárolják a kávé. De amire ott igazán szükség van, az az iparosítás, és akkor lesz az embereknek ennivalójuk. Különben a val-lás alibivé lesz: Az éhező embereknek elég egy kis alamizsna és az imádkozás. Próbáljuk ki, ha éhesek vagyunk, imádkozunk! Ez egy veszélyes gondolkodás! Gondoskodni kell, hogy legyen egy erős fogyasztói társadalom Indiában, és akkor ez igazi segítség lesz az éhezőknek!

A fogyasztói társadalmat az emberek találták ki. Az ember természetéhez tartozik, hogy mindig felfedez valami újat, és kifejleszt valami újat. A történelemnek egy új szakaszában élünk. Az a feladat hárul ránk, hogy ezt az új világot, a fogyasztói társadalmat megszenteljük. Nem elsöpörni akarjuk a fogyasztói társadalmat; nem akarunk a műszaki fejlődésben visszalépni, és hagyni, hogy a gyerekek megint meghaljanak gyerekbetegségekből; hogy az emberek az utcán haldokoljanak és télen éhezzenek.

De azt sem akarjuk, hogy ez az elvadult fogyasztói társadalom bedaráljon bennünket.”

Mindannyian olyan gyerekeket szeretnénk nevelni, akik megállják majd a helyüket, akik boldogulni tudnak ebben a világban.

Ebből a szempontból nézve fontos kérdés, hogyan használjuk a családban a műszaki dolgokat: többek között pl. a tv-t, a videót és a számítógépet. A technika a kezünkben van, de nem mindegy, hogyan bánunk vele. Mert ugyanaz, ami a haladásunkat, épülésünket szolgálhatja, a legnagyobb kárunkra is lehet.

A képernyőzéssel kapcsolatban fontos feladat, hogy gondoskodunk arról, hogy a látott képeket feldolgozzuk. Beépítsük a világunkba, vagy kidobjuk. Ez egy feladat és veszély is. Nem abban áll a veszély, hogy az adás jó vagy rossz. Az életemben mindig vannak jó és rossz dolgok. Nem tudunk a Paradicsomba menni, ahol csak jó dolgok vannak, hanem mindig dönteni kell a jó és a rossz dolgok között. Döntenünk kell, nem ez a baj. A probléma ott van, hogy túl sok a kép. Ezek a képek csak egy percre jelennek meg, vagy öt másodpercre, és ez veszélyes. Nincs már kötődésünk a képekhez, hanem elfogyasztjuk a képeket. Megértették ezt? Ez a televízió problémája. Ezeket a képeket, amik itt körülöttünk vannak, ezeket ismerjük. Ha ide visszatérünk, látjuk ezeket a már ismert képeket, újra látjuk őket, és otthon vagyunk. A televízióban érdekes, ha bizonyos képek újra előjönnek, vagy bizonyos személyek jönnek, akkor kötődünk hozzájuk és ez a szép. Ismerjük a bemondókat, ismerünk személyeket, akiket újra és újra látunk, és ez nagyon fontos. Vannak olyan képek, melyek állandóan változnak és ez veszélyes, mert ahhoz már nem tudunk kötődni. Nem nézünk, hanem bámulunk. Ez valami más! Ezért megvan a saját módszerünk, hogyan nézzünk televíziót. Kikapcsoljuk a készüléket és beszélünk a látottakról. És hogyha egy adásról beszélünk, akkor a képek újra megjelennek, és ezekkel a képekkel újra kapcsolatba kerülünk.

Bizonyos képet a sajátunknak akarunk megtartani, és azt mondjuk: „Ez számomra szép és érdekes volt!” Akkor egy kép a mi képünk lesz és ez fontos. Néhány képet a sajátunkká teszünk, a többit eldobjuk. Végigmegyünk a nagyáruházon, a képaruházon, és bevásárolunk magunknak valamit. Nem az a mi elsődleges problémánk, hogy egy adás jó-e vagy rossz, hanem a döntő probléma az a sok kép. Nem az az elsődleges feladatunk, hogy eldöntsük, mi a jó és a rossz, hanem azt eldönteni, hogy melyik kép tetszett nekünk, és melyik nem. És ez a kép a sajátunk lesz, és ez a fontos. Hogyha esténként egy órán át televíziót nézek, két-három kép, ami a szívemhez szól, az már elég. Ha a hírekben láttam valami szenvedést, akkor az embernek ebben a szenvedésében részt veszek. Egy szórakoztató műsorban egy helyen nagy örööm tellett és sokat nevettem. Ez két kép, és ez elég. Szükségünk van egy életmódra, melyhez hozzátartozik az is, hogy a sok képből kiválasszunk. Barátaim! Most gyakorolhatnánk ezt. Videó segítségével meg-

nézhetnénk egy televízióadást, és akkor mondhatnám azt, hogy minden család félrevonul, és meggondolja, hogy számukra melyik kép volt érdekes. Akkor újra idejövünk, és elmondjuk egymásnak, hogy nekünk mi volt érdekes. Nem szeretnénk ezt megpróbálni? Nézni, kikapcsolni és megállapítani, hogy mi az, ami megragadott minket úgy, hogy a saját világunk jöjjön létre. Tehát kialakíthatjuk a saját világunkat, és ez egy nagy feladat.

Most főleg csak a képernyő virtuális világáról beszéltünk, de ugyanez vonatkozik a technikai dolgok sokaságára, az egész modern életre. A modern ember mindennapjait átszövik és befolyásolják: az életszínvonal tartásának a kényszere, a reklámok, a pszichotechnika által manipulált tömegek, a betegségek és az egyre fejlődő orvostudomány, a világméretű kommunikációs, közlekedési, kereskedelmi, ipari és bankhálózatok stb.

Kentenich atya így tanít bennünket is: *„Nincs szükségünk nagy világ- és emberismeretre annak felismeréséhez, hogy korunk az összes haladásával és felfedezésével együtt sem képes betölteni az emberek belső ürességét.*

Ma ugyanis minden figyelem és minden tevékenység kizárólag a makrokozmoszra, a külső világra irányul. És valóban nem késlekedhetünk csodálatunkkal adózni az emberi géniusznak. Legyűrte a természet hatalmas erőit és a szolgálatába állította. Legyőzi a távolságokat, átkutatja a tengerek mélységeit, átfúrja a hegyeket és átrepüli a világgrészeket. A kutató ösztön egyre tovább nyomul. Felfedezik az Északi-sarkot és feltárják a földrészek fehér foltjait.

Átvilágítják az emberi testet. A távcső és a mikroszkóp naponta új világokat tár fel.

De egy világ, mely örökké régi és örökké új, a mi saját belső világunk ismeretlen és kiutatlan marad. Az emberi lélek átvilágítására nem találtak fel semmiféle új módszert.

„A szellem minden területét kiművelik, az összes képességeket kibontakoztatják, de gyakran épp a hallhatatlan lélek legmélyebb, legbensőbb és legfontosabb területe sivár pusztaság marad...” – így panaszkodnak éppen most az újságok is. Korunk bensőleg ezért olyan borzasztóan szegény és üres.

Menjünk még tovább!

Egy olasz államférfi nemrég abban látta a haladás legnagyobb veszélyét, hogy az elmaradt, félig civilizált népek megszerzik a modern technika eszközeit anélkül, hogy közvetíték nekik azt a szellemi és erkölcsi kultúrát is, amely biztosítaná ezen eszközök helyes felhasználását. Szeretném itt visszafordítani a lándzsát és megkérdezni: Elégé érettek és képesek-e a fejlettebb népek arra, hogy helyesen használják fel korunk új vívmányait? Nemde sokkal inkább korunk a rabszolgájává lett saját felfedezéseinek? Igen, így van!

A külső természet feletti uralom messze megelőzte az emberi természet belső meghódítását. Ez a hatalmas hasadék, ez a felmérhetetlen szakadás egyre nagyobb és tátongóbb lesz. Előttünk áll a társadalom szociális nyomorának a kísértete, a társadalom csődje. Ezen a téren minden erővel egy nagyon gyors változást kell elérni! Ahelyett, hogy az új feltalálásokon uralkodnánk, ők uralkodnak rajtunk. Továbbá rabjai leszünk a saját szenvedélyeinknek is. Nincs más választás: vagy-vagy. Vagy előre, vagy hátra!

Rajta hát, menjünk visszafelé!

Térjünk tehát vissza ismét a középkorba! Szedjük fel a síneket és vágjuk le a villanydrótokat! Nem kell a villany, a szemet hordjuk vissza a bányákba és zárjuk be az egyetemeket!

Nem! Soha! Ezt nem akarjuk, ezt nem szabad és nem is tudnánk megtenni!

Akkor hát előre! Igen, előre a belső világunk felderítésére és meghódítására a céltudatos önnevelés útján! Minél nagyobb a külső haladás, annál jobban mélyüljünk el bensőleg! Ez az a kiáltás és jelszó, amelyet mindenfelé továbbbadnak, nemcsak a katolikus, hanem az ellenséges táborban is.

Mi is csatlakozni akarunk ehhez a modern törekvéshez a képzettségünk mértékének megfelelően. A jövőben nem engedhetjük meg, hogy a tudás uralkodjon rajtunk, hanem nekünk kell uralkodnunk a tudás felett. Tarthatatlan állapot, hogy amíg különböző idegen nyelveken már tudunk beszélni, addig a szívünk nyelvének az ismeretében és megértésében utolsó kontárok vagyunk. Minél mélyebben bepillantunk a természet működésébe és felépítésébe, annál hozzáértőbben kell szembeszállnunk bensőnkben az elemi és démoni hatalmakkal!

A tudományokban való előrehaladásunk foka legyen egyúttal a belső elmélyülésünk és lelki növekedésünk mértéke is. Különben a bensőnkben üresség és hatalmas szakadék keletkezik, mely mély boldogtalanságot eredményez.”⁶

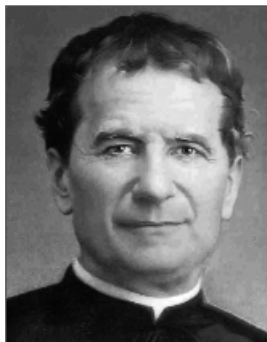
Nem azt akartuk sugallni, hogy állítsuk félre a modern technika vívmányait, a tv-t, a számítógépet és a többieket, mint valami rossz dolgot, amivel nem, vagy csak nehezen bírunk. Hanem azt, hogy állítsunk szembe vele egy erőteljes családi életet, melynek elsőbbsége van, mely képes uralkodni felette és alkalmanként fel is használni a család épülésére.

Bízunk Benned, Mennyei Atyánk, hogy alkalmas pillanatban elküldöd nekünk Szentlelkedet, aki erőt ad arra, hogy fölálljunk a fotelból és kikapcsoljuk a képernyőt; hogy beszélgetést folytassunk a látottakról; hogy megértsük belőle halk szavad üzenetét, és szerető tettekkel válaszoljunk is rá. Imádkoznunk kell a Szentlélekért! Az imakönyvünkben szükségünk van egy olyan imára, amelyben a képernyő helyes használatáért imádkozunk mind a magunk, mind gyermekeink számára.

6 Az önnevelés korunk parancsa, Részlet Kentenich atya előadásából, Előalaptási okirat, 1912

A jó tanár

A gyerekek szívesen mennek iskolába, ha jó a tanáruk, és a tantárgyat is, amit tanít, jobban szeretik. Mit mond nekünk ezáltal Isten? Fontos a személyes kapcsolat, a személyiség.

Példaképet látnak a gyerekek maguk előtt.

Van annak rendje, hogy hogyan kell az ifjúságot megszólítani, tanítani. Don Bosco példája: *„Az nem elég, hogy szereted őket, hanem az is fontos, hogy ők ezt észleljék is!”* Ez is hozzátartozik a létrendhez.

Egy jó tanár a Jóisten képmása: ilyen vagyok, mondja általa Isten. Vagyis egy út a Jóisten megismeréséhez. A tanítási folyamatban együtt van jelen a személyek és a dolgok rendje, nem egymás mellett, hanem együtt. Szívesebben tanulok, ha ezt egy ember mutatja nekem.

„Csaba tanár úr, hatodikos fiam osztályfőnöke minőségi munkát végez. Minden szünetben bemegy hozzájuk az osztályba. Nagy zsványok! De az osztályfőnökük szereti őket és ezt érzik. Jó, személyes kapcsolatot épített fel velük. Kedvet tud nekik csinálni a tanuláshoz. Az ő kedvéért jobban tanulják a németet.”

A gyerekek dicséretre vágyódnak. Fegyelmezés helyett inkább dicsérni kellene! Keresik, hogy újra megdicsérjék őket. Sok gyereknek kevés az önbizalma, mert nem kapnak elég dicséretet.

„A zeneiskolában, ahol tanítok, a tanítványaim tőlem kapnak erőt, kedvet a zenéléshez. Biztatom őket, jól van, képes vagy rá, menni fog! Egy alkalommal a zongorakisérő szövé is tette: Mit dicsérgeti annyit őket!”

Ma a tanárok dolga is sokkal nehezebb. Rengeteg mindennek meg kell felelni, őket is annyi gond nyomja, hogy nem tudják felépíteni diákjaikkal a személyes kapcsolatot. De a gyerekek figyelmét is nehezebb ma megfogni. Annyi minden csábítja őket, túl vannak terhelve képekkel, élményekkel, amelyeket nem dolgoznak fel. Ráadásul egyre személytelenebb az oktatás. A főiskolákon már számítógépes rendszerekkel oktatnak, alig van mód még arra is, hogy egy diák egyáltalán szóba állhasson egy tanárral. Pedig pedagógiai nevelő hatást csak személyes kapcsolatokon keresztül lehet elérni.

Általában a világ megmutatja, hogy mit akar a Jóisten. Nem kezdünk rögtön panaszkodni, hanem keressük az események mögött Isten halk szavát. Akkor a Jóistennel kapcsolatban vagyunk és nem szomorkodunk, nem panaszkodunk. Azt mondjuk: ez a mi feladatunk. Ahol a többiek félnek, mi bízunk hősies bizalommal. A Jóisten fog segíteni és utat mutat nekünk.

Kentenich atya diákotthonában csengőszóra keltek és feküdtek és imádkoztak a fiúk. *De mi lesz akkor, ha innen kikerülnek egy istenellenes pogány világba, ahol nem lesz csengőszó? Fog akkor imádkozni még valaki?* – tette fel a kérdést.

Engling József Kentenich atya tanácsára egyedül is elkezdett imádkozni. Méghozzá nyíltan, a közös hálóban, az ágya végében letérdelve. Gondolhatjuk, hogy a fiúk rázúdultak, cikizni kezdtek, „strébernek” nevezték. Mentek Kentenich atyához is panaszra. Ő pedig biztatta őket:

Tegyétek próbára! Aztán Englinget is biztatta: Ha igazán erős vagy és komoly a szándékod, akkor kibírod és kitartasz! Nagy harc volt és vitatkozás. De Engling győzött. És nemsokára többen is követték példáját. És Engling a világháborús harctereken is mindig imádkozott és megtartotta a lelki napirendjét.

Olyan korban élünk, ahol a harc az emberek személyiségéért folyik. Aki gyenge, azt bedarálják. A személyiség nevelése, erősítése ma a legnagyobb feladat. Megragadhatunk minden váratlan helyzetet, feladatot, problémát, hogy általuk erősítsük gyermekeink egyéniségét, hogy önállóságra neveljük őket. Ezt a feladatot a szülők helyett senki sem fogja elvégezni.

Sport, edzettség, munkabírás

Van ebben is valami isteni és valami kevésbé jó.

Mi ebben az isteni? „Ép testben ép lélek!” „A testi erőfeszítés edzi az akaratot.” „Ha nem élünk át fizikai nehézségeket, akkor Jézus szenvedését sem tudjuk átélni.”

Ahhoz, hogy gyermekeink testben és lélekben egészségesen fejlődjenek, szükségük van a sportra. Talán nem a versenysportra, de sok mozgásra, a test és az akarat megfeszítésére másokkal együtt és velük szemben. De nemcsak a gyerekeknek van szükségük erre. Ha a felnőttek egészségesek akarnak maradni, nekik is állandóan edzeni, sportolni kell. A különböző vitamintabletták nem helyettesítik ezt.

Mi a sportban a kevésbé jó? A túlzott versenyszellem, mely árt a testnek és a léleknek. Az üzletszerű, „hivatásos” sportolás. A dopping. Ha pl. egy családapa otthon hagyja a családját és inkább focizni jár. Ha rabja lesz az ember a sportnak, ha a teljesítmény a bálványává válik...

Egy édesanya mesélte: „Legkisebb fiunk születése után nagyon lepusztult voltam. Hozzájött még, hogy az egyik nagy fiunk eltörte a könyökét is. A gipsz levétele után alig tudta mozgatni a karját. Muszáj volt gyógytornára vinni. Ott jött az ötlet, hogy vele együtt én is tornázzak. Nagyon jól esett! A gyerek hamar rendbejött, de én tovább folytattam. A nagymami jött hetente kétszer vigyázni a gyerekekre, amíg én gyógytornára jártam. Ez segített. Szép időszak volt!”

A szabadban való mozgás, sportolás alatt az ember közelebb kerül a természethez. Fájdalmasan éljük meg, hogy mennyire elszakadtunk tőle. De biciklizés, futás, úszás, evezés közben kint vagyunk a természetben.

„Rendszeresen futottam reggelente. Gyönyörű napfelkelteket láttam. Néha szarvasokkal is találkoztam. Futottam hóesésben. Láttam virágba borult domboldalt. Megéltem a természet változásait.”

Továbbá a sport ránevel, rászoktat a kitartásra.

„Napi tájfutásaim közben mindig újabb távoli célokat tűzök ki. Pl.: Arra a távoli hegy-csúcsra megállás nélkül felfutok. Megfeszítem izmaimat és elérem a célomat. A siker, a teljesítmény meglehetősen egyszerű, örömmel tölt el.”

„Nagyapám teniszedző volt. Hajnalonként jártam vele teniszezni. Büszke volt rám. Férfias kitartásra, edzettségre, erős akaratra nevelt. Szentenciáira máig is emlékszem. Szinte az eszményemmé lett.”

„Akkor is mentem edzésre, ha fáj a lábam. Később kajakozni is jártam. Edzés előtt körbefutottuk a Margit-szigetet. A végén már nem érzi az ember a lábát, csak az akarat viszi tovább. Keresztapám szokta mondani még a régi, elnyomó rendszerben: Neked ötször annyit kell teljesítened! Többre vagy hivatva!”

„Feleségem sportiskolában nevelkedett, mindenből sportot csinál. A fiam lenyom napi 700 fekvőtámaszt. A lányom is elszántan edzi, erősíti magát. Azért bírja a nagy iramot a tanulásban, mert azt is sportnak tekinti.”

„A sport megtaníthat, segíhet abban, hogy az ember túllépjen a korlátain. Magam se akartam elhinni, hogy a honvédségnél teljes menetfelszereléssel a 3000 méteres távot 10:50-en belül futottam. Az ember többre képes, mint gondolná!”

„Gyerekkoromban édesanyám magával vitt bennünket, lányokat is kukoricát kapálni. A tűző napon hajlógatva dolgoztunk egész nap. Nagyon-nagyon elfáradtunk. Csúcs volt, életemben ilyen fáradt még nem voltam. Kezem, lábam reszketett. Attól kezdve minden fáradtságot ehhez mérek. És gyakran megállapítottam: Hol van ez még attól! A nagy Varsó-Częstochowa zarándoklaton volt velünk egy városi lány. Neki pihennie kellett egy napot, mert elfáradt. Én is fáradt voltam, de hol volt ez attól a fáradtságtól, amikor kukoricát kapáltunk. Tehát mentem tovább. Most gyakran sajnálom, hogy ezt az élményt nem tudom a gyerekeimnek megadni. Egyszerűen nincs olyan munka.”

A mai időben nagyon sok az akaratgyenge ember. Fontos dolog az akarat edzése. De önmagában az erős akarat könnyen tévútra is vihet, önfejlűvé és öntörvényűvé tehet. Nem mindegy ugyanis, hogy az akaratot mi mozgatja. Pl.: a „Tűzszekerek” c. film két futója: Az egyiket a siker utáni sóvárgás, az önmaga körül forgó sérült személyiség kompenzációs kényszere mozgatja, a másik Isten dicsőségére fut. A futása szerves része az életének. *„Amikor futok, érzem, Istennek kedve telik bennem!”* – mondja.

A neveléstudomány régi tapasztalata, hogy a sport erősíti a jellemet, fegyelmet, edzettségre, összeszedettségére, bajtársi szellemre, áldozatkészségre szoktat. De a profi versenysport, a siker üzletszerű hajszolása elhomályosítja ezeket az értékeket.

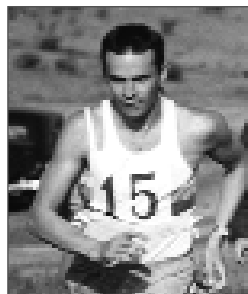
Balczó András, a magyar öttusa-sport legendás alakja, sokszoros világbajnok, olimpikon 17-34 éves kora között kizárólag az öttusának élt.

Fanatikus elszántsággal, akaratereővel kihozta magából a maximumot. De közben megnyilatkozik benne a meleg emberség is: *„Egyedül nem lehet örülni úgy, mint valakivel vagy valakikkel együtt; az örömetek meg kell osztani, és a bánatot is... A családnak nagy jelentőséget kell tulajdonítani, mert onnan kaphat tanácsot, segítséget, melegséget az ember... Egymást támogatva, szeretve kell meglennünk nekünk, embereknek, egymás mellett, mert*

így könnyebb túljutni a nehéz helyzeteken. Az egyedüllét és az együttlét között olyan különbség van, mint az erőből vagy a lendületből végzett mozgás között.”

Balczó sok mindent elsajátított sportolás közben. A fizikai állóképesség, akarát-összpontosítás és kitartás gyakorlatai közepette része volt a lendületes munkában és a kínos-keserves tanulásban egyaránt.

Ez utóbbiról így számol be: *„Számomra az öttusában a vívás a szükséges rossz, amitől félek, irtózom és mégis csinálnom kell... A víváshoz végképp nincs semmi érzékem... Szerencsém a szerencsétlenségben, hogy a vívás olyan technikai sport, amit meg lehet tanulni, amit ha nagyon akar az ember, elfogadható színvonalon képes csinálni különösebb tehetség nélkül is.”* Hány fiatal küszködik ilyen és hasonló gondokkal. Pl.: az egyiknek nem megy a történelem, a másiknak a fizika vagy a torna. Milyen megszívlelendő Balczó példája: *„meg lehet tanulni, ha nagyon akar az ember, elfogadható színvonalon képes csinálni különösebb tehetség nélkül.”* Vereség vagy győzelem neki tulajdonképpen egyre ment: tanulni igyekezett mindegyikből. *„És a vereségből lehet többet tanulni. A sok győzelem, az állandó nyeres elaltatja az embert... A vereség, az elvesztett verseny sokkal elgondolkodtatóbb. Azon rágódni kell, megkeresni a kritikus pontot, ahol az ember elvesztette, aztán eltökélten dolgozni tovább, igyekezve kiküszöbölni a hiba alapvető okát.”* Gondosan tanulmányoz minden apróságot. Úgy dolgozik, mintha minden csak tőle függne. Elhatározza, hogy naplót ír. A cél, hogy rendre ellenőrizze magát. *„A napló tulajdonképpen mindennapos számadás önmagammal, és nem akarok semmit sem elhallgatni magam előtt. Rendszert szeretnék vinni mindenbe..., nekem erre van szükségem. Akkor tiszta csak a lelkiismeretem, ha érzésem szerint mindent megtettem a kitűzött cél érdekében... Nekem csak akkor van jókedvem, ha teljesen rendben van a szénám... A jókedy érdekében mindent el kell követni, mindent maradéktalanul kell végrehajtani...”* – írta a naplójában. A jó eredményhez szüksége volt lelke nyugalomra, derűjére, ezért foglalkozott a lelkiismerettel, a kedélyvilág alakításával és a boldogsággal is.

„Célom tulajdonképpen ennyi: boldognak lenni. Boldog ember leszek, ha bátor leszek és egyenes. A fontos az, hogy ne vádolhassam majd magamat restséggel, gyávasággal, kapzsisággal és kishitűséggel. Steinbeck azt írja: A bátorság a lélek nagy művészete. Az élet a bátorkodást jutalmazza, ugyanúgy mint a sport. Hogy ki a bátor ember? Talán az, aki nem fél, ha veszít. Aki számol a kudarccal is. Az ilyen ember kezét nem köti meg a félelem, a szakadék szélén is nyugodtan tud állni.”

Egész versenyzői pályafutását végigkíséri a kérdés, hogyan tudja kihozni magából a maximumot. Két dolgot jelent ez a számára: egyrészt bírni kell akarattal, kitartással, másrészt fizikai erővel is. *„Mindig attól félek, hogy rosszul osztom be az erőmet, hogy nem futom ki magamat teljesen, hogy marad bennem még egy mákszemnyi tartalék... Vannak sokan, akik nem tudják, vagy legalábbis soha nem merik megkockáztatni, hogy igazán kifussák magukat, de nem tudom, amikor célba érkeztek, akkor hogyan magyarázzák ezt meg maguknak. Én nem találnék magyarázatot.”*

Talán nem tévedünk, amikor a tökéletes felkészülési program aprólékos végrehajtása mögött; a saját erőfeszítés fontosságának túlhangsúlyozása mögött Balczó determinisztikus világméltóságának egyik sarokpontját véljük felfedezni. Balczó apja református lelkész, aki következetes és szigorú nevelésben részesítette gyermekeit. „Példaképeknek kell lennünk a közösség előtt!” – vallotta. A saját felelősség, a fegyelem és az önevelés fontosságának túlhangsúlyozása miatt Isten irgalmasan gondviselő szeretete háttérbe szorult. Balczó úgy edzett és versenyzett, abban a tudatban, hogy csak magára számíthat, minden rajta múlik. A gondviselés azonban az ő életében is megnyilvánult. Az 1968-as mexikói olimpiával szemben, ahol az egyedülálló felkészülési program ellenére, nagy esélyesként sem sikerült egyéni aranyérmet nyernie, Budapesten minimális felkészüléssel lett egyéni világ bajnok és Münchenben 1972-ben olimpiai bajnok. Ekkor már megérezte, hogy az edzésen túl vannak más, természetfeletti tényezők is.

Nővére, Edit így jellemezte: „*Talán nem értik földre, ha azt mondom, ő egy botrányhajlamos ember. Szereti kiélezni, szereti kockára tenni a dolgokat... Valahogy úgy is mondhatnám, hogy rendkívül nagy a veszélyigénye. Bandi mindig, minden helyzetben vállalni meri a veszélyt. Valami olthatatlan ősi játékszellem van benne, ami arra ösztönzi, hogy újra és újra próbára tegye magát. Persze az ember kockáztatás nélkül nem nyerhet! Én például ott tudom lemérni Bandit, amikor látom a sok egyszer nyerő öttusázót, látom, hogy a nyereségnek milyen súlya nehezedik rájuk – egyetlen egyszer is. És neki ennek többszörösét kell cipelnie. Minden verseny egy-egy előadás, és minden győzelem egy-egy téglát, amennyivel többet cipel a hátán. Nem fizikailag, hanem lelkileg. És talán ez a nehezebb.*”

Ha van egy nagy feladat, eszme, ami teljesen átjár, amiért szenvedéllyel bevetjük magunkat, emberfeletti teljesítményre lehet képes az ember. Dobó István vezetésével így harcoltak Eger várának védői, és bírták a harcot!

Kentenich atyának is hallatlan teherbírása volt. Belső zaj nélkül dolgozott teljes odaadással napi 14-16 órát.

Pál apostol is példaként állítja a szemünk elé a futókat:⁷

„*Nem tudjátok, hogy a pályán a versenyzők mind futnak ugyan, de a díjat csak egy nyeri el? Úgy fussatok, hogy elnyerjétek! A küzdők pedig valamennyien megtartóztató életet élnek minden tekintetben.*

Azok, hogy hervadó babért kapjanak, mi azért, hogy hervadhatatlant.

Én is futok, de nem céltalanul, mérem az ökölcsepásokat, de nem csak a levegőt csapkodva, hanem sanyargatom és rabságba vetem testemet, hogy míg másoknak hirdetem az igét, magam érdemtelenné ne váljak.”

A sportteljesítmény ma nagy érték. A test szépsége is nagy érték. És a személyiség sikeressége is nagy érték. De a régi görögöknél az eszmény a szép(testü) és jó(lelkü) ember volt. Vagyis nyilvánosan elismert eszmény volt az emberi jóság. Ma a jóság nem nyilvánosan elismert érték. Természetesen Teréz anya Indiában csinálhatja. De nekünk miért? Nekünk sikeresnek kell lennünk, nem jóságosnak! És ha az ember sikeres, akkor

adhat 1%-ot jó célokra is. De senki sem érdeklődik az után, hogy valaki önmagában jóságos-e vagy sem. Ha valaki rossz fizikumú, gyenge, nem tud annyit dolgozni, és hamar elfárad, ez nemcsak a sportban baj, hanem egy modern cégnél is. Ha nem tudsz sokat teljesíteni, akkor nincs tekintélyed. Ha egy nő hűtlen, ez nem baj a cégnek, de ha nem bírja a munkáját teljesíteni, akkor elküldik. A test teljesítőképessége ma nagyon fontos. Ha valaki kariert akar csinálni, akkor szüksége van egy erős, teljesítményekre képes testre, szervezetre. Ez a sport másik oldala: a teljesítőképesség. Itt is fennáll annak a veszélye, hogy tönkretesszi az egészségét. Fennáll annak a veszélye is, hogy egy új istene lesz: a teljesítmény-bálvány. Fennáll annak a veszélye, hogy ez a bálvány minden mást elnyom.

A világban jelenleg ilyen a klíma, a morál, ez az eszmény. A vezetők nagyon sokat dolgoznak. A sportban, a munka világában minden nap nagyon keményen nagyon sokat dolgoznak. Ennek van isteni és démoni oldala. A démoni, amikor tönkremennek házasságok, az egészség, a személyiségek. Az ember elgépiesedik, elsorvadnak a személyes kapcsolatai. És isteni oldala: amikor egy nagy cél valósul meg, amit Isten tűzött az ember elé.

„Közös munkahelyünkön első főnökünk sikeres kutató és környezetpolitikai menedzser volt. A Balaton-megmentés tárcaközi kormányprogram programirodáját vezette. Ő intézte az állami pénzek szétosztását és felügyelte a munkák megvalósulását. Rengeteget utazott, dolgozott. Nem volt sportember, de szeretett horgászni és szőlőt művelni. Rendkívüli munkabírási ember volt. Amikor beléptünk a céghez, kollégánk ezzel fogadott: „Nem fizetnek sokat, de a főnök megér plusz 50 ezret!” Sok jó tulajdonsága volt, amivel ezt az elismerést kiérdemelte. Most csak egy dolgot szeretnénk kiemelni:

Bármikor bekopogtunk hozzá, azonnal felállt az íróasztalától, készségesen felénk fordult, leültetett és úgy beszélgetett velünk, mintha semmi dolga sem lenne, mintha mi lennénk a legfontosabb elfoglaltsága. Egyszer sem mondta vagy éreztette, hogy mennyi fontos, sürgős munkája van. Ez teljesen meglepett, mert az ellenkezőjéhez voltunk, vagyunk hozzászokva. A fontos, felelős beosztású vezetők általában nem ilyenek. Sokat dolgoznak, sokat követelnek beosztottaiktól és el vannak telve saját fontosságukkal. Az emberi kapcsolataik veszélyesen leredukálódtak a hivatalos kapcsolatokra. De a főnökünk nem ilyen volt! Az ő személyisége üdítően kiegyensúlyozott volt.”

Kötődés

Egy tv-műsor „szerencsés nyertese” abban a „megtiszteltetésben” részesült, hogy a műsor vezetője és munkatársai az elhanyagolt külsejű nőt „bombázó” nővé varázsolta egy hét alatt. A varázslat abban állt, hogy a hölgy ruhatárát közösen kielejtezték és kb. 4-5 ruhadarabot hagytak meg, melyhez a „szerencsés” áldozat még ragaszkodott. Majd közösen vásárlókörrútra mentek, ahol szakértelemmel kiválasztották hösünk számára a „megfelelő” kollekciókat. A hölgy, nevezzük Juditnak, egyik ámulatból a másikba esett. Amikor aztán az 5 új ruhával hazaérkeztek, a műsorvezető előkészítette a döntésre: 24 óra gondolkodási időt kap arra, hogy válasszon: ragaszkodik-e a régi ruháihoz, vagy azokat is kidobásra ítéli, ez esetben az övéi lehetnek az új ruhák. Ez a választás – úgy tűnt – nem lesz könnyű Judit számára.

A következő napot kozmetikusnál és fodrásznál töltötte, ahol kellően átformázták. A kényeztető nap után, felöltözve az egyik új kollekcióba, feltették ismét a kérdést: Lemond-e régi, kedves, megtartott ruháiról, vagy az új „bombázó” kollekciókat válassza? Hösünk végül is az újakat választotta.

Nem tudjuk, hogy ez csak amolyan eljátszott történet, vagy valóságos, de a műsor üzenete egyértelmű: a még megmaradt, egészséges kötődést is el kell szakítani! A régi ruhák, lehet, hogy egy korszakhoz, vagy személyhez kötötték Juditot, ezért ragaszkodott hozzá, ami így egy értéket hordozott. A mai ember pedig úgy jó, ha mobil: bármikor, bármire kapható, nincs gyökere, kapaszkodója, semmije, csak pénze, hogy fogyaszthasson!

Egy testvérpár közösen megörökölte szüleiktől a családi házukat. Szükséghelyzetben és szerényen épült házról van szó. Mai viszonyok között korszerűtlennek nevezhető. A ház kisebbik részét, alig lehet 30 négyzetméter, a lánytestvér kapta, aki Olaszországban él olasz férjével és három gyermekükkel. Minden évben karácsonykor és húsvétkor hazajönnek ebbe a pici és szerény magyarországi otthonba! A család sokkal nagyobb kényelemhez és élettérhez szokott, mégis – ha esik, ha fúj – az ünnepeket ebben a szűkös, egyszerű otthonban töltik. Gyönyörű példája ez a szülőhazához való kötődésnek és a feleséghez való kötődésnek is, hisz a férj részéről az utóbbi valószínű.

E két példában érzékelhető a kötődés, mely az emberi természet egészséges része, azonban veszély fenyegeti és ezért óvnunk és védelmeznünk kell, mert különben menthetetlenül bábokká, tömegemberré válunk.

Tilman atya mondta: *„A bűnnél nagyobb baj, ha nem tudunk kötődni!”*

Ha tehát körülnézünk a világunkban, igazolódni látszik a gazdaság elsőségének elve, de a „legfontosabb a pénz” gyakorlati életfelfogása is.

Egy olyan világgépezetet hoz létre magának az ember, melynek részeként mindenki engedelmes rabszolgaként működik közre az anyagi javak előállításában, reklámozásában, elosztásában, felhasználásában.

A pénz is eszköz, mint pl. az étel. (Lehet imádkozni is – hasonlóan az étkezési imához –, amikor kivesszük az automatából: pl. „Köszönjük, Urunk! Segíts, hogy jól használjam fel a családnak és a ránk bízottak javára!”) A pénz nem cél, csupán eszköz! A keresztény

családnak is szüksége van anyagi javakra. Férj és feleség nem kis erőfeszítéseket tesznek, hogy mindezt előteremtsék.

Meg tudjuk-e emellett őrizni a szabadságunkat? Mi magunk határozzuk-e meg, hogy mire van szükségünk? Vagy hagyjuk, hogy mások irányítsanak? Helyükre tudjuk-e tenni, a személyes értékek szolgálatába tudjuk-e állítani a dolgokat (táplálék, ruha, használati tárgy), azok megszerzését vagy azokról való lemondást?

A korábbi politikai rendszerben sok mindent nélkülöztünk. Vágyakoztunk mindarra, ami nyugaton volt. Ma már sok minden itt van, ami nyugaton van. Meg is szereztünk sok mindent, mégis mintha kevésbé lennénk boldogok, mint azelőtt. Pl. tíz évet vártunk egy Trabantra és milyen boldogok voltunk, mikor megkaptuk! Nem a Trabant tett boldoggá, hanem az, hogy tíz évet vártunk rá. Amit könnyen szerez meg az ember, azt hamar el is tudja dobni. A fogyasztói ember nem kötődik a (tárgyakhoz) dolgokhoz, csak megszerezni akarja. Nem a birtoklás a döntő élmény, hanem a megszerzés. Új drog: a vásárlás!

Mit mond Isten halk hangja ezzel a korszellemmel? Mi a feladatunk?

Keressük annak az útját, hogyan tudunk kapcsolatot (személyes minőséget) teremteni a dolgokkal úgy, hogy boldoggá tesznek bennünket.

Kevesebb legyen belőlük, de jobbak, hogy hosszabb ideig használhassuk. Pl. a gyerekek elalvásához szükséges „kedvenc” szőrmeállat, melyhez ragaszkodnak.

A kötődés beszabályozza a dolgok mennyiségét. Csak annyi van, amennyivel kapcsolatban tudunk lenni. Az egészséges lelkű kisgyermeknek, ha van egy ilyen „kedvence”, fölöslegesen veszünk neki újabbakat, azokkal nem fog játszani! Száz babához nem lehet kötődni!

Feladatunk: először is az egészséges kötődés.

Kentenich atya tanítása:

1. *A dolgokhoz való prófétai kötődés* (a dolgok a Jóisten ajándékai). Átlátszóvá tesztem Isten felé és meglátom benne Isten ajándékát.

Pl. a feleségem vett nekem egy kabátot, amire én nem áldoztam volna ennyi pénzt. Valahányszor felveszem ezt a kabátot, a feleségemre gondolok: arra, hogy szeret. Erről pedig Isten szeretetére gondolok és azt mondom: Te ajándékoztad ezt nekem, gondoskodsz rólam!

Így „prófétál” a kabát számomra Isten gondoskodásáról. Így lesz a tárgyaknak „lelke” és így válik eszközzé arra, hogy Istenről „beszéljen”.

A tárgyaknak nemcsak önértékük, hanem jelkép-értékük is van. A világ dolgai mind-mind Istennek kis prófétái, amik Isten megbízásából az örömhírt hozzák Róla, tulajdonságairól és szándékairól, hogy még nagyobb szeretetre gyűjtsanak bennünket Iránta. Szent Ágoston: „nutus Dei”-nek, azaz Isten üdvözlétének nevezi a világ ezen „dolgait”.

Egy virágzó rózsabokor azt a feladatot kapta Istentől, hogy hírt adjon nekem az ő szeretetéről és szépségéről. Vagy a tiszta víz. Nem az-e a dolga, hogy prófétaként emlékeztessen a keresztségre és a lélek megtisztulására? Az éneklő madár nemde a Mennyei Atya üdvözlését tolmácsolja, aki őt olyan gondosan táplálja és öltözteti? A lakásunk akkor válik otthonná, ha a benne lévő

tárgyak, dolgok a szeretetről „beszélnek”, azok szeretetéről, akiktől kaptuk. „Beszélő emlékek” vesznek körül. Nem az a gazdag, akinek sok holmija van, hanem az, akinek olyan dolgai vannak, amelyek szólnak hozzá.

Feladatunk nemcsak az, hogy meghalljuk és megértsük Isten számos prófétáját, hanem az is, hogy válaszoljunk rá viszontszeretettel!

Szalézi Szent Ferenc Filoteájában így ír:

„Isten teremői rendelkezése szerint minden növény »hozzon termést faja szerint«. Mi mintegy a növények vagyunk az Egyházban, Isten kertjében, és a jámbor élet gyümölcseit kell teremnünk, mindegyikünknek a maga sajátossága és állapota szerint...

Ha látsz valakit, akit a jámborsága az Istentől kapott hivatásában akadályoz, úgy biztos lehets abban, hogy az hamis jámborság.

De ha valaki minél nagyobb egységet tud teremteni vallássága és hivatása között, az annál szeretetre méltóbb, és annál könnyebb, magától értetődőbb számára a családjáról való gondoskodás, annál szívélyesebb a szeretet férj és feleség között, annál hűségesebb a kapcsolat beosztott és felettes között, röviden: annál szebben mennek a dolgok minden feladatkörben.

Nincs teremtmény, mely ne hirdetné a szeretett Isten dicséretét: minden, ami létezik a világon, néma, de nagyon is érthető nyelven beszél a szeretetről.”

2. A dolgokhoz való papi kötődés

A Szentírás így tanít: „Minden mi él és mozog, dicsérje az Urat!” De nemcsak a csillagok, erdők és virágok vannak azért, hogy Istent dicsérjék, hanem a kultúra és az ipar termékei is azért vannak. Nekünk, a műszaki civilizáció embereinek, meg kell tanulnunk, hogy a csúcstechnika eszközeit is bevonjuk Isten dicséretébe; hogy ezek a termékek is a Teremtőnkhez való papi kötődésünk kifejezői és eszközei legyenek. Csak így teljesül az ő létük értelme is.

3. A dolgokhoz való hősie kötéds (azaz gondoskodunk, hogy kevesebbünk legyen) Ezáltal leszünk hasonlóvá a személyes, világ fölött álló Istenhez, aki nem függ a dolgoktól. A dolgoktól való isteni függetlenség! Erre utal a betlehemi jászol, amikor Mária az istállóban Jézust a szalmára fektette.

Miért? Mert ez volt az Atya akarata.

Hősie kötéds annyit jelent, mint visszaajándékozunk Istennek a dolgainkat. Vagyis olyan valamit ajándékozunk, ami sokat jelent a számunkra. Nem a felesleget, hanem a legdrágábbat. Az „adomány” akkor értékes, ha egy kicsit „fáj”. A szeretet fájhat. A lemondás gazdagabbá tesz bennünket. Miért? Minél lelkibb az öröm, annál mélyebbre hat. A gyengédség nem kerül semmibe, de boldoggá tehet.

Batthyány-Strattmann László gyermekei azt mondták: *Mi nem is tudtuk, hogy vagyonsok vagyunk!* A dúsgazdag földbirtokos családja szerényen élt. Ez a művészet!

„*Ne aggodalmaskodjatok..., mit eszünk, mit iszunk?...*” (Mt 6,19-34)

A dolgokhoz való beteges kötődés veszélyezteti a szívünket. Megosztja a szívünket, Istentől elvonunk valami lényegeset. Nem szolgálhatunk két úrnak!

Tehát csak mértéktartóan fordítunk gondot a jólétre és ezt összekapcsoljuk a beteges kötődéstől való függetlenséggel és az Istenbe vetett nagyfokú bizalommal. Ahol megvan ez a bizalom, ott Isten kész csodát is tenni, hogy övéi ne nélkülözzék a szükségset.

A bőkezűség a bizalom különösen nagy bizonyítéka, és ezért kiváló eszköz is arra, hogy Isten atyai gondoskodását elindítsa. Ezért int az Úr:

„*Adjatok és akkor ti is kaptok. Jó tömött, megrázott és túlsorduló mértékkel mérnek öletekbe. Mert amilyen mértékkel ti mértek, olyannal mérnek majd nektek is.*” (Lk 6,38)

Egy család így döntött: „*Amikor váratlan pénz áll a házhoz, annak 10%-át visszaadjuk a Jóistennek (pl. a képzőközpont építésére).*”

Az igazi szeretet abban áll, hogy megosztjuk egymással javainkat. Visszaadjuk Istennek, akitől kaptuk, a javak feletti tulajdonjogot. Mivel csupán a javak gondnokának tekintjük magunkat, különös gondot fordítunk megőrzésére és gyarapítására, hasonlóan a kertészhez, aki a király kertjét hűségesebben és gondosabban ápolja, mint a sajátját.

A hősies kötődésre törekvő ember, hogy természetének csapdái ellen védekezzék, beosztottjainak nemcsak szívesen megfizeti, ami jogszerűen jár nekik, hanem bőségéből gazdag ajándékokat is ad, és örül annak, ha időnként hiányt szenvedhet mindabban, ami szükséges vagy ami kellemes számára. (Pl. ha nincs hála és köszönet az emberek részéről munkájáért.)

Mi viszont tudjuk, kinek tartozunk hálával, és „akár szűkölködünk, akár bővelkedünk”, Isten halk hangját meghallva, bizalommal válaszolunk ajándékaira és Szent Terézszel együtt valljuk:

Semmitől se félj!

Semmi ne ijesszen!

Elmúlik minden.

Isten ugyanaz marad.

Mindent elér a csendes türelem.

Akié Isten, annak semmi sem hiányozhat.

Isten egyedül elég!

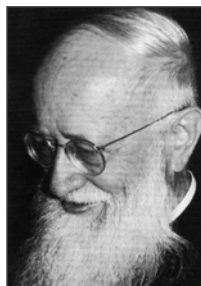
Amikor a kötődés hiányáról beszélünk, akkor nemcsak az anyagi javakról van szó, hanem az emberi kapcsolatainkról is. Ez nagy veszélyben van, mert az új tömegember nem tud kötődni.

Az internet használata esetében sem az a legfőbb kérdés, hogy erkölcsös-e, hanem az, hogy a kötődést rombolja.

Az új tömegembernek pillanatnyi (gépies) kapcsolatai vannak, melyeket „ha nem tetszik, kikapcsolom!”

Az élmények, kapcsolatok feldolgozásához időt kell szakítanunk és elidőznünk, újra kell „ízlelnünk” Isten ajándékait! – tanít minket is Kentenich atya. Nagyon sok benyomás ér bennünket. Hogyan dolgozzuk fel?

- Elidőzünk egy dolognál.
- Utóízleljük. Fontos, hogy a képek újra előjőjenek. (Este is ezt tesszük, amikor imádkozunk vagy „aratunk”).)
- Mindig újra és újra szemléljük a képeket.

Aki szereti a dolgait, annak kevesebbre van szüksége. A dolgokkal való kapcsolatnak van egy másik hatása: az *újdomság* hatása. Amikor kapunk valami újat, örülünk az újdomságnak. Az új dolgok megszerzésének örömet aztán a kötődés örömére változtatjuk. Nem állunk meg a megszerzésnél, hanem megtanuljuk, hogy az új dolgok megszerzésének örömeiből kötődés jöjjön létre!

Ugyanez érvényes a személyekre is. Itt is fellép az újdomság hatása: egy másik férfi vagy nő érdekesebb! Itt is jelen van az újdomság effektusa. Bedobjuk magunkat, ha a társaságban új személyek vannak jelen, akiknek a barátságát szeretnénk megszerezni. Ez veszélyeztetheti a házasságunkat is.

Minél gyengébben kötődünk a házastársunkhoz, annál nagyobb a kísértés. Vannak időszakok, amikor a kísértés különösen erős, pl. amikor az ember változik: az „életközép válása” idején, 40-45 éves korban, amikor szeretné az ember még újra átélni a fiatalságot és ezért fiatal, új társat keres; vagy 60-65 év között, amikor rátör a „kapuzárás előtti pánik”.

A kötődés tehát szoros összefüggésben van a hűséggel.

A dolgok iránti szeretetnek, kötődésnek két oldala van:

- Az új dolgok élménye,
- A hűség.

Szükségünk van a dolgokkal való bánásmód új minőségére: tanuljunk meg örülni azoknak a dolgoknak, melyek már rég óta a birtokunkban vannak. És szükségünk van az emberekkel való új bánásmódra: a hűségre. Hűség ott van, ahol az első szeretet tovább növekszik.

Gondoskodjunk arról, hogy egy kis sziget legyen körülöttünk! Az eszményünk szerint arra törekszünk, hogy az örömek egy kis világát építsük fel magunk körül. Itt a család egyes tagjai örömeiket lelik abban, ha valami szépet tesznek és e mögött megtapasztalják Isten szeretetét.

MÁRIA⁸

Megmutatjuk, hogyan néz ki mindez a Szűzanya életében. Ez azért nehéz, mert még sokat kell tanulnunk a Szűzanyáról. Nemrégén írtam egy Mária-musicalt. Ehhez sokat kellett olvasnom róla. Több éven keresztül tanulmányoztam, majd versformában leírtam. A bennem lévő Szűzanya-kép jelenik itt meg, de ez úgy kezdődött, hogy tanulmányoztam őt, azt, amit róla írtak.

A Schönstatt-mozgalom történetében két oldalt figyelünk meg. Egyik oldalon az ember és a közösség, a másik oldalon Mária. Kentenich atya így mondja: Egyik oldalon az új ember az új közösségben. A másik oldalt, a Szűzanya képét sokféleképpen írja le. Egyik különlegesen is jelentős vonása, hogy ő a nagy nevelőnő. A két oldal itt találkozik. Tehát az új ember az új közösségben találkozik a Szűzanyával, mint a nagy nevelőnővel. Szűzanya az új embernek és az új közösségnek a nagy nevelője. Most beletekintünk a két kifejezés történetébe, mely megtalálható Kentenich atya élettörténetében. Ott követhetjük a két vonalat.

Új ember az új közösségben

Kentenich atya árvaházban nőtt fel. Édesanyja vitte őt oda, mert nem tudta gyermekét egyedül nevelni, dolgoznia kellett. Egy ismerős pap által alapított árvaházba vitte a fiút, aki 9 éves volt. Ez a fiú számára is nehéz volt. Édesanyja az árvaház kápolnájában a Szűzanya szobrához ment és rábízta a Szűzanyára a gyermekét.

Az anya elhozta egyetlen értékét, az elsőáldozására kapott arany nyakláncát egy kis kereszttel és ezt a Szűzanya nyakába akasztotta, mondván: Itt van az én Józsefem, nem tudok az anyja lenni, legyél Te az anyja! Nevelj Te a gyermekemet! Kísérd őt az útjain! Kérte a Szűzanyát, gondoskodjék a gyermekéről. Ez az odaszentelés a fiatal József szívébe mélyen belevésődött. Ez a szentelés meghatározta az egész életét, és ebben a szentelésben megtörtént az egész Schönstatt-műnek a megalapozása.

Előttünk áll a Szűzanya, nemcsak mint Krisztus anyja, hanem mint az új ember nevelője.

Itt van egy kis ember, akit az anyja magára hagy és a Szűzanya az anyja helyére lép, mint nevelőnője. Az Egyház történetébe belép a Szűzanya, mint nevelőnő. Ezt más helyeken is megtette, de itt egy új program lép be: ez egy, az Egyházban létrejövő nagy mozgalom kezdete.

Gondoljunk egy imádságra, amit Kentenich atya gyakran imádkozott. Ez az ima még erőteljesebben világossá teszi számunkra, hogy mi zajlott ott:

„Üdvözlégy Mária! A Te tisztaságod miatt őrizd meg a testemet és lelkemet tisztán,

nyisd meg tágra számomra a Te és Fiad szívét! Csak lelkeket adjál nekem, minden mást megtarthatsz magadnál!”

Ez utóbbi mondathoz magyarázat szükséges. „...Adj nekem lelkeket...”: ez az akkori kor nyelvezete, azt jelenti: add, hogy az emberi lelkek apostola lehessenek! Nem a magam számá-
ra akarok embereket megnyerni, hanem én akarok értük élni, mint apostol, mint pap, mint
lelkiatya!

Máriában az új ember itt úgy jelenik meg, mint a tiszta ember. Ez a tisztaság nem annyira a bűntől való mentességet jelenti – azt is természetesen –, hanem az Immaculátát, a makulátlanságot, az áteredő bűntől való mentességet. Ennek a személynek minden energi-
ája Krisztusra irányul, sohasem fordul el Istentől, nála nem történik meg az, ami az ősbűn-
ben megtörtént és a személyes bűnök által is megtörténik újra meg újra. A makulátlanság
azt jelenti, hogy Mária egész lényével azt mondja Jézusnak: Tied vagyok!

Kentenich atya tehát így imádkozik: *Őrizd meg tisztán testemet és lelkemet!* Azt jelenti,
hogy legyek én is egész testemmel és lelkemmel Krisztusra irányult.

Az imádság első mondata összefügg a másodikkal: *„nyisd meg tágra számomra a Te és Fiad
szívét!”* Az, aki a Szűzanya és az Üdvözítő szívében otthont keres, az minden mást maga
mögött hagy, és ott nyer lelki erőt, energiát. Minden, ami Isten ellen irányuló, azt hátrahagyja,
és az isteni behatolhat a személyiségbe. Akkor következik a harmadik lépés: az az ember, aki
a Szűzanya és az Üdvözítő szívében otthonra talál, nem merül el egyszerűen az otthonosság-
ban, hanem tovább akarja adni azt, amit kapott. Azt mondja ennek értelmében Kentenich atya
az imádságában: *„Csak lelkeket adjál nekem, minden mást megtarthatsz magadnál!”*

Megfigyelhetjük tehát, hogy ebben az imában a 9 éves gyermek odaszentelésének hatá-
sát. A gyermek megtapasztalta, hogy személyiségének energiáját a Szűzanya táplálja. Nem
ennek vagy annak él, hanem Máriának és Jézusnak él! Ez az odaadás által nagy energiák-
ban részesült. Nemcsak a természetes értelem erejére, Kentenich atya személyiségének
energiájára gondolok, hanem egy isteni erő működésére. Természetesen voltak benne is
zavarok. De így jelölte meg magát később, mint a Szűzanya eszközeit. Mi ezt a vonalat fog-
juk tovább követni.

Ez a Szűzanya iránti bensőséges szeretet vonala, ami
végigvonul a Schönstatt-mozgalom történelmén és ehhez
a vonalhoz a jövőben az Egyház is tartani fogja magát. A
Szűzanya a jövő Egyházának nagy nevelőnője, ezt a gon-
dolatot akarjuk most elmélyíteni. Egy új emberképről van
itt szó, amelyet Kentenich atya a szívében hordozott: az új
ember az új közösségben, amelyet a szeretet hordoz.

Megfigyeljük, hogy ez az emberkép hogyan hat ki a gya-
korlati életre. Különösképpen a keresztény családok életében
a házastársak egymással való kapcsolatára, és a szülőknek a
gyermekükhöz fűződő kapcsolatára. Tehát nem feledkezünk
el arról, hogy a Szűzanya az emberek nagy nevelője, ha ezt
nem is mondjuk ki mindig, de hozzágondoljuk.

A közeg, a háttér, amiben élünk, a tömegtársadalom és a tömegember képe, aki azt teszi, amit a többiek és azért teszi, mert a többiek is teszik. A közvetlen környezetünkben látjuk ezt az embert, akit zaklatnak, manipulálnak.

A reklámszakemberek tudják, hogy általában az emberek 2%-át nem kell megszólítaniuk. Ők azok, akik tudják, hogy mit akarnak, velük nem lehet játszani. A többiekkel viszont igen. A módszer egyszerű: nem az értelemhez szólnak, hogy döntést hozzanak, hanem a szenvedélyeket és az ösztönöket szólítják meg. Ha az anyákat akarják megnyerni, akkor boldog gyermekeket mutatnak. Ha fiatalokat pl. motor megvásárlására akarnak megnyerni, akkor mutatnak egy fiatalembert a motoron ülve, és lányokat, akik csodálattal nézik a motoros fiút. Manipulációk vesznek körül bennünket, mindig meg akarnak nyerni valaminek. A tömeg világában élünk.

Ezt a továbbiakban nem részletezzük, hanem rátérünk arra a kérdésre, miért járt az ember régebben templomba vasárnaponként? Ez az ő személyes döntése volt, vagy csak azért tette, mert mindenki ment? Mindig voltak emberek, akik ezt belsejükből fakadóan tették. Ők voltak a szentek, mindig voltak kiemelkedő személyiségek, de a többség vallásos tömegember volt régen is. Ma is a keresztények többsége tömegember. De a tömegember kultúrája kiterjedt ma az egész életre és kibővült a manipulációval. Keresztények is mennek futbal meccsre, lelkesen felállnak a helyükről és kiabálnak, ha gól esett. Lelkesednek, ha a tv nagy eseményről számol be. Ugyanúgy felkelthető a lelkesedésük, mint a többieknek és ezáltal ők is manipulálhatók.

A jövőre irányítjuk most a figyelmünket. Kentenich atya megmutatja nekünk az új emberhez és az új közösséghez vezető utat. A kép leírása a következő: az új ember a tökéletes közösségben, melyet a szeretet alapvető ereje hordoz. Az új ember, a jövő embere, aki személyes döntést hoz, aki nem azt cselekszi, amit a többiek és nem azért, amiért a többiek. Ő személyes döntés alapján él, és ilyen személyiségekből jön létre a közösség. Mondhatnánk, hogy ez borzasztó, ha közöttünk mindenki azt teszi, amit akar és akkor, amikor neki jól esik! Beláthatatlanok a következmények. Kentenich atya mégis azt mondja, hogy ez lehetséges, ez jó dolog lesz: ezek az eredeti személyiségek képesek a szeretet alapvető összetartó ereje által tökéletes közösséget alkotni. Ez azt jelenti, hogy egyiknek öröme telik a másikban; az egyik szeretne tenni a másikért valamit; figyeli, hogy mi tesz jót a másiknak és belemegy abba, ami a másik számára fontos. Tehát az új emberkép: szabad személyiségekből létrejövő közösség. Hogy néz ki ez a kép konkrétan, ahol az emberek öltözködnek, szabadidejüket alakítják, ahol dolgoznak, ahol másokat vezetnek, ahol tanítanak?

Különösen is a házásokra tekintünk. Egymásra néznek és látják egymás eredetiségét és örülnek neki. Az ismerkedés időszakában mindig így történik, hiszen e nélkül nem is házasodnának össze. Kezdetben a saját kívánságainkat vetítettük ki a másíkról alkotott képbe (ezt nevezik projekciónak), később, általában két év múlva ez a projekció összeomlik és egyre inkább felfedezzük a másik valóságos jellemét. Ekkor kezdődik a tényleges munka! Ez sok erőt követelő munka, és abban áll, hogy a másiknak azt mondjuk: elfogadlak olyannak, amilyen vagy! Nem akarlak a saját képemre átalakítani, hanem segíteni szeretnék neked abban,

hogy a sajátságaidat kibontakoztasd! Olyanná válj, amilyené a jó Isten kigondolt! A velem való találkozásban legyen meg az az érzésed, hogy a társam olyannak lát, amilyené tényleg válni szeretnék, és mindketten így tekintünk egymásra.

Itt a házasság korábbi képéhez viszonyítva nagy különbség van. A régebbi képben a családfőhöz igazodott mindenki és a szolgálatkészség légköre uralkodott. Ezt a feleség testesítette meg. A férj képe így torzképpé vált: a zsarnok képévé, aki nem az élet előmozdítója. A feleség képe nem a család lelke, hanem a rabszolganő képe volt. Természetesen ezt nem mondták ki hangosan. A történelemben azonban bekövetkezett egy fontos fejezet, amely folyamán kiharcolták a nők a szabadságukat és a közéletben elfoglalt helyüket. És mint a férfi társa is felléphetett. A férfi és a nő, mint kettes egység működhetett, nemcsak a családban, hanem a nyilvánosságban is. De ez az út, mely még előttünk van, hosszú.

A gyermekek nevelésére irányítjuk a figyelmünket: a nevelés célja, hogy eredeti személyiségek alakuljanak ki. Mindegyik gyermek más és más személyiség. A szülők célja nemcsak a gyerekek magatartására irányul (hogy bizonyos magatartást vegyenek fel), hanem az ő életüknek, gondolkodásuknak meglegyen az eredeti és sajátos formája, módja.

Ekkor e fölött ott látjuk a Szűzanyát. Látjuk Máriát a gyermek Kentenich Józseffel való találkozásában. Látjuk a Szűzanyát, amint azt mondja Kentenich atyának: *Olyannak akarlak, amilyen vagy!* Kentenich atya ifjúkorában nagyon magányosnak élte meg magát. Ami a lelkében volt, azt nem oszthatta meg senkivel. Abban a világban a keresztyén tömegember képe érvényesült: az a jó keresztyén, aki hasonlít a többség magatartásához. Nagyon magányos volt, hiszen nem úgy gondolkodott, mint a legtöbb fiatal. Nem mondhatta, hogy önálló személyiségekké kell lennetek! Meg sem értették volna, hogy miről beszél. Kentenich atya esetében az önálló eredeti személyiséggé válás úgy vált lehetségessé, hogy a Szűzanya olyan anya volt számára, aki azt mondta: olyannak akarlak, amilyen vagy! Ez az aktus, hogy az édesanya a Szűzanyának szentelte a fiatal Józsefet, ez a szentelés tette lehetővé az új ember képét.

A képet, ami a Szűzanyáról mint nevelőről itt megnyilvánult, a Szűzanya átvitte, beleoltotta a fiatal Józsefbe: *a szeretet azokat, akik szeretik egymást, egymáshoz hasonlóvá alakítja.*

Mária életének állomásai

A Szűzanya életét figyeljük, tanulmányozzuk. Ő is szabad ember volt, erős, olyan ember, aki tudott szeretni, akinek az életében a szeretet nagyon fontos volt. Ezt ábrázolom a következőkben.

Szeplőtelen fogantatás

A Szűzanya szeplőtelenül fogantatott, vagyis eredeti bűn nélkül. Ő mindenestül Krisztusra irányult volt. A szeplőtelen fogantatás elsőként nem azt jelenti, hogy mentes az áteredő bűntől, hanem azt jelenti, hogy Isten Krisztus számára gondolta ki Őt. Teljesen az Övé volt és ez hozzátartozott az életéhez és az életérzéséhez is. Természetesen az emberek akkoriban nem tudtak az áteredő bűnről úgy, ahogy mi azt ma teológiailag értjük, de a Szűzanya egész lénye odafordult a jó Istenhez és azt mondta: a Tied vagyok! Újra és újra mondta Istennek: a Tied vagyok! Ez volt az Ő életének imádsága. Ebben az imádságban, magatartásban fejeződik ki az Ő szeplőtelen fogantatása.

Jézus fogantatása

Elküldte Isten Gábor angyalt Máriához. Az (angyal) bement hozzá és így köszöntötte: „Üdvöz légy, kegyelemmel teljes! Az Úr veled van. (Áldottabb vagy te minden asszonynál.)” E szavak hallatán zavarba jött és gondolkodni kezdett a köszöntés értelmén. Az angyal így folytatta: „Ne félj, Mária! Kegyelmet találtál Istennél. Méhedben fogansz és fiat szülsz. Jézusnak fogod hívni. Nagy lesz ő: a Magasságbelinek Fia. Az Úristen neki adja atyjának, Dávidnak trónját. Uralkodni fog Jákob házában mindörökké, és királyságának nem lesz vége.” Mária erre megkérdezte az angyalt: „Hogyan történik meg ez, hiszen férfit nem ismerek?” Az angyal ezt válaszolta: „A Szentlélek száll rád és a Magasságbeli ereje borít el. Ezért a születendő szent Isten Fia lesz.”

Mária erre így szólt: *„Az Úr szolgálóleánya vagyok: történjék velem szavaid szerint.”*

Mária válasza: Az Úr szolgálóleánya vagyok! Ez az a szó, amely Őt egész életén át elkísérte. Mindig azt mondta Istennek: a Tied vagyok! Gábor angyalnak azt mondja: az Istené vagyok! És méhében az Isten Fia ember lett.

Az egyik oldalon itt van a szabadság. Kiemelkedik a tömegből, nemcsak azért, mert ő jámborabb, hanem azért, mert szabad! A szeplőtlen fogantatásban látjuk a szabadságát. Ő más, mint a többi, mert szereti az Istent. Titokzatos módon itt megjelenik az új embernek és az új közösségnek a képe. A szabad ember az, aki szeretettel kötődik a többi emberhez. A kép tovább bontakozik ki az angyali üdvözlés órájában: dönt a gyermek mellett és azt mondja: a Tied vagyok! Ezt a gyermekének is mondja: Tied vagyok! Ez kemény döntés volt! Tudta, hogy ez Józsefnek fájdalmat fog okozni. A Szűzanya nemcsak jegyes volt,

hanem házasságkötés is. Az akkori házasságkötés folyamata két lépésből állt. Hasonlóan, amikor házastársat vásárolunk. Először megkötjük az adásvételi szerződést, később pedig az adásvételt bejegyzik a telekkönyvbe, a tulajdoni lapra. Az első – az adásvételi szerződés – egy jogerős lépés, a második – a tulajdoni lapra való bejegyzés – véglegesíti a vásárlást, a vevő teljes jogú tulajdonos lesz.

Már az első lépés is jogilag érvényes, ennek alapján a második lépést bírósági úton ki lehet kényszeríteni. Ehhez hasonló volt Izraelben a házasságkötés. Az első lépés volt a házasságkötés, a második pedig a menyasszony hazavezetése. Az első lépés a házasságkötés volt, egy jogerős lépés, nem úgy, mint nálunk az eljegyzés. Nálunk az eljegyzést bármely fél felbonthatja. Az akkori házasságjog szerint ezt a jogviszonyt csak a férj tudta megszüntetni, amit titkos elbocsátásnak neveztek. Tehát a férj megszüntethette a házassági szerződést, melyet egy válólévlé hitelesített.

József látta, hogy a felesége gyermeket vár, azt kellett gondolnia, hogy a gyermek egy másik férfitől van és ez fájdalmat okozott neki. De Máriának is fájdalmat okozott ez a helyzet.

Képzeld el: itt van egy lány, akinek Isten a mindene és a férfi, akit szeret, azt kell, hogy higgye, hogy megcsalta, hogy házasságon kívüli gyermeket vár. A lelkében az előlötti fájdalom nem egy pillanatnyi dolog volt, hanem egy hosszantartó folyamat. Jézus oldalán szenvedett Mária és azt mondta a Mennyei Atyának: Tied vagyok! Nem magyarázhatta meg. József ezt nem is érthette volna meg, hiszen elfogadhatatlan volt a zsidók számára, hogy az ő Istenüknek egy nővel közös gyermeke legyen. Ilyesmi csak a görög mitológiában fordult elő. Félisteneknek nevezték a mitológiában ezeket a lényeket. Ez nem csak hamis gondolat volt a zsidók körében, hanem egyenesen utálatos botrány. Mária nem beszélhetett arról, ami vele történt, ez lehetetlen volt.

És ekkor Isten megint közbelép: Józsefnek álmában megjelenik az angyal és azt mondja neki: nyugodtan teljesítheted a házassági szerződés második részét is, magadhoz veheted Máriát, mint feleségedet. A gyermek, akit vár, a Szentlélektől van.

A Szűzanyának az Isten iránti odaadása közössé válik itt József odaadásával. Nemcsak Istennek mondta, hogy a „Tied vagyok!”, hanem Józsefnek is mondhatta. Természetes, hogy nem hált Józseffel, ez már lehetetlen volt. A teste egészen Jézusé volt, az Isten Fiáé, de lélekben Józseffel is közösségben volt, mély szellemi-lelki közösségben. Szerették egymást. József Mária mellett dolgozott, közösség volt ketjük között.

Most felidézzük azt, amit a szabad emberről mondtunk. Kentenich atya képe: tökéletes emberekből létrejött tökéletes közösség, amelyet a szeretet alapvető ereje hordoz. A tökéletes személyiség úgy jön létre, hogy az ember mindent félretel és szeret. Ez a házasságban élő ember esetében is így van. A házasságban élő ember is mindent félretesz: elhagyja szüleit, a többi, esetleg lehetséges társát, már csak egyetlen ember van, akinek odaajándékozza magát. Ebben a tekintetben a házasságban és a szüzességben élő ember között nem olyan nagy a különbség. Ez a hasonlóság egy ma elterjedt életérzés ellen irányul. Az a kép, hogy egy asszony számára csak egy férfi létezik (és fordítva), a mai ember életérzése számára legalább olyan kemény, mint korábban, amikor valaki nem házasodott meg.

A Szűzanya mondhatta Józsefnek is, hogy a Tied vagyok! A házassági szerződés is kötötte őt Józsefhez és az is, hogy József végérvényesen magához vette. Mária ezt nemcsak kényszeredetten hagyta (mint amikor sétál valaki és elkezd esni az eső), hanem szeretettel kötődött Józsefhez.

Erzsébettel való találkozás

Itt Mária még egyszer átélte Jézus fogadását, de itt harc és áldozat nélkül. Erzsébet látja, hogy mi történt. A Szentlélek által láthatja, és azt mondja Máriának: *Hogyan lehetséges, hogy az én Uramnak anyja jön énhozzám?* Tehát Erzsébet látja, hogy a gyermek, akit Mária hordoz, az ő Ura. A Szűzanya számára ez nagyon mély élmény lehetett. Itt van egy ember, aki látja, hogy mi történt vele. Ez az ember csak a Szentlélektől tudhatta meg, hasonlóképp, mint József. A Szentlélek itt nem azért lépett közbe, hogy egy problémát megoldjon, hogy a szűkséghelyzetet rendbe tegye, hanem hogy örömet szerezzen. A jó Isten egyszerűen megajándékozta Máriát. Erre a megajándékozásra válaszolva a Szűzanya elénekli az örömeének nagy dalát: *A lelkem egyszerűen tele van örömmel, hogyha Istenre gondolok, és nem tudom magam visszatartani, hogy ezt elmondjam. Egyszerűen boldog vagyok!* Később ezt még sokan énekelni fogják és azt fogják mondani: Ezt az asszonyt az Isten csodálatos módon megajándékozta. *A nagy, hatalmas Isten rajtam mutatta meg, hogy milyen nagy és hatalmas, elragadó, csodálatos Ő.* Újólág mondja a Szűzanya Istennek: a Tied vagyok! A Gyermekének, Erzsébetnek és minden embernek is mondja. Nekünk is!

Ha a Szűzanya azt mondja nekünk: *Szeretlek!*, akkor ezt azért mondja, mert Isten minket Neki ajándékozott. Ha a Szűzanya ránk néz, mögöttünk látja a jó Istent, aki azt mondja neki: *Ő a Te gyermeked!* Mária ránk néz, és talán azt mondja: *Jóisten, most megmutattad, milyen nagy a fantáziád!* Mária ránk néz, látja az élettörténetünket, az összes butaságunkat, látja a bűneinket, látja Isten irgalmát, és hallja, hogy a jó Isten azt mondja: *Ő egy gyermek!* Ez nagyon fontos! Mária ránk néz, és azt mondja: *Gyere!* És jónak talál bennünket olyannak, amilyenek vagyunk. Nemcsak amilyenek szeretnénk lenni! Még egyszer elénekli az örömeénekét, és azt mondja a jó Istennek: *Jól csináltad őket!* Tehát nem olyannak lát, amilyenek lennünk kellene, hanem amilyenek vagyunk!

Tehát a Szűzanya ránk néz és látja a jó Istent, lát minket és azt mondja: *Istenem a Tied vagyok!* Ránk néz és nekünk is azt mondja: *Tied vagyok!* Válaszolunk mi is Anyánknak és Királynőnknek: *Tied vagyok!* Schönstattban ezt szeretetszövetségnek nevezzük!

Kísérjük tovább a Szűzanyát az útján.

Karácsony

Látjuk Máriát gyermekével. Világra hozta, megszülte az örök Igét.

Éves jelmondatunk szerint: *Halk szavadra hősies bizalommal válaszolunk.*

Isten Igéje, aki a Szűzanyáé volt, nagyon halk volt: egy emberi csecsemő. És ez a csecsemő az örök Atyának az emberiséghez intézett szava! Ezzel a szóval azt mondta a nagy Isten: *Veletek akarok lenni! Nálatok akarok lenni, ember akarok lenni, mint ti!* – ez a szeretet szava. Isten az emberekhez akart jönni és azt mondta nekik, hogy a tietek vagytok! A Szűzanya, elsőként az emberek közül, válaszolt erre és azt mondta: *A Tied vagyok!* Ez nagyon szép folyamat, ez nem csak egy hitbéli folyamat, hanem az emberi természet szava is volt: egy olyan szó, mint amit egy anya a gyermekének mond. De ebben az esetben még többről is szó van.

Mária szava az örök Igének szólt. Ez magányos magasságban végbement történet volt. Mi, akik az áteredő bűn terhét hordjuk, nem tudjuk igazán ezt felfogni. Karácsonykor a nagy Isten működik, tevékenykedik, odaajándékozza magát az embereknek, de egészen halk szóval teszi ezt.

Halljuk ezt a halk hangot a házasságunkban is. A karácsonyi történet leképződik a mi házasságunkban is. Isten odaajándékozza magát nekem a házastársam által: a férjnek feleségében és a feleségnek férjében önmagát ajándékozza. Ez is egy egészen halk szó és mi hősies bizalommal válaszolunk rá. A házastársunk mögött meglátjuk a jó Istent, aki nekünk ajándékozza ezt a konkrét személyt és ez által a konkrét személy által azt mondja: *Tied vagyok!*

Talán körbe vándorolunk az egész világon az egyik zarándokhelyről a másikra, mindenütt Istent keresve. Mindez jó, de Isten elsősorban a házastársam által mondja nekem: *Tied vagyok!* A házastársunknál hallhatjuk meg a legjobban Isten szavát. Halljuk, átéljük Isten gyengédségét a társunk jelenléte, személyisége által. Gyengéd hozzám a házastársi kapcsolatban, a közösségünkben, a házastársi egyesülésben. Akkor is velem van, amikor a társam személyesen felém fordul és akkor is, amikor fájdalmat, szenvedést okoz. Ez azt jelenti, hogy a házastárs eszköz a jó Isten kezében. Ekkor azt mondjuk a házastársunknak: *Tied vagyok!* És a jó Istennek, aki ott van a házastársunk mögött, ugyanezt mondjuk: *Tied vagyok!* Karácsonykor erről van szó, ezt ünnepeljük!

Gyermekeinkkel is ugyanezt éljük meg. Manapság sok gyermeknek hiányzik a szülői szeretet. A szülők nem fordulnak oda a gyermekeikhez, elhanyagolják őket és mindent megengednek nekik. A gyermekek azt csinálnak, amit akarnak. A szülők talán jót akarnak ezzel, de valójában kárt okoznak a gyermeknek, amikor minden kívánságát teljesítik. Ezt nem a gyermekért teszik, hanem saját magukért, hogy nyugalma legyen. De a gyermekben nagy kár keletkezik, kis zsarnokká lesz, boldogtalanná és rossz jelleművé válik. Az iskolában még elmegy. Itt nem a szülőket, hanem a tanárokat terrorizálja. A kis zsarnok érez némi ellenállást a szülőktől, tanároktól, akik nem bírnak vele, és nem tudják, hogy hogyan bánjanak vele ebben a nehéz helyzetben, amibe került. De később a munkahelyén ennek vége! Egyszerűen elküldik, mert a főnöke nem engedi, hogy zsarnokoskodjon. Ha

egy ilyen ember házasságot köt, könnyen tönkremegy a házassága, mert a házastársa ezt a játékot nem játssza vele.

Ha a szülők szeretik gyermeküket, azt mondják neki: *A tied vagyok!* Akkor ez a szülő szeretettel fordul oda gyermekéhez, de minden esetben, amikor a gyermeknek buta kívánsága van, nemet mond rá. Ekkor a gyermek megtapasztalja, hogy olyan valaki, aki szereti őt, megtagadja a kívánságát, nemet mond neki. Hogy a szeretet fájdalmat is okozhat. Ezzel szemben egy elkényeztetett gyermek, egy kis zsarnok, amikor később a jó Istentől hallja ezt a halk szót, hogy „nem”, akkor nem képes hinni abban, hogy a jó Isten valóban jó és szereti őt; és elveszíti a hitét. Rossz nevelés, ahol a szülő mindig enged a gyermeknek. Ez a módszer lerombolja a hitet. Az ilyen gyermek, ha felnőtt, nem tudja elhinni, hogy az Isten jó, akkor is, ha nem teljesíti minden kívánságát.

Jézus életében ez másképp volt: Jézus még a kereszten is azt mondta: *Atyám, kezedbe ajánlom lelkemet!*

A Szűzanya célja a Schönstatt-mozgalomban az volt, hogy gazdag lelkű embereket neveljen. Hogyan érte ezt el? Azzal érte el, hogy nehézségeket küldött. Egyik oldalról szüntelenül megéltük a gyengédségeket a Szűzanyától, melyeket a Jóisten eltervezett a számunkra, s amelyeket a Szűzanya által ajándékoz nekünk. Később, ha kicsit felnőttek lettünk, megéltünk nehéz élethelyzeteket is. Ezek is a Szűzanya ajándékai. Az ilyen folyamatok, események által azt mondja nekünk: *A tied vagyok, de azt szeretném, hogy növekedj! Tied vagyok, de ajándékozz nekünk valamit a korsóba. Ajándékozz valamit a kegyelmi tőkébe, szükségem van rád a többiekért!*

Képzeljék el, hogy egy barátjuk bajban van és a Szűzanya azt kérdezi: *Ajándékozol érte egy áldozatot?*

Pl. egy baráti házaspárnál válság van. Jön a Szűzanya és azt kérdezi tőlem: *Segítesz? Ajándékozol nekem áldozatot a barátaidért?* Hozzáfüzi: *Vagy keressek valaki mást?* Teljesen elképzelhetetlen, hogy azt válaszoljuk: *Keress valaki mást!* A nagylelkűség az ember természetéhez hozzá tartozik. Akkor most képzeljék el, hány házasság beteg, hány házasság van tönkremenőben, hány elhanyagolt gyermek van. Most jön a Szűzanya és azt mondja: *Szükségem van Rád!* A keresztnak fontos értelme van az életünkben.

Az egyik oldal: mi magunk megtisztulunk a gondolkodásunkban és még inkább szeretjük a jó Istent, az embereket, mert megterhelhetőkké válunk. Másrészt pedig hordozzuk a testvéreinket. A kereszttel részt veszünk Krisztus szenvedéseiben. Egy ilyen kereszttel a Szűzanya újra meg újra meghív bennünket. Ezt halk hangon teszi. Mi pedig nagy benső bátorsággal válaszolunk, nagy benső bizalommal (bizalommal úrrá leszünk a félelmen). Válaszunk a Szűzanya halk szavára. A bizalom azt jelenti, hogy az életünk nehézségein úrrá leszünk.

Kedves Családok! A keresztnem lehet megérteni, de el lehet fogadni, és oda lehet ajánlkozni! Miközben ezt mondom: *Hiszek a Te szeretettedben!*

A 12 éves Jézus elhagyja szüleit

Nagyon gyakorlatiasan kell ezt elképzelnünk. A jeruzsálemi templomban nem úgy volt, mint a mi templomainkban. Az egyik evangéliumban is olvasható, hogy a templom előtt volt egy nagy előudvar, ahol különféle állatokat, bárányt, ökröt, marhát, galambot lehetett vásárolni, melyeket feláldoztak. El tudjuk képzelni, hogy mi volt ott, ahol egy birkát levágnak? Aztán sok külföldi jön, akik pénzt akarnak beváltani, hogy vásárolni tudjanak. Tehát vannak ott pénzváltók is. Mindenütt jámbor férfiak; aztán ott vannak az írástudók, akiktől tanácsot lehet kérni. Beszélgető kis csoportokat képeznek, ahol a hit kérdéseiről lehet beszélgetni. Aludni nem szállodába mentek és nem étteremben ettek, hanem ott, a templom előterében volt minden. Tehát különböző csoportok verődtek össze: a beszélgetés, a vásárlás, a sütés, az evés, alvás céljából. Egyszer csak az egyik csoportban elkezdtek arról beszélni, hogy nemsokára indulnak haza. A hírt továbbadták: *A názáretiek indulnak haza*. Több csoport is felkerekedett és búcsúzni kezdtek. Jézus szülei azt gondolták, hogy ott lesz Jézus valahol a többiekkel, amikor az ő csoportjuk elindult hazafelé. Csakhogy Jézus nem volt ott. Idővel ezt Mária és József is észrevették, de nem ment egyik óráról a másikra, hanem egy egész napra volt szükség, amíg megállapították, hogy Jézus egyik csoportnál sincs. Végül visszafordultak. Jeruzsálembe érve, ismerősöknél kezdtek keresni, mert valahol csak kell lennie. Végül a templomba mentek, hiszen ott is sok zárandó aludt a földön és egy gyerek könnyen el lehetett köztük. Talán őt is megkínálták ennivalóval – gondolták. Még ma is, ha az ember vonaton utazik és a törökök elkezdnek enni, megkínálják a fülkében ülő idegent is. S ha az nem fogadja el, akkor ezt sértésként veszik.

Jézus békében élt a templomban 3 napon át és valami egészen szépet élt ott meg! Olyan emberekkel találkozott, akikkel az ő Atyjáról tudott beszélni! Ha Istenről volt szó, akkor ez nagyon megérintette a fiatal Jézust. Nagy közelséget élt meg Istennel. Most az ember Jézust nézzük! Az emberi mivolthoz hozzátartozik, hogy tanul, hogy egy eszme megragadhatja, hogy kérdéseket boncolgat, elgondolkodik. Feltételezhetjük, hogy nem nagyon volt olyan, akitől tanulhatott. Jézust tanítani nem volt egyszerű és könnyű, mert ő mélyen átélte Istent. Názáretben a rabbi nem sokat tudott mondani neki Istenről. Jó ember volt, de a Szentírásról nem sokat tudott. Itt Jeruzsálemben Jézus sok mindenre – amit a szívében megélt – magyarázatot keresett és kapott. Megkérdezhetette az írástudókat, akik tudtak válaszolni neki. Ezek a férfiak is boldogok voltak. Végre itt van egy fiú, aki nem alamizsnát koldul, hanem kérdései vannak. Jézus számára ez csodálatos dolog volt. Magyarázatot kapott olyan kérdésekre, amelyeket eddig nem tudott felderíteni, amit megélt, de nem értett. A nagy élménye az volt, hogy *Isten az Atyám!* A Szentírásnak azok a részei, amelyek erről szóltak, különösen fontosak voltak Jézus számára.

Elgondolkodásunk itt megszakad, túl keveset tudunk és nincs forrásunk se. A mennyországban majd megkérdezzük Jézust, hogy hogyan is volt ez ténylegesen.

A harmadik nap után jön Mária és József a templomba és megtalálják Jézust, aki az írástudók között ül és kérdéseket tesz fel nekik. Ezek a férfiak illet még nem éltek meg eddig: egy fiatal gyermek kérdéseket tesz fel. Boldogok voltak. Egy tanító mindig örül, ha valamit

elmagyarázhat. Ez a fiú pedig a legeslegtöbbet igényelte. Új kérdéseket tett fel, s a tanítók a legjobb tudásukat hozhatták elő, hogy ezt átadják neki.

Ebbe a boldog állapotba jönnek most Mária és József. Megzavarják a beszélgetést. „Gyermekem, miért tetted ezt velünk? Apád és én bánkódva kerestünk Téged!” Jézus válasza: *Miért kerestetek? Tudhattátok volna, hogy hol vagyok! Szó szerint: Nem tudtátok, hogy Atyám házában vagyok?*

Itt Jézus még halkan valami mást is mond: *A templom nemcsak színház, ahol az áldozati állatok adásvétele folyik, nemcsak az írástudók helye, hanem a templom az a hely, ahol Isten jelen van.*

Ez hasonló ahhoz a hitünkhöz, mellyel hisszük, hogy a kápolnánkban a schönstatti Szűzanya sajátosan jelen van. A kápolnában Jézussal és Máriával találkozhatunk a tabernákulum és a kegykép által.

A jeruzsálemi templomban is voltak emberek, akik nap mint nap több órát is imádkoztak.

Mi – szegény bűnösök – alig tudjuk elképzelni, mit jelenthetett ez Jézusnak. Mi volt Jézus lelkében, amikor ott a Mennyei Atyával találkozott. Ezért nem is akarok erről semmit sem mondani, de értjük Jézusnak a szüleihez intézett kérdését: *Miért kerestetek? Nem tudjátok, hogy Atyám házában van a helyem?* És *„ők nem értették, hogy mit mondott nekik”*. Most ismét valami nagy és felfoghatatlan éri a Szűzanyát. Mit tesz? Befogadta ezt a jelentős, felfoghatatlan valamit a szívébe és megőrizte. Egészen halk hangon jött valami nagy, és ő nem ijedt meg, nem sértődik meg, hanem bízik benne, hogy ez egy jó dolog.

A mi életünkben is vannak felfoghatatlan dolgok, amik által a jó Isten beszél hozzánk. Az ilyen dolgokat egyszerűen le is söpörhetjük az asztalról, ahogyan azt sokan meg is teszik. Megtehetjük, hogy nem veszünk tudomást róla és mással kötjük le az időnket. Ha úgy teszünk, mint a Szűzanya, akkor meghalljuk ezt a halk hangot, és hősies bizalommal válaszolunk: *Az Isten van mögöttem!* És a Szűzanya magával visz minket: *Gyere velem a Mennyei Atyához. Nem értjük Őt, de szeretjük és bízunk Benne!*

Ezt nem lehet egyszer s mindenkorra megtenni, és egyszerre az egész életre végezni. Ez a halk hang újra és újra jön és olyanokat mond, amit nem értünk. Erre nem megértéssel válaszolunk, nem okos gondolatokkal válaszolunk, hanem keressük a kapcsolatot a Szűzanyával, és hősies bizalommal válaszolunk: *E mögött Te vagy, jó Istenem, Te tudod, hogy mi történik a továbbiakban, akkor is, ha szenvedünk!*

Hősies bizalommal...

Befejezzük a körjáratunkat Mária életének állomásain. A legkülönbözőbb területeken látunk bátortalanságot. És feltesszük a kérdést, hogy miben áll a hősiesség? Ma egy magyar akkor hősies, ha bizalma van. Van ennek egy természetes és egy isteni összetevője.

Itt van a természetes összetevő: sohasem adjuk fel.

Az isteni része: Isten a mi Atyánk, és nekünk ajándékozta a Szűzanyát. Anyánk és Királynőnk vezet bennünket és hordoz bennünket. Amire tehát itt szükség van, az a bizal-

mat, szeretetet kifejező kis tett, lépés. Bízni azt jelenti, hogy odafordulok hozzád, és számítok rád. És mert számítok rád, ezért meg merem tenni a következő lépést. A bizalom az a következő évre szóló erény. Isten megszólít bennünket a körülmények által, és mi a szavára hősies bizalommal válaszolunk.

Kísérjük tovább a Szűzanyát Jézus oldalán. Ők ketten egymáshoz tartoznak, és ez az egység most különös alakot ölt. Jézus nyilvánosan tevékenykedik, beszédeket tart, gyógyít, kiűzi a démonokat. Az ő személyében eljött az Isten országa, és az emberek nem értik őt. A csodálatos kenyérszaporítás után királlyá akarják tenni. Nem azért, mert hisznek a messiási küldetésében, hanem azért, mert az ételt akarják. És hogy az apostolok megértették-e az Urat, ez egy nagy kérdés. Még a feltámadás után is kérdezik őt a hegyen a mennybemenele előtt: Most létrehozod a birodalmadat, Uram? Arról a birodalomról van szó, amelyre a zsidók számítottak. Egy politikailag hatalmas Izrael. Egy birodalom, ami a rómaiak legyőzésének az eredménye, és ez az izraeli birodalom a világ élén áll. Ezt várták az apostolok is. Persze biztosan voltak közöttük olyanok is, akik megértették, hogy mi akar az Isten országa lenni. De akik a mennybemenetel előtt kérdezték tőle, hogy most hozod létre a birodalmat, ők mást képzeltek el, mint Jézus. Hogyha valaki maga is tanított, és lelkivezető volt, akkor nagyon érzékeny ezekre a dolgokra. Hamar megsértődünk, ha nem értenek meg mindjárt bennünket. Jézust nem nagyon értették meg, de volt valaki, aki hitt benne. A Szentírás nem mondja, hogy a Szűzanya mindent megértett, de hitt Jézusban. Ez az emberi kapcsolatokban is előfordul, hogy egy férj hisz a feleségében, vagy egy feleség hisz a férjében. Ez egy nagyon erőteljes folyamat. Ilyen volt Mária és Jézus között. Mária hitt Jézusban. A kánai menyegzőnél a Szűzanya csak annyit mond Jézusnak, hogy elfogyott a boruk. Jézus elutasítja, de a Szűzanya nem nagyon törődik ezzel az elutasítással. Azt mondja az ott álldogáló szolgáltnak, tegyék azt, amit mond. És Jézus csodát tesz. Mária egyszerűen hisz benne, és még a Golgotán is hisz Jézusban. Az egész nyilvános működése során hisz benne. Nehezen fogható fel, hogy mit jelentett ez Jézus számára.

Mint ember és pszichológus, feltehetem a kérdést, hogy mit jelenthet az, ha van valakim, aki hisz bennem. Ez nemcsak jót tesz, hanem erőt is ad. És itt a távolság nem játszik szerepet. Egy másik emberbe vetett hitet sok kilométer távolságból is lehet érezni, a fél földtekén át is. Ezt ténylegesen lehet észlelni. Hogyha ez a házasságban történik meg, akkor kölcsönösen erőt adunk egymásnak. Azt mondjuk, hogy *hiszek benned!* És ez erőt ad a társunknak. Ez egy nagy veszélyt is rejt magában. Hogyha hűtlenek vagyunk a társunkhoz, akkor ez bűn, de ezt meg lehet gyónni. A baj az, hogy ez nekünk magunknak is lelki kárt okoz. Egy ilyen kárt túl lehet élni. Nagyon rossz, hogyha a másik elveszíti a bizalmát bennem. Akkor valami tönkremegy. És az nagyon károsítja a közösséget. A lelki folyamatot tekintve nagyon súlyos dolog, ha ketten már nem hisznek egymásban. Akkor összeomlik a közösség.

A Szűzanya nem adta fel a hitét. Hitt a fiában, a Golgotán is. Ez nem volt könnyű, mert minden emberi szabály szerint Jézus mindent elrontott. Ott maradhatott volna Galileában, és ott szép lassan a tanítványokat összegyűjthette volna. Alapíthatott volna egy kis kolostort, amely aztán egyre inkább növekedett volna. Egy ilyen körből jött Keresztelő

Szent János. Ezeknek az embereknek a nyomait felfedezték a régészek a kumráni kolostorokban. Megvoltak a kolostoraik, imádkoztak, volt eredeti életformájuk, és volt körülöttük egy laikus mozgalom is. Lehetséges, hogy a Szűzanya kapcsolatban volt velük. Ezt nem tudjuk pontosan, de vannak tudósok, akik ezt sejtik.

Tehát Jézus létrehozhatott volna egy ilyen kolostort, és így sok embert magához vonzhatott volna. Valahol Galileában. És ez a kör egyre bővíthetett volna.

Így csinálja ezt a Magyar Schönstatti Családmozgalom is.

A püspököknek ma nehéz a feladatuk. Nagy felelősséggel viszik át a múlt gazdagságát a jövőbe. Éberen figyelnek Isten szent akaratára, amint az megmutatkozik a kor váltoásaiban, ahogy ezt a Szentatya is teszi. A múlt gazdagságát féltő aggodalom és a mi fáradozásunk azért, hogy teret engedjünk a Szentlélek működésének, arra hív bennünket, hogy felajánljuk a püspököknek ezeknek a problémáknak a megoldását: a Szűzanya találkozni akar velünk a Schönstatt-szentélyben, és hív bennünket, hogy életszentségre törekedjünk a mai korban.

Körülbelül így dolgozhatott volna Jézus. És egy kolostort alapított volna. És a kolostor körül egy nagy laikus mozgalmat hozhatott volna létre, akik évente egyszer családnapokra jöhettek volna a kolostorba. Vagy mondjunk inkább Kafarnaumot.

Ha Jézus olyan értelmesen dolgozott volna, mint mi, egy központot alapított volna, az emberek idejönnek, erőt és lelkiületet kapnak, hazamennek, háziszentélyt hoznak létre, családcsoporthoz hoznak létre. Egészen óvatosan tárgyalnak a rabbijukkal. A rabbik közül némelyek azt mondják, hogy ez egy egészen jó dolog. És vannak plébánosok, akik inkább tartózkodóak. Akkor Jézusnak elmaradhatott volna a kereszthalála. De fölment Jeruzsálembe, és a feje tetejére állította a világot. Az ostorával megtisztította a templomot. Képzeljék el ezt a nagy előteret a templomban, és akkor valaki dühöng ott a fonott ostorával. És húsz birkát kizavar onnan, meg tíz marhát, a pénzváltók asztalait felborítja. Hogyha én így járnék el, mindjárt börtönbe csuknának. Ez óriási dolog volt. És így ment ez tovább. Keményen vitatkozott a vezető személyiségekkel, és nagyon barátságtalan szavakat mondott nekik. Hangos szóval. A nép hallgatta. Ha kolostort alapított volna, ez egy jó javaslat lett volna...

De a Szűzanya hitt benne. Azt mondta, tehetsz, amit akarsz, hiszek benned. Benned a Jóisten cselekszik. Hiszek benned. Ezekkel a gondolatokkal, amiket éppen ábrázoltam, ezekkel szemben a csoda Kánában, a lakodalomnál, egy apróság. Mária biztosan hitte, hogy Jézus segíthet az embereken. Jézus egész működése alatt Mária hitt abban, hogy amit Jézus csinál, az helyes. És mert világosan tudott gondolkozni, és nem is kellett sokat gondolkoznia, világos volt számára, hogy ez az egész a kereszten fog végződni. Ehhez nem kellett intelligensnek sem lennie. Mert a nép vezetői, akikkel Jézus állandóan kemény vitában volt, és nem barátságosan vitatkozott velük, hanem keményen, ők ezt nem fogják eltérni. Gondoskodni fognak arról, hogy bepereljek, ami aztán meg is történt. És gondoskodnak majd arról is, hogy a halálos ítéletet végrehajtsák. A kivégzést a rómaiaknak kell majd csinálniuk, de elég erősek voltak ahhoz, hogy Pilátusra nyomást gyakoroljanak. Ez sikerült is nekik. Zsarolták azzal, hogy ha ezt szabadon engeded, akkor nem vagy a császár barátja. Elég erősek voltak ahhoz, hogy Pilátussal szemben keresztyüvigyék az akaratukat. Pilátus engedett

is, és a főpapok tudták, hogy ez meg fog történni. A Szűzanya is tudta, hogyan fog Jézus sorsa alakulni. És a többi ember is tudta. Az apostolok is tudták.

Pl.: Egyszer Jézus ott ült békésen az otthoni környezetében, Galileában. És akkor hírül hozzák neki, hogy meghalt a barátja, Lázár. Jézus azt mondja az apostoloknak, Lázár csak alszik. Az apostolok azt felelik, az jó. Ha a beteg alszik, meggyógyul. Kézzel fogható itt, hogy féltek attól, hogy Jézus vissza akar menni Jeruzsálembe, hogy ott csodát tegyen. Hiszen mindenütt gyógyította a betegeket, így teljesen világos volt, hogy megy, és csodát tesz, hogy a barátját meggyógyítsa. De talán vissza tudják tartani. Tudták, mi lóg a levegőben. Ezért mondták, hogyha alszik, az jó. (Akkor nem kell, hogy menjél!) Aztán pár nap múlva Jézus mondja, Lázár meghalt. És vissza akar menni, és akkor Tamás – a melankolikus a csapatban – azt mondja: *Akkor menjünk mi is, és haljunk meg vele.* Jézus magatartása nem volt érthető. De a Szűzanya hitt benne, akkor is, amikor nem viselkedett értelmesen. Ő (a Szűzanya) nem értette meg Jézust, de kísérté tovább a Golgotáig. Jézust keresztre feszítették, és a Szűzanya ott állt a kereszt alatt, és hitt Jézusban. Láttá, hogy Jézus Isten akaratát teljesíti, és akkor Isten nem hagyja el. És Jézus azt mondja Máriának Jánosra tekintve: *most ez a te fiad.* – A többi tanítvány nem volt ott, a helyzet a férfiak számára veszélyesebb volt, mint a nőknek. – És Jánosnak mondja: *Ő a te anyád.* És az egyház azt hiszi, hogy ez nemcsak Jánosnak szólt, hanem az egész egyháznak. Jézus a Szűzanyát az egész egyháznak adta, mint anyát, és mi is hisszük ezt az egyházzal együtt. És a Szűzanya ott akkor elfogadja ezt a megbízatást.

A történet megy tovább. Az apostolok imádkoznak a Szentlélekért a mennybemenetel után, és ott van közöttük a Szűzanya. A feltámadás kétértelmű dolog volt. Még akkor is kételkedtek, mikor Jézus megjelent nekik, és nemcsak Tamás kételkedett, hanem a többiek is. Az ajtót bezárták, mert féltek a zsidóktól. A Jézusba vetett hit nem volt túl nagy. A Pünkösdre szükség volt. De előtte ez nem volt egy győzelembe vetett hittel teli csoport, a Szűzanya azonban ott volt köztük, és ő hitt. És elgondolhatjuk, hogy nem tartott beszédet. Úgy volt akkor, mint ma is! Ma is az élet számít. És a Szűzanya hitt. Ez erőt adott a tanítványoknak. A Szentlélek lejött rájuk, és a Szűzanya érezte, hogy az ő hite helyénvaló volt. Ez volt számára Pünkösöd. Képzeljék el, az egész idő folyamán sötétben volt. Egész idő alatt csak egy halk hang volt, amelyik azt mondta, hogy ez a gyerek Istentől van, ő az Isten fia. Általa akarja a Jóisten megajándékozni az embereket, ő az Isten fia. De nem volt olyan egyszerű hinni. Nehéz volt a templomban, és még inkább nehéz volt a nyilvános működés alatt. És a Szűzanya egyszerűen hitt. És Pünkösdkor ez megvilágosodott. Láttá, hogy ez a hit helyénvaló, minden világossá vált. Nem hiába hitt. Ez volt a Pünkösöd. És a Szűzanya halála után még világosabbá vált. Ott volt Jézussal a mennyországban. Mindent megértett. A hang halk maradt, de egyre inkább megértette Istent. Ez nem ment mindjárt egy csapásra. Isten végtelen nagy, és amivel meg akar minket ajándékozni, lassan valósul meg, egyik lépés a másik után. Hogy egészen gyakorlatiasan mondjuk, nem hiszem, hogy a Szűzanya mindjárt a halála után megtudta, hogy mi lesz a szerepe a továbbiakban.

Pl.: hogy amikor a törökök Bécs alatt lesznek majd, ő fogja eldönteni a csata sorsát, hogy

a törököket visszaverik. És nem tudom, hogy mindjárt a halála után tudta-e a Szűzanya, hogy Óbudaváron jelentős schönstatti személyiségek köre lesz együtt. Ez lassan növekedett benne a mennyországban is. A Szűzanya szüntelenül befogadott ismereteket, és egyre inkább felfedezte, hogy Jézus oldalán kormányozza a világot, hogy a Jézussal való egységből nagy döntések fakadnak. Ezek a döntések gyakran az egész egyházat érintették, és sok személyiséget is érintettek. Ez nagyon érdekes! A Szűzanya nagyon sok emberrel van kapcsolatban. Mégis hogyha rám néz, vagy ha ránk néz, és velünk bensőséges kapcsolatban van, akkor ez úgy van a Szűzanyánál, mintha a világ többi része nem is létezne, csak ő meg én. Teljesen felénk fordul. Teljesen nekünk ajándékozza magát.

De egy valami mindig megmarad, hogy egészen halk a hangja. Schönstattban különösen is halkan beszél. Mert azt szeretné, hogy egyre inkább erős és szabad személyiségek legyünk. És azért is különösen halkan beszél, mert a gyengéd szeretet finom és halk. Újra meg újra szól hozzánk, és mi bízunk benne. Arról a bizalomról van szó, hogy bízunk abban, hogy csodát visz végbe. Számíthatunk rá, hogy csodát tesz bennünk, a személyünk mélyén. Csodát visz végbe bennünk, mint házaspárban. Várjuk, hogy csodát visz végbe a családmozgalmunkban, az egyházunkban és Magyarországon. Ezért nem veszítjük el a bátorságunkat. Nem engedünk a félelmeknek, a visszahőkölő értelmünknek, hanem bízunk. Csodák igenis lehetségesek! És hiszünk abban, hogy a Szűzanya lehetővé teszi a csodát, a lelki átalakulás csodáját. De az ilyen kitartó bizalom, hogy csoda lesz, egy olyan folyamat, amely hőst igényel. A mélylélektan azt mondja, hogy hős az, aki életét beveti egy nagy ügyért. Nem kell, hogy a testi életünket áldozzuk fel, hanem Isten azt igényli tőlünk, hogy az értelmünket adjuk oda. Olyan értelemben, hogy hiszünk a csodában akkor is, amikor kétségbe kellene esnünk. És lehet azon vitatkozni, hogy mi nehezebb: Egy lehetetlen csodában való hit miatt nevetségessé válni, vagy egyetlen hősi tettben odaadni az életünket. Egy biztos, a testi életünket odaadni, gyorsan megy. Gyorsan jön létre a hős, hamar tökéletessé válik. De abban hinni, hogy a mi szentélyünkben kiindulva egész Magyarország meg fog térni, ehhez hősnek kell lenni, mert egy értelmes ember azt mondja erre, hogy ezek bolondok. Hősnek kell lenni, és feláldozni az értelmünket; feláldozni azt az igényünket, hogy megértsük Isten tervét. Ez arra nézve is áll, amikor hiszünk abban, hogy a házasságunk szent házasság lesz.

Végezetül még Engling példája, hogy a hibák és gyengeségek mind felhívást jelentenek a hősiek bizalomra: A schönstattiak között első volt Engling József. Egy alkalommal olvas egy fiatal szentről. Összehasonlítja magát vele, és megállapítja, hogy önmagában csak hibákat talál azokon a területeken, ahol ennek a fiatal szentnek hősi erényei vannak. Erre fel mit találunk a naplójában? Azt írja ehhez a szenthez fordulva: *„Imádkozom azért, hogy még nálad is nagyobb szentté váljak. Az én anyácskám ezt nem tagadhatja meg tőlem.”*

